

Årsrapport (2019–2020)

Illustrasjon produsert for SmartGrid-laboratoriet i samarbeid mellom SINTEF og NTNU (Oygen)

Årsrapport (2019–2020)

Årsrapport med årsregnskap for 2019, samt planer for 2020.

Godkjent av NTNUs styre i styremøte 12. mars 2020.

NTNU – Kunnskap for en bedre verden

INNHALDSFORTEGNELSE

1	STYRETS BERETNING	6
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	10
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	14
3.1	Oppsummering	14
3.2	Gjennomføring av årsplanen for 2019	18
3.3	Ressursgrunnlaget i 2019	45
3.4	KD sine styringsparametere	46
3.5	Rapport på øremerkede bevilgninger	56
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	60
5	FELLESFØRINGER	63
5.1	«Inkluderingsdugnaden»	63
5.2	Anskaffelser og arbeidslivskriminalitet	63
5.3	Sikkerhet og beredskap	65
5.4	Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	66
6	VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER	73
6.1	Årsplanen for 2020	73
6.2	Revidert utviklingsavtale med KD	73
6.3	Budsjett for 2020	74
6.4	Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter	75
6.5	Overordnet risikovurdering	77
7	ÅRSREGNSKAPET	80
7.1	Styrets kommentarer til årsregnskapet	80
7.2	Prinsippnote SRS	82
7.3	Resultatregnskapet	86
7.4	Balanseregnskapet	87
7.5	Kontantstrømoppstilling	89
7.6	Bevilgningsoppstilling	90
7.7	Noter	92
7.8	Tabeller	108
8	ALFABETISK LISTE OVER UTTRYKK OG FORKORTELSER	110

MERKNAD: Alle dataserier som er presentert i rapporten viser summen av fusjonspartnerne. Det betyr at NTNUs resultater for 2016 og utover sammenlignes med resultatene for fusjonspartnerne sammenlagt for årene før fusjonen. Dette er i tråd med måten KD har tilrettelagt datagrunnlaget for rapportering på DBH (Database for statistikk om høyere utdanning/KD-portalen).

1. Styrets beretning

MEDLEMMER I STYRET I 2019:

Eksterne representanter:

- Styreleder Svein Richard Brandtzæg
- Nina Refseth
- Nils Kristian Nakstad
- Maria Strømme

Interne representanter:

Representanter for de vitenskapelige ansatte:

- Kristin Melum Eide
- Tim Torvatn
- Aksel Tjora

Representanter for studentene:

- Per Kristian Røkkum Berget
- Karoline Abildsnes

Representant for midlertidig vitenskapelige ansatte:

- Ewa Morsund

Representant for de teknisk-administrativt ansatte:

- Kjersti Møller

PHOTO: KNUF TRØIM/NTNU

I 2019 gjennomførte styret 8 ordinære og 2 ekstraordinære styremøter, behandlet 55 saker og fikk 31 orienteringer. Styrets medlemmer fremgår av oversikten til høyre.

Styret behandlet flere ansettelsessaker i 2019, hvorav den viktigste var å ansette ny rektor da Gunnar Bovim valgte å fratre sin stilling i august 2019. Anne Borg ble da konstituert som rektor og ble senere ansatt i et åremål som går frem til 1. august 2025. Anne Borg tiltrådte rektorstillingen umiddelbart etter styrevedtak i desember. Borg er NTNUs første kvinnelige rektor.

For 2019 vedtok styret en årsplan med fem hovedoverskrifter. Beskrivelsen av gjennomføring av årsplan er knyttet opp mot disse. Som en integrert del av årsplanen har organisasjonen arbeidet med målene i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet (KD). Overordnet sett er styret fornøyd med samlet måloppnåelse i 2019. Årsrapporten viser at vi har nådd mange av målene vi satte oss for året, eller har gjort vesentlige fremskritt sammenlignet med fjoråret.

Utviklingsavtalen med KD ble inngått i 2017, like etter fusjonen, og felles for alle målene i avtalen er at de har vært viktige for å realisere fusjonsgevinster. Vi registrerer en positiv utvikling på avtalens områder. Styret ønsker å benytte anledningen til å gi honnør til både medarbeidere, ledere og tillitsvalgte for godt utført arbeid.

GJENNOMFØRING AV ÅRSPLANEN FOR 2019

1. Sterke fagmiljø

Sterke fagmiljø er fundamentet for NTNUs virksomhet og avgjørende for å realisere strategien. Siden fusjonen har det vært arbeidet systematisk med styrking av fagmiljøene innen utdanning, forskning og nyskaping. Den pedagogiske kompetansen er løftet og synliggjort gjennom et nytt meritteringssystem og et forbedret tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse. Studieprogramledernes rolle og kompetanse er styrket. Innenfor forskningsfeltet er det jobbet med faglig utvikling gjennom bevisstgjøring omkring forskningskultur, publisering og betydningen av internasjonalisering. En betydelig vekst i rekrutteringsstillinger har vært prioritert, og fakultetene har arbeidet godt med kvalitet i ph.d.-utdanningen. Gjennom Toppforskningsprogrammets virkemidler er arbeidet med utvikling av talenter og spissmiljøer forsterket. Nyskapingsfeltet har fått en tydeligere posisjon gjennom etablering av prodekanstillinger for nyskaping ved alle fakulteter og etablering av sentralt innovasjonsutvalg. Økosystemet for innovasjon og kommersialisering er i tillegg videreutviklet bl. a. gjennom ansettelse av innovasjonsledere i fagmiljøer og økte midler for ideutvikling og pilotering gjennom NTNU Discovery. God rekruttering og karrieremuligheter har stor betydning for utviklingen i fagmiljøene, og EU-kommisjonens tildeling av «HR Excellence Award» i 2019 er en anerkjennelse av NTNUs innsats på dette området.

Styrking av fagmiljøene gjennom faglig integrasjon har vært helt sentralt for å hente ut gevinster av fusjonen. Det er særlig tre områder som har bidratt til faglig integrasjon; et betydelig arbeid med studieporteføljen, samlokalisering og forbedring av digital infrastruktur for samhandling og tverrcampus-undervisning.

Resultatene av arbeidet de siste tre årene har løftet store deler av virksomheten i bredden, noe som er avgjørende for å få enda flere spissmiljøer på sikt. Så langt er resultatene stabilt gode, med positive tendenser i retning av flere publikasjoner, flere og bedre søknader til EU og vekst innen bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. Innen nyskapsfeltet ser vi nå resultater fra tidligere inngåtte samarbeidsavtaler i form av økt BOA-aktivitet, samtidig som det er en økning i prosjekter for innovasjon i offentlige sektor. Innen utdanning er det foreløpig for tidlig å se resultatene, men et løft i den faglige bredden forventes å gi effekter også på disse feltene.

Sterke fagmiljø krever også gode arbeidsmiljøer. NTNU har vært gjennom krevende år med omstilling og omorganisering, og det er derfor gledelig at arbeidsmiljøundersøkelsen i 2019 viser en forbedring siden 2017 for NTNU samlet. Det tyder på at ledere og ansatte har jobbet målrettet for å få den nye organisasjonen til å virke. Samtidig ser vi at det er forskjeller innenfor NTNU, og dette følges opp gjennom systematisk arbeid. Samlokaliseringsprosessene har vært krevende, men mange fagmiljøer opplever at de har gitt et positivt løft. Styret har også fulgt opp KDs oppfordring om å intensivere innsatsen for å få ned midlertidighet ved NTNU, og tallene viser at vi er i ferd med å forbedre oss.

Det siste året har styret spesielt fulgt arbeidet med å gjenopprette et forsvarlig arbeidsmiljø ved ett av instituttene. Erfaringene fra slike krevende og langvarige prosesser understreker viktigheten av å jobbe forebyggende med det psykososiale arbeidsmiljøet.

2. Styrket tverrfaglighet og samspill

Styret er opptatt av at NTNUs fagmiljøer i økende grad må ta i bruk sin kunnskap i samspill med samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig, og at det tverrfaglige samarbeidet internt må forbedres.

I 2019 behandlet styret en rekke saker om innovasjon. Det er styrets oppfatning at nyskapsfeltet de siste årene har gjennomgått et skifte, fra å være et noe fragmentert område preget av ulike tiltak, til å bli en strukturert del av virksomheten og verdikjeden for realiseringen av samfunnsoppdraget.

Styret vektlegger betydningen av internasjonalisering, og 2019 var definert som internasjonaliseringsår. Internasjonalisering var et av temaene på NTNUs årlige ledersamling på Oppdal og i rektors dialogmøter med fakultetene. Høsten 2019 samarbeidet NTNU og Sintef om en samling i Brussel, hvor mer enn 100 toppledere fra norsk næringsliv og forvaltning deltok sammen med representanter fra EU-kommisjonen. På møtet ble det utviklet et samlet innspill om innretningen av Horisont Europa fra de norske aktørene.

Vitenskapsfestivalen «The Big Challenge» var NTNUs store satsing på allmenformidling i 2019. Programmet omfattet populærvitenskapelige foredrag, utstillinger og konserter. Festivaler er ressurskrevende, og det må gjøres en helhetlig vurdering av hvilke kanaler det skal satses på framover i lys av NTNUs målsettinger.

3. Framtidens studietilbud og livslang læring

Det er gjort et omfattende arbeid med studieporteføljen de siste årene. På styrets seminar i august ble NTNUs innspill til stortingsmelding om arbeidsrelevans i utdanning diskutert. Arbeidet med utvikling av et framtidsrettet studietilbud og tilrettelegging for livslang læring har hatt stor betydning for faglig integrasjon, og styret er tilfreds med arbeidet som gjøres for at studentene skal få et godt studietilbud med tydelig arbeidsrelevans, samt å øke bruken av innovative og studentaktive lærings- og vurderingsformer. Kombinert med

styrket pedagogisk kompetanse hos våre ansatte og videreutvikling av gode læringsmiljøer, forventer vi at dette vil bidra til kvalitetsheving, fortsatt gode søkertall og på sikt også bedre gjennomstrømmingen og redusere frafallet i studiene.

Lærerstudent i praksis på en barneskole.

FOTO: FOTOGRAF ELIN IVERSEN

4. Fornyelse av infrastruktur for lærings- og arbeidsmiljøer

NTNU har gjennom campusprosjektet, i kombinasjon med nye tekniske løsninger og organisasjonsutvikling, en unik mulighet til å fornye infrastrukturen for både lærings- og arbeidsmiljøer. Viktige milepæler i planleggingsarbeidet ble nådd i 2019, og styret gleder seg over at regjeringen nå har gitt nødvendige bevilgninger for videre arbeid og at arbeidet går over i en ny fase. Styret mener at et solid planleggingsarbeid med blant annet utredninger, høringer, piloter og følgeforskning danner et svært godt grunnlag for videreutvikling på området.

5. Effektive og moderne støttefunksjoner

Fagmiljøene har behov for effektive og moderne teknisk-administrative tjenester med riktig kvalitet. Arbeidet med digitalisering og prosessforbedring har fortsatt i 2019, og det er implementert en rekke nye løsninger som støtter opp om utdanning, forskning og administrasjon. Nye løsninger bidrar til bedre kvalitet, effektivitet og samhandling. Det må arbeides videre med å finne gode modeller for kostnadsdekning og gevinstrealisering. Styret merker seg at NTNU bidrar vesentlig til utvikling av nye sektorløsninger gjennom Unit. Dette er viktige investeringer for fremtiden.

RESSURSBRUK OG INTERNKONTROLL I 2019

NTNU hadde en vekst i ressursgrunnlaget i 2019. En vekst både i bevilgningen fra departementet og økt bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet bidro til en vekst i antall ansatte på 2,7 % til cirka 7.600 årsverk. Det er styrets vurdering at den akkumulerte effekten av avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet (ABE) i bevilgningen merkes godt i organisasjonen, og vil følge det videre arbeidet med dette tett.

Etter anbefaling fra NTNUs internrevisjon, arbeider NTNU med å etablere et sentralt varslingsmottak som innfrir nye lovkrav gjeldende fra 2020 mht. hvem som kan varsle og hva som anses som «kritikkverdige forhold». Forsvarlig håndtering av seksuell trakassering har stått i fokus. Det pågår også arbeid med å implementere et helhetlig rammeverk for informasjonssikkerhet, internkontroll og risikostyring.

Styret får jevnlig oppdatering om gjennomføring av planer og budsjetter gjennom tertialvise virksomhetsrapporter og årsrapporten. Styret mener NTNU har tilfredsstillende styring og kontroll, og forvalter ressursene forsvarlig og effektivt.

PRIORITERINGER 2020

En organisasjon som NTNU krever kontinuitet i arbeidet med å realisere strategiene. Styret har derfor vedtatt en årsplan for 2020 som holder fast ved de fem hovedområdene fra 2019. Vi har startet på store oppgaver, ansatte og ledere har nedlagt en betydelig innsats og organisasjonen er i god driv. Mye pågående utviklingsarbeid må fortsette inn i 2020, og det er nødvendig å fortsette arbeidet med full kraft med å hente ut gevinstene av fusjonen, og å utvikle en campus for fremtiden.

Etter mottak av tildelingsbrevet for 2020 har styret også iverksatt arbeid med revisjon av utviklingsavtalen med KD. Alle de fem målene ønskes videreført, men innholdet oppdateres og justeres, under hovedoverskriften «Bærekraft og kvalitet».

Trondheim, 12. mars 2020.

Vedtak i styret 12. mars 2020:
Styrets beretning for 2019 godkjennes.

 Svein Richard Brandtzæg Styreleder	 Nils Kristian Nakstad	 Nina Refseth
 Bjørn Otto Sverdrup (vara)	 Kristin Melum Eide	 Aksel Tjøra
 Tim Torvatt	 Karoline Abildsnes	 Per Kristian Røkkum Berget
 Ewa Morsund	 Kjersti Møller	

Merk: På grunn av situasjonen med koronaviruset SARS-CoV-2 deltok styreleder og flere av styremedlemmene på styremøtet via Skype, og har derfor ikke fysisk signert protokollen.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

FOTO: NTNU INFO/MENTZ INDERGAARD.

NTNUS STYRKE ER
VÅR TEKNISK-NATUR-
VITENSKAPELIGE
HOVEDPROFIL
KOMBINERT MED
FAGLIG BREDDE OG
TVERRFAGLIGHET.

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) er en ung institusjon med en lang historie. NTNU er i dag Norges største universitet, med historie tilbake til 1910 og røtter tilbake til 1760 og Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS).

Hovedsetet ligger i Trondheim, med campuser i Gjøvik og Ålesund. NTNU har åtte fakulteter samt enheter som NTNU Vitenskapsmuseet og NTNU Universitetsbiblioteket. I 2019 hadde NTNU 41.900 studenter og en bemanning på 7.600 årsverk.

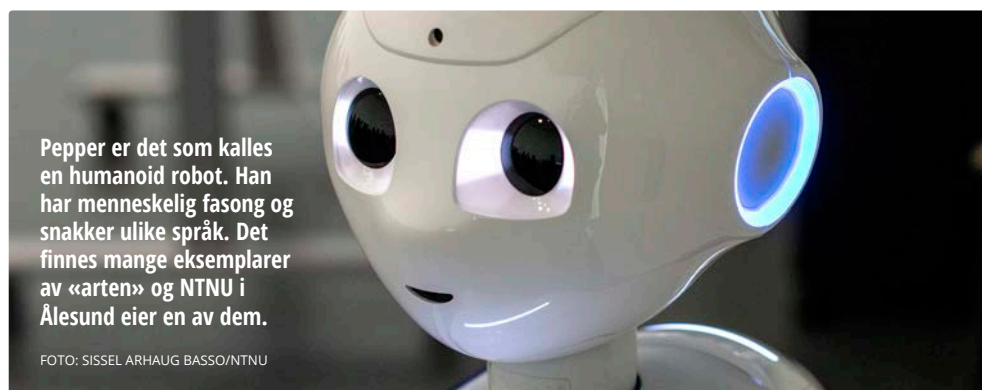
VÅR VISJON: KUNNSKAP FOR EN BEDRE VERDEN

Kunnskap gir mennesker muligheter og innflytelse, og er et fundament for å ta gode valg. Kunnskap inspirerer og utfordrer, endrer holdninger, tenkemåter og hvordan vi ser verden. Demokratiet vårt styrkes av en opplyst debatt. Kunnskap utviklet ved NTNU skal komme fellesskapet til gode, og man skal kunne stole på at kunnskap fra NTNU er kommet frem i tråd med normer for utvikling av god vitenskap.

Kunnskap og teknologiutvikling gir muligheter for å øke den bærekraftige verdiskapingen og for å finne svar på store utfordringer. Verden har gjennom FN blitt enige om 17 bærekraftsmål. NTNU vil bidra aktivt til å nå bærekraftsmålene.

SAMFUNNSOPPDRAGET

Samfunnsoppdraget rommer både de forventningene omverdenen har til oss og de samfunnsoppgavene vi selv ønsker å løse. Vi har et generelt oppdrag som er likt det andre universiteter har, og et spesielt oppdrag som gjør oss unike.

Vårt generelle oppdrag

Som universitet har NTNU et ansvar for å frembringe nye perspektiver for langsiktig, grunnleggende forskning og for utdanning av fremragende kandidater. Vi tilbyr forskningsbasert utdanning på alle nivåer. Vi utvikler og formidler kunnskap og forvalter kompetanse om natur, mennesker, samfunn og teknologi. NTNU er en kulturbærer og bidrar til innovasjon i samfunn og arbeidsliv.

En av universitetets oppgaver er å delta i en kunnskapsbasert offentlig debatt. Vi bruker vår viten til beste for samfunnet. Vi engasjerer oss i å løse globale utfordringer. Vår virksomhet fremmer utvikling, menneskerettigheter og tverrkulturell dialog.

Vårt spesielle oppdrag

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil og et tyngdepunkt innen profesjonsutdanning.

Vi bidrar til å utvikle Norge. Vi skaper verdier, økonomisk, kulturelt og sosialt, og har en nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for fremtidens samfunn.

Med vår hovedprofil og tverrfaglige styrke bidrar vi til å løse sammensatte problemstillinger. Vi er en premissleverandør for omstilling og grønt skifte, og vi bidrar til et konkurransedyktig næringsliv og en god offentlig sektor gjennom samarbeid om nye praksiser, prosesser og produkter.

Kunstfag er en sentral del av identiteten til NTNU. Vi har også et ledende universitetsmuseum med unike vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

Som flercampusuniversitet er NTNU en tydelig aktør i byene og regionene der vi har vår hovedaktivitet.

ORGANISERING

NTNU er underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Styret er NTNUs øverste organ, og representerer institusjonen overfor offentlige myndigheter. Svein Richard Brandtzæg har vært NTNUs styreleder siden januar 2014. Rektor er styrets sekretær og daglig leder ved NTNU. Anne Borg er NTNUs rektor. Hun tiltrådte i august 2019, og tok da over etter Gunnar Bovim. NTNUs virksomhet er organisert i åtte fakulteter og Vitenskapsmuseet.

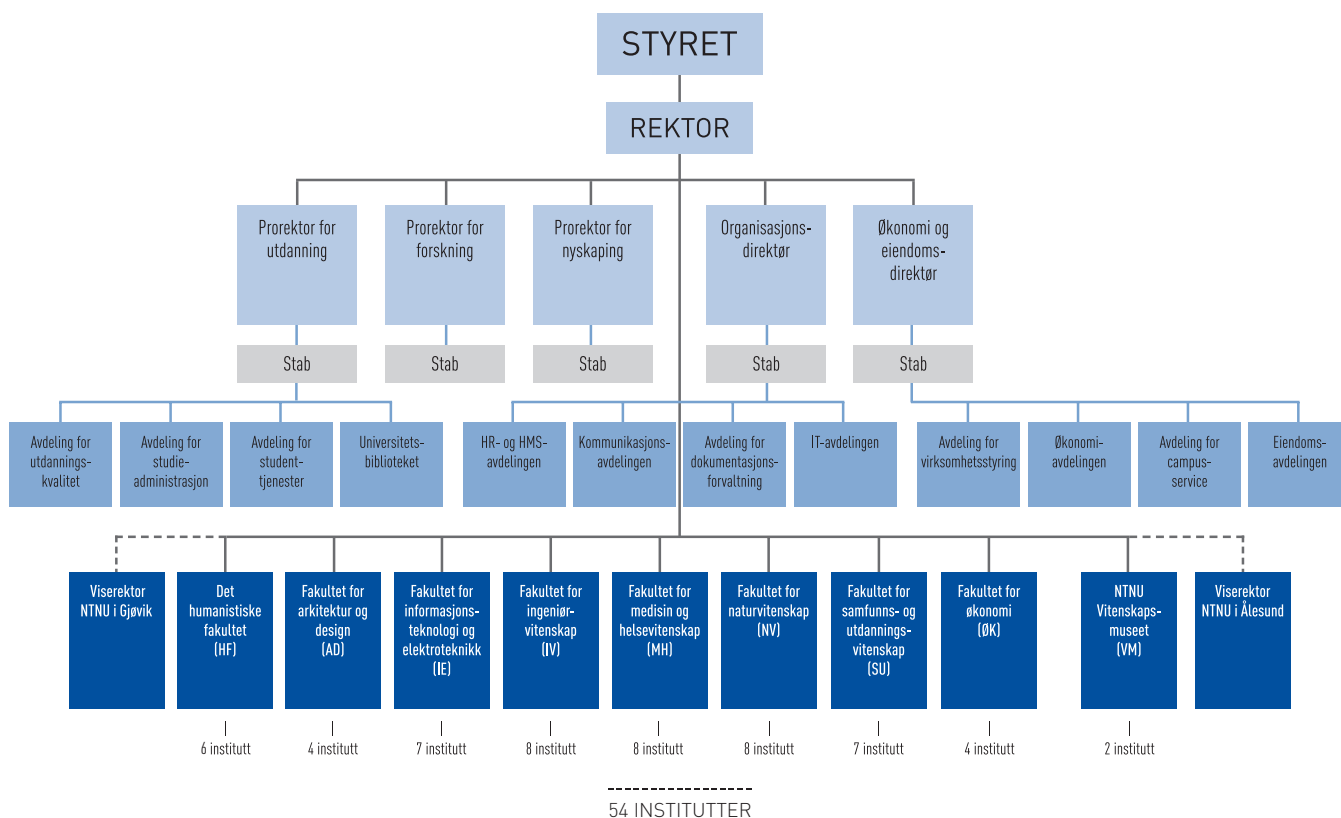
Figuren viser NTNUs organisasjonskart.

Styreleder
Svein Richard
Brandtzæg

Rektor
Anne Borg

✓ NTNU HAR OVER
41.900 STUDENTER

✓ ÅRLIG
UTEKSAMINERES
8.800 KANDIDATER

✓ ÅRLIG PUBLISERES
CIRKA 5.000
VITENSKAPELIGE
ARTIKLER

✓ HVER ÅR AVLEGGES
CIRKA 370
KANDIDATER
DOKTORGRADEN

✓ HVER ÅR ETABLERES
RUNDT 20 NYE
BEDRIFTER MED
UTSPRING FRA NTNU

✓ PÅ VÅRE NETT-
SIDER FINNES
OVER 600
EKSPERTER

UTDANNING

NTNU er landets fremste institusjon for høyere teknologiutdanning og utdanning av ingeniører. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

Utdanningen ved NTNU skal være fremtidsrettet og relevant – for studentene, for arbeidslivet og for verden. Ved endt utdanning skal NTNU-studenten kunne faget sitt, være mer nysgjerrig enn da hun begynte, og ha gode verdier. Studentene tar kunnskapen med seg ut i verden og anvender den på globale utfordringer. Det gir «Kunnskap for en bedre verden» i praksis.

FORSKNING OG KUNSTNERISK VIRKSOMHET

Ved NTNU driver vi forskning og kunstnerisk virksomhet på høyt nivå innenfor en rekke fagområder, – og i grensesnittet mellom dem. NTNU har et særlig ansvar for å drive tverrfaglig forskning og samarbeider tett med næringslivet. Mye av forskningen krever avansert vitenskapelig utstyr, og NTNU har mer enn hundre forskningslaboratorier. Vi har forskningsgrupper og laboratorier i internasjonal toppklasse, som gir utviklingsmuligheter for unge forskertalenter. Vårt mål er at NTNUs forskning og kunstneriske virksomhet skal bidra til samfunnsutviklingen i dag og i fremtiden.

FORSKERUTDANNING

Forskerutdanningen er en strukturert grad som er normert til tre år, men kan også har et fjerde år der kandidaten underviser. NTNU er partner i en rekke nasjonale forskerskoler innenfor ulike fagområder. Hver forskerskole består av et nettverk av institusjoner som samarbeider om doktorgradsutdanningen. En doktorgrad fra NTNU gir grunnlag for ledende arbeid i næringsliv, forvaltning, høyere utdanning og forskning. For NTNU utgjør kandidatene en viktig forskningsressurs.

NYSKAPING OG SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

Vår tverrfaglige profil og erfaring i samarbeid med samfunnet og bedrifter gir NTNU et konkurransefortrinn innenfor nyskaping. Vår ambisjon er å være en stor bidragsyter til bærekraftig verdiskaping. Nyskaping er mer enn å utvikle bedrifter basert på nye ideer. Samfunnet trenger nye tanker, oppfinnere, innovatører og videreutviklere av både metoder, produkter, arbeidspraksis og tjenester innen eksisterende og nytt arbeidsliv. Det finnes knapt noe mer spennende enn at ideer fødes, konkretiseres og blir til noe nytt. NTNU får forskning og næringsliv til å satse sammen.

FORMIDLING

NTNU formidler kunnskap fra hele bredden av universitetets aktiviteter i mange ulike kanaler og til forskjellige målgrupper. NTNU skal være i åpen og konstruktiv dialog med samfunnet og bidra til kunnskapsbasert, offentlig debatt der også studenter og ansatte deltar. Vi bistår beslutningstakere og næringsliv med forskningsbasert kompetanse. NTNU skal være synlig, med godt omdømme nasjonalt og internasjonalt, og utvikle og ta i bruk nyskapende virkemidler og medier.

MUSEUMSVIRKSOMHET

NTNU Vitenskapsmuseet er ett av i alt seks universitetsmuseer i Norge, og en av Norges ledende institusjoner innenfor sikring, bevaring, tilgjengeliggjøring og forskning på natur- og kulturhistorisk materiale fra Norge og resten av verden.

SATSINGSOMRÅDER

NTNU har fire tematiske satsingsområder i 2014–2023: NTNU Bærekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. NTNUs tematiske satsingsområder

skal løse komplekse utfordringer av stor betydning for samfunnet gjennom tverrfaglig samarbeid.

NTNUs strategiske satsing på tre muliggjørende teknologier i perioden 2011–2020 omfatter bioteknologi, IKT og nanoteknologi. Muliggjørende teknologier er tverrfaglig basert grunnlagsforskning som bidrar til å utvikle nye næringer, produkter og løsninger innen en rekke samfunnsområder.

SENTRER OG SAMARBEID

NTNU er vertskap for to nasjonale sentre for fremragende utdanning (SFU), seks nasjonale sentre for fremragende forskning (SFF) og sju sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) samt fire forskningssentre for miljøvennlig energi (FME). Vi er i tillegg partner i tre SFF, åtte SFI og seks FME.

NTNU har Kavli Institute for Systems Neuroscience som drives sammen med Senter for nevralt nettverk. Videre har NTNU ett K.G. Jebsen-senter innen medisinsk forskning, og to tidligere sentre. NTNU er vertskap for ECCSEL, et europeisk forskningssamarbeid og en europeisk laboratorieinfrastruktur innen fangst, transport og lagring av karbondioksid (CO²).

Vi samarbeider tett med St. Olavs Hospital, universitetssykehuset i Trondheim og SINTEF, et av Europas største, uavhengige forskningsinstitutter og en av Europas største organisasjoner innen forskningskontrakter. NTNU er partner i 19 Gemini-senter, som er en modell for strategisk samhandling mellom parallelle faggrupper ved NTNU, SINTEF, Universitetet i Oslo og St. Olavs Hospital. NTNU samarbeider også tett med Trondheim kommune gjennom fellesprosjektet TRD3.0 Universitetskommune.

NTNU har et bredt internasjonalt nettverk og samarbeider med rundt 1500 institusjoner i verden om forskning og utdanning. Vi har eget NTNU-kontor i Brussel, i samarbeid med Universitetet i Bergen og SINTEF. Nordic Five Tech er en strategisk allianse mellom de fem ledende tekniske universiteter i Norden; Chalmers, KTH, Aalto Universitetet, DTU og NTNU.

HOVEDTALL

Grovt regnet utgjør NTNU omlag 20 % av universitets- og høgskolesektoren i Norge. NTNU har i underkant av 20 % av ressursene og står for litt under 20 % av sektorens utdanningsaktiviteter og noe over 20 % av forskningsaktiviteten.

Tabellen under viser hovedtall for NTNU.

Hovedtall NTNU (Kilde: DBH/"Utvalgte nøkkeltall")	2017	2018	2019	Endring 2018-2019
Ressurser				
Totale inntekter*	kr 8 985 506	kr 9 124 390	kr 9 575 772	4,9 %
- herav bevilgning fra KD og andre departementer*	kr 6 595 498	kr 6 623 107	kr 6 905 672	4,3 %
- herav bevilgning fra EU og Norges forskningsråd*	kr 1 179 694	kr 1 257 867	kr 1 314 340	4,5 %
Antall årsverk totalt	7135	7402	7601	2,7 %
Antall årsverk i Faglige stillinger (KDs definisjon)	4415	4669	4827	3,4 %
Kjernevirksomheten				
Antall studenter	40180	41147	41967	2,0 %
Antall produserte studiepoeng (60-poengsenheter)	28873	29215	29814	2,1 %
Personer med fullført studieprogram	7993	8420	8913	5,9 %
Antall publikasjonspoeng*	5185,1	5646,65	<i>stabilitet</i>	
Avlagte doktorgrader	362	397	377	-5,0 %

*Tall i tusen kr.

*Resultater for publisering er foreløpig ikke klare, men prognosen tilsier at nivået fra 2018 opprettholdes.

ENERGI

HELSE

HAVROM

BÆREKRAFT

NTNU
BIOTEKNOLOGI

NTNU
DIGITAL

NTNU
NANO

3. Årets aktiviteter og resultater

Innhold i kapitlet:

- Oppsummering
- Gjennomføring av årsplanen. Her beskrives endringsarbeidet som gjøres for å realisere strategien og nå målene i utviklingsavtalen med KD.
- Ressursgrunnlaget som er nødvendig for å forklare utviklingen i noen av styringsparameterne
- KD sine styringsparametere, supplert med våre egne indikatorer
- Bruk av bevilgningene

3.1 Oppsummering

Dette kapitlet oppsummerer årets aktiviteter og resultater. Selve årsplanen er innrettet med satsinger som går på tvers av utdanning, forskning, nyskaping og formidling, og det samme gjelder styrets beretning. For å få et oppsummert blikk på status for samfunnsoppdraget er denne oppsummeringen strukturert etter områdene i kjernevirksomheten.

UTDANNING OG LÆRINGSMILJØ

NTNU er et attraktivt studiested, og er det universitetet i Norge som tar inn flest nye studenter. Til sammen 16 203 søkere fikk tilbud om studieplass høsten 2019. Gjennomgående er søkerne godt kvalifisert, og poenggrensen går opp for flere av programmene. Ingen studier ble lagt ut på «ledige studieplasser» i årets opptak.

29. august 2019 åpnet NTNU et kontor for etter- og videreutdanning i Oslo. NTNU-ansatte har tilgang til møterom og drop-in kontorplass i lokalene.

FOTO: FARTEIN RUDJORD/NTNU

Siden fusjonen har det vært arbeidet systematisk med kvalitetsutvikling i studieporteføljen, og vi har hatt spesiell oppmerksomhet på samordning og effektivisering av studieprogram. Antall studieprogram er redusert, og arbeidet har bidratt til faglig integrasjon. Vi ser generelt bedre kopling mellom kvalitetsutvikling og samlet studieporteføljeutvikling. Høsten 2019 startet vi opp prosjektene «Fremtidens teknologistudier» og «Fremtidens HUMSAM-studier» som skal utvikle studieporteføljen ytterligere. I august 2019 åpnet NTNU kontor for etter- og videreutdanning i Oslo.

I årene siden fusjonen har vi også arbeidet med å styrke den pedagogiske kompetansen. Et nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse er utviklet og pilotert. Læringsassistentopplæring er gjennomført og antall læringsassistenter har økt vesentlig. Et system for pedagogisk merittering har vært pilotert og gjennom to utlysingsrunder er det utnevnt 21 meritterte undervisere.

Videre er det gjennomført piloter på læringsareal som tilrettelegger for studentaktiv læring og undervisning på tvers av campus. Det er gjennomført en rekke digitaliseringstiltak. Eksempelvis gjennomføres nå flere digitale enn ordinære eksamener, og det utvikles digitale løsninger for forvaltning og kvalitetsutvikling av studieportefølje og studieplanprosessen.

Alle tiltakene har som mål å styrke utdanningskvaliteten og sikre god ressursbruk. Foreløpig er det for tidlig å se effekter på alle KDs

styringsparametere. Vi har bedring i gjennomstrømming både på bachelor- og masterutdanningene, og stabilitet innen integrerte mastergrads- og profesjonsutdanninger. Studiebarometeret viser at studentene er fornøyd med utdanningskvaliteten og våre studenter bruker vesentlig mer tid per uke på studier enn gjennomsnittet i sektoren for øvrig. Studentene våre bruker imidlertid litt mindre tid på studiene og tar noe færre studiepoeng sammenlignet med året før. NTNU har totalt sett vekst i både studiepoengproduksjon og ferdige kandidater. Denne veksten er imidlertid lavere enn veksten i faglige årsverk, noe som indikerer nedgang i produktivitet på noen av KDs styringsparametere. Veksten i faglige årsverk har i større grad styrket forskningskapasiteten enn utdanningskapasiteten, så vi mener det er for tidlig å trekke slike konklusjoner, men vi vil følge utviklingen nøye.

FORSKNING OG FORSKERUTDANNING

Innen forskning og forskerutdanning har hovedinnsatsen vært brukt på ulike tiltak som skal bygge en sterk forskningskultur og karriereutvikling for våre ansatte. Fakultetene og fagmiljøene har iverksatt systematiske tiltak tilpasset lokale utfordringer, og NTNU sentralt har supplert med virkemidlene i Toppforskningsprogrammet og Internasjonal handlingsplan. 2019 var internasjonaliseringens år med et spesielt fokus på EUs forskningsprogrammer og en profesjonalisering av støtten til inn- og utreisende ansatte.

Vi har fortsatt en utfordring i forhold til å få tilslag på de mest prestisjetunge bevilgningene fra EU. Vi etablerte derfor en handlingsplan for flere ERC-stipend i 2019. Vi registrerer kvalitetsøkning i søknadene, men har fortsatt ikke nådd den tilslagsprosenten vi sikter mot.

Ser vi på utviklingen innen bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) generelt har vi god utvikling, med en vekst i samlet BOA-finansiering på 7% sammenlignet med 2018. Vi har en positiv utvikling når det gjelder uttelling i Horisont 2020, og har nådd milepælen om å hente 1 mrd.kr fra programmet. Det samme er tilfellet for tilslag i Forskningsrådet. Veksten i BOA innebærer også positiv utvikling i KDs styringsparametere på området.

Det langsiktige arbeidet med å utvikle forskningskulturen og øke BOA gir en positiv utvikling i publisering, både når det gjelder omfang, kvalitet og åpen tilgang. Resultatene for 2019 er ikke klare enda, men estimatene tilsier at vi opprettholder omfanget, samtidig som kvaliteten og andel med åpen tilgang øker.

Flere fakultet har arbeidet med kvalitetshevende tiltak i ph.d.-utdanningen, og kvalitetsmeldingen viser at det er god kvalitet. Dette reflekteres i stadig forbedring av andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen 6 år. Ph.d.-program for kunstnerisk utviklingsarbeid ble etablert i 2019.

Vi ser at fokus på forskningsetikk blir stadig viktigere, både som en følge av økt internasjonalt samarbeid og teknologiens nye muligheter.

Det er gjennomført en grundig kartlegging av forskningsinfrastruktur på Gløshaugen som kan bli negativt berørt av bygge- og anleggsvirksomhet. Det er laget to rapporter om sensitivitet, konsentrasjon og lokalisering av slik infrastruktur i forbindelse med campussamlingen.

NYSKAPING

Nyskapingfeltet de siste årene har gjennomgått et skifte, fra å være et noe fragmentert område preget av «gründervirksomhet», til å bli en strukturert del av virksomheten med et mer tydelig innovasjon-økosystem.

Professor Kari Smith leder Ph.d.-veilederseminar

Ph.d.-veilederseminarene er et kvalitetstiltak i forskerutdanningen og er meritterende med tanke på opprykk. I 2019 ble det tilbudt tredagerssamlinger for veiledere uten erfaring og todagerssamlinger for mer erfarne veiledere. Programmet omfatter også en halvdags oppfølgingssamling.

FOTO: KRISTIN SKJELDESTAD/NTNU

Linjestrukturen med prodekaner med ansvar for innovasjon ved fakultetene fungerer godt og bidrar til å få opp det systematiske innovasjonsarbeidet i fagmiljøene.

Gjennom arbeidet med utviklingsavtalen med KD har vi etablert et solid kunnskapsgrunnlag og forslag til hovedstruktur for helhetlig indikatorsett som bidrar til synliggjøring av nyskappingsaktiviteten. Videre har vi foretatt en gjennomgang av hele økosystemet for nyskaping og innovasjon ved NTNU. Vi har iverksatt nye tiltak, blant annet iverksetting av Strategisk Program for kunnskapsbasert innovasjon (SKI-programmet) med 15 innovasjonsledere. Flere pilotprosjekter for innovasjonskompetanse i ph.d.-utdanningene og evaluering er iverksatt.

NTNU har en solid posisjon innen studentinnovasjon. Masterstudentene ved NTNU stod bak 10 av de 18 prosjektene som fikk støtte over Forskningsrådet STUD-ENT-ordning i 2019. Studentinnovasjonsmiljøene utenfor campus Gløshaugen er forsterket og synliggjort gjennom etablering av det *studentdrevne innovasjonslaboratorium; DRIV*, på Øya i Trondheim, Innovasjonshuset *Bright House* i Mustad næringspark på Gjøvik og det arbeides med å etablere tilsvarende tilbud ved campus i Ålesund.

Vi har styrket og tydeliggjort vårt innovasjonsbidrag også overfor offentlig sektor via flere samarbeidsavtaler og konkrete forsknings- og innovasjonsprosjekter. Som eksempel har NTNU fått finansiert til sammen 12 ph.d.-stillinger i 2019 knyttet til samarbeidsavtalene med Trondheim kommune, NAV og Bærum kommune. Flere ph.d.-stillinger er under planlegging, og vil bli realisert i 2020.

Resultatene fra TTO viser en positiv utvikling i 2019, særlig når det gjelder tilfanget av nye ideer fra ansatte. Arbeidet innen nyskaping bidrar også til den økende BOA-finansieringen.

FORMIDLING

Det er kjernevirksomheten som er den viktigste bidragsyteren til NTNUs formidling. Vi er opptatt av at vår kompetanse gjøres kjent og kan tas i bruk. Årlig gjennomføres en rekke arrangementer og annen kunnskapsformidling. Vitenskapsfestivalen «The Big Challenge» var en betydelig ny satsing på allmenformidling i 2019. Erfaringene var blandede, og vi vil arbeide videre for å finne et konsept tilpasset våre målsettinger.

CAMPUSUTVIKLING

Campusutvikling handler om hvordan utviklingen av fysisk infrastruktur legger til rette for at NTNU kan løse sitt samfunnsoppdrag.

Samlokaliseringsprosjektet har samlet flere fusjonerte fagmiljøer for å stimulere faglig integrasjon. Samlokaliseringsprosessene har vært krevende, men mange fagmiljøer opplever at de har gitt et positivt løft.

NTNU har utviklet overordnede arealkonsepter for arbeidsplasser, læringsarealer og knutepunkt, for å sikre at NTNU utvikler bygg med gode arealer i alle kategorier, godt tilpasset aktivitetene som skal gjennomføres der, samtidig som arealene er nyskapende, effektive og bærekraftige. Dette er lagt til grunn som premiss for Statsbyggs gjennomføring av prosjektet NTNU Campussamling.

Det er gjennomført flere piloter knyttet til arealkonseptene. Pilotprosjektene er evaluert, og det vil fremover bli gjennomført ytterligere piloter knyttet til arealkonseptene. Det er etablert et FoU-program med campusutvikling

som tematikk, og det er igangsatt flere forskningsprosjekter tilknyttet campusutvikling.

Rektor har vedtatt en anbefaling om overordnet plassering av de faglige klyngene i samlet campus i Trondheim. Rektors anbefaling om overordnet plassering av faglige klynger er lagt til grunn som premiss for Statsbyggs gjennomføring av prosjektet NTNU Campussamling.

ORGANISASJON OG RESSURSER

NTNU hadde en vekst i både inntekter og i årsverk i 2019. Totalt økte inntektene med 4,9 % til i underkant av 9,6 mrd.kr, mens årsverk totalt økte med 4,5 % til cirka 7600 årsverk. Veksten har vedvart over flere år.

Årsverksveksten har vært høyest i kjernevirksomheten og skyldes blant annet vekst i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, at vi har prioritert å øke antall rekrutteringsstillinger finansiert over rammebevilgningen, og at vi har ført en restriktiv linje når det gjelder omfang på det teknisk-administrative støtteapparatet.

En rekke tiltak for bemanningsplanlegging, rekruttering, kompetanse- og karriereutvikling er iverksatt, både for ansatte i kjernevirksomheten, ledere og ansatte i støtteapparatet. NTNU har også arbeidet aktivt for å redusere andelen midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Utviklingen er positiv, og innsatsen forsterkes ytterligere i 2020. Kjønnbalansen i professor- og dosentstillinger forbedres gradvis, men utviklingen har stagnert noe ved fakulteter innen hovedprofilen.

Til tross for vekst i både inntekter og årsverk merkes konsekvensene av ABE-reformen i organisasjonen, og det arbeides aktivt med å finne gode løsninger for hvordan ABE skal håndteres videre. Det arbeides med prosessforbedring og digitalisering på mange felter, herunder med å forberede mottak av de nye systemene som anskaffes gjennom BOTT-samarbeidet. Digitalisering vil være en nøkkelfaktor for å håndtere ABE fremover.

Fra utstillingen FUTURUM under festivalen «The Big Challenge».

KDS STYRINGSPARAMETERE

KDs styringsparametere gjennomgås i detalj senere i rapporten. Under vises kun en oppsummeringstabell.

Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forskning	2017	2018	2019
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	49,3	48,9	49,9
Andel studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	53,2	53,6	56,3
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere (%)	69,4	75,9	75,1
Skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten	4,05	4,07	4,13
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	36,78	36,55	35,95
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,17	1,21	-
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (i tusen Euro)	5699	7955	-
Andel utreisende utvekslingsstudenter Erasmus+ av totalt antall studenter	1,24	1,36	1,55
Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling.	2017	2018	2019
Andel masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	75,7	-	-
Bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk (1000 kr)	232,6	228,6	237,4
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	174,9	180,1	186,4
Andelen forskningsinnsats i MNT-fag	54,0	-	-
Sektormål 3: God tilgang til utdanning	2017	2018	2019
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene	1821	1887	2039
Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid utdanningssektor og forskningssystem	2017	2018	2019
Antall studiepoeng per faglige årsverk	379,6	363,5	358,2
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	25,02	25,95	26,45
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	16,57	17,05	14,29

ÅRSPLANENS FEM HOVEDOMRÅDER:

- Sterke fagmiljøer
- Styrket samspill og tverrfaglighet
- Framtidens studietilbud og livslang læring
- Fornyelse av infrastruktur for lærings- og arbeidsmiljøer
- Effektive og moderne støttefunksjoner

«Faglige årsverk» inngår i flere av KDs styringsparametere. I «faglige årsverk» inngår undervisnings- og forskerstillinger, professor II og rekrutteringsstillinger. Fra 2018 til 2019 har NTNU en vekst på 3,4 % i faglige stillinger samlet sett, og ansatte i faglige stillinger utgjorde 4827 årsverk i 2019.

I styringsparametere hvor «Faglige årsverk» utgjør nevner i en brøk vil en betydelig vekst i denne stillingsgruppen gi negativ utvikling i styringsparameteren dersom telleren i brøken har en lavere vekst. Dette er ikke nødvendigvis et uttrykk for redusert produktivitet på lengre sikt.

3.2 Gjennomføring av årsplanen for 2019

I dette kapitlet gjennomgås resultatene ift. NTNUs årsplan for 2019, vedtatt av styret i desember 2018 (S-sak 29/18). Årsplanen er delt inn i fem hovedområder som er gjensidig avhengige og forsterker hverandre. De fem områdene bygger på en risikovurdering av NTNUs strategi og definerer hvilke områder det er viktig å arbeide med for å nå målene innen 2025. Årsplanen tar inn over seg strategiens ambisjon å styrke NTNUs posisjon som kunnskapsinstitusjon samtidig som den balanserer behovet for konsolidering av endringsarbeid som er iverksatt som følge av fusjonen i 2016 og ønsket om å svare på nye utfordringer.

3.2.1 Sterke fagmiljø

Videreutvikling av sterke fagmiljø er fundamentet for vår virksomhet og helt avgjørende for å realisere strategien. Det er både behov for å løfte den faglige kvaliteten i bredden og utvikle flere spissmiljøer. Dette gjelder innenfor utdanning, forskning, nyskaping og formidling. 13 av de 36 utviklingsmålene i NTNUs strategi handler om ulike sider ved utvikling av sterke fagmiljøer. Målene handler om NTNUs konkurransevne og gjennomslagskraft, kompetanseutvikling, karriereutvikling, rekruttering og mer indirekte – arbeidsdeling.

I 2019 har innsatsen vært rettet mot to hovedområder:

- Styrking av pedagogisk kompetanse (mål 2 i utviklingsavtalen med KD)
- Kvalitet i forskningen (mål 5 i utviklingsavtalen med KD)

I tillegg omtales resultater innen kunstnerisk virksomhet.

Mål 2 i utviklingsavtalen med KD

VI SKAL STYRKE DEN PEDAGOGISKE KOMPETANSEN OG UTVIKLE ET SYSTEM FOR PEDAGOGISK MERITTERING

NTNU har arbeidet systematisk for å styrke undervisningskvaliteten og har satt i verk flere tiltak for å nå dette målet, herunder styrking av den pedagogiske kompetansen. Gjennom utviklingsavtalen med KD har vi arbeidet langs to akser: Vi har ønsket å styrke den pedagogiske kompetansen generelt, både for studenter som bidrar i undervisningen og ansatte i ulike stillingsgrupper. Samtidig har vi arbeidet med å utvikle et system for pedagogisk merittering.

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall. I det følgende beskrives status for arbeidet som er utført gjennom disse fire punktene, som er fastsatt for vurdering av måloppnåelse:

- Utvikle læringsutbyttebeskrivelse for pedagogisk basiskompetanse og utvikle tilbud basert på denne læringsutbyttebeskrivelsen
- Økning i antall læringsassistenter hvert år
- Antall ansatte med tildelt status som «merittert underviser»
- Antall/andel fagmiljø med merittede undervisere

Pedagogisk basiskompetanse

Et nytt tilbud innen utdanningsfaglig basiskompetanse er utviklet, pilotert og evaluert. Tilbudet er på 200 timer fordelt over et studieår. Tilbudet består av en generell felles basisdel og en mulighet til fordypning enten gjennom to valgfrie moduler á 20 timer og et stort utviklingsprosjekt, eller gjennom fire valgbare moduler á 20 timer og et mindre utviklingsprosjekt. Det er utviklet en læringsutbyttebeskrivelse basert på nasjonalt rammeverk med retningslinjer og erfaringer fra pilotens første fase. I 2019 er dette tilbudet gjennomført i to runder med 59 deltakere som startet på våren og 57 deltakere som startet på høsten. Piloten omfatter alle fakulteter ved NTNU. I fremtiden vil modulene i dette tilbudet spille en viktig rolle i utvikling av pedagogisk kompetanse ut over basiskompetansen ettersom ansatte kan ta slike moduler gjennom hele karrieren.

NTNU har startet innledende dialoger med andre universiteter og høyskoler for å kartlegge interesse og mulighetene for å utvikle en nasjonal plattform for moduler for ansatte på tvers av institusjoner.

Antall læringsassistenter

Læringsassistenter er studenter som har fått 20–24 timer pedagogisk opplæring i løpet av det første semesteret de bidrar i undervisningsaktivitet. Læringsassistentene skal ikke pålegges selvstendige forelesninger, men har oppgaver relatert til veiledning, gruppeledelse og evaluering. Læringsassistent-topplæringen (LAOS) benytter en blanding av campus- og nettbaserte moduler med ulike typer aktiviteter.

Tabellen under viser antall deltakere i avtaleperioden.

	2017		2018		2019	
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
Antall deltakere på LAOS	209	328	357	504	320	484

Opplæringsprogrammet fungerer godt, og fullføringsgraden har vært på 90–95 %. LAOS og bruk av læringsassistenter har vært presentert på ulike nasjonale og internasjonale konferanser, og flere UH-institusjoner har tatt kontakt for å få råd om slik opplæring.

Meritterte undervisere

Meritteringsordningen er en del av satsingen NTNU Toppundervisning. I perioden med utviklingsavtale er meritteringsordningen testet ut i to utlysningsrunder. I desember 2017 ble de ni første meritterte underviserne ved NTNU utnevnt og i 2018 ble 12 nye ansatte gitt status som merittert underviser. De to første utlysningsrundene har vært gjennomført som piloter. Det gjennomføres nå en evaluering av ordningen. Evalueringen skal gi innspill til videreutvikling og arbeidet med permanent etablering av et meritteringssystem.

Første runde med utlysning var forbeholdt førsteamanuenser og professorer, mens det i andre runde ble åpnet for at også førstelektorer og dosenter kunne søke om å bli merittert. En førstelektor oppnådde status som merittert underviser. Av 21 meritterte undervisere ved NTNU er ti førsteamanuenser, ti professorer og en førstelektor. Seks av NTNUs åtte fakulteter og alle tre campusbyer har nå meritterte undervisere.

Arbeidet med utvikling av et system for pedagogisk merittering er utført i nært samarbeid med UiT – Norges arktiske universitet. Vi har hatt gjensidig representasjon i vurderingskomiteene, slik at vi har kunnet nivellere nivået for hva som tilsvarer merittert nivå. Gjennom dette samarbeidet har vi høstet erfaringer på tvers av to store institusjoner, som til sammen dekker nesten alle utdanningsområder. Vi opplever at det er stor interesse for vår meritteringsordning, og ønsker å dele kunnskap og erfaringer og bidra til at det på sikt kan utvikles en nasjonal ordning.

Utviklingsplan for læringsstøtte

Utviklingsplan for læringsstøtte ble vedtatt i 2019, og konkretiserer mål knyttet til læringsstøtte i NTNUs strategi og har en 3-årig horisont med en årlig rullering. De tre hovedtemaene i første versjon av utviklingsplanen for læringsstøtte er: utvikling av utdanningsfaglig kompetanse og læringsstøtte, utvikling av lærings-, undervisnings- og vurderingsformer, og arbeid med studentenes psykososiale læringsmiljø.

I tildelingsbrevet fra KD for 2019 var det en klar forventning om at institusjonene skulle starte opp nye mentorordninger. Slike ordninger er et av tiltakene i utviklingsplanen for læringsstøtte, og alle fakulteter ved NTNU opprettet minst en mentorordning i 2019. Mentorordningene er til dels ulikt bygd opp, og har

ulike målgrupper og tilnærminger avhengig av lokale utfordringer og muligheter. Noen fakulteter har valgt å opprette mentorordning for nye studenter, noen har ordninger for masterstudenter og andre har valgt internasjonale studenter som målgruppe. Ordningene varierer mellom å ha en faglig, sosial eller arbeidslivsorientert tilnærming, men alle har fokus på å gi studentene god studietilhørighet. Det vil bli gjennomført en systematisk evaluering av mentorordningene i 2020.

Tildelingsbrevet for 2019 inneholdt også en forventning om at institusjonene i samarbeid med studentsamskipnad mfl. jobber for å bygge opp og opprettholde et inkluderende, trygt og åpent studiemiljø. Oppmerksomhet rundt tiltak for førstesemestersstudenten og systematisk oppfølging av studenten gjennom hele studieløpet har hatt prioritet ved NTNU i 2019 og området er inkludert i utviklingsplanen for læringsstøtte. Det er satt ned en arbeidsgruppe med deltakere fra studentsamskipnaden i Gjøvik, Ålesund og Trondheim og NTNU som har kartlagt status på området studentmottak. Formålet er å ta et tydeligere ansvar for mottaket, og sikre at det får en form og ramme som gjør at alle studenter føler seg trygge og godt ivaretatt.

Mål 5 i utviklingsavtalen med KD VI SKAL HEVE KVALITETEN I FORSKNINGEN OG UTVIKLE FLERE FAGMILJØER PÅ HØYT INTERNASJONALT NIVÅ.

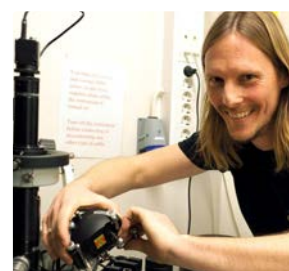
Med fusjonen fikk NTNU en mer sammensatt organisasjon, med ulike forskningstradisjoner og kulturer. Videreutvikling av sterke fagmiljøer og kvalitet i forskning er avgjørende for å realisere våre mål om å ha flere fagmiljøer som hevder seg i verdenstoppen og forskning som setter tydelige spor etter seg. Gjennom arbeidet med utviklingsavtalen har vi fokusert på to satsingsområder som henger nøye sammen, Horisont 2020 og vitenskapelig publisering. For å realisere ambisjonene er det nødvendig å delta og bidra i internasjonalt forskningssamarbeid, Horisont 2020 spesielt. En forutsetning for å lykkes er at NTNU har internasjonalt orienterte fagmiljøer og forskere med sterke vitenskapelige CV-er. Derfor har vi vektlagt arbeid med vitenskapelig publisering med høy kvalitet og internasjonalt gjennomslag.

Prorektor har i løpet av 2019 hatt en dialog med fakultetene om kvalitet i forskning, og alle fakulteter arbeider strategisk og systematisk for å styrke fagmiljøene. En kultur for faggrupper er etablert og det jobbes systematisk og godt med ph.d.-utdanningen. Instituttene har satt i gang tiltak for å gi ansatte mer forskningstid, muligheter for kvalifisering til doktorgrad eller opprykk, mentorordninger eller lignende. Systematisk arbeid med karriere- og kompetanseutvikling har høyt fokus. På sikt forventes arbeidet med studieporteføljen å frigjøre mer tid til forskning for flere av våre ansatte. NTNU Toppforskning ble etablert for å støtte opp om målet for å få flere fagmiljøer i verdenstoppen, og langsiktige kvalitetsfremmende virkemidler har blitt brukt. I tillegg er en rekke tiltak som er forankret i Internasjonal handlingsplan viktige for å realisere målene.

Videre gjennomgår vi noen av de viktigste tiltakene som er gjennomført for å styrke fagmiljøene og forskningskulturen.

Stjerneprogrammet

Stjerneprogrammet ble satt opp som et fireårig pilotprogram (2014–2018) med 22 deltagere for å gi noen av NTNUs mest lovende forskertalenter gode betingelser for å utvikle internasjonalt ledende forskerkarrierer. En underliggende ambisjon var å få flere ERC Grants til NTNU. Erfaringene fra piloten var så gode at kull 2 (Stjerneprogrammet 2.0) ble startet opp med 27 deltagere i 2017 (2017–2021). For å skaffe oss mer inngående kunnskap om de strategiske effektene ble Stjerneprogrammet 1.0 evaluert høsten 2018.

Professor Dennis Meier fra Institutt for materialteknologi ble tildelt det høythengende ERC Consolidator Grant. Forskningsstipendet utgjør drøyt 1,8 millioner euro over fem år, og skal brukes på prosjektet «Atronic». Navnet kommer fra «Creating building blocks for atomic-scale electronics». Forskningen vil gi ny kunnskap innen fysikk, og kan føre til store gjennombrudd innen elektronikk.

FOTO: PER HENNING/NTNU

Evalueringskomiteens hovedkonklusjon var at pilotprogrammet svarte til forventningene og at den strategiske gevinsten, både for deltagerne og NTNU som institusjon, var målbar. Rapporten fra komiteen ble brukt som grunnlag da dekanmøtet vedtok oppstart av kull 3 i 2019 (2019–2023) med 20 deltagere.

Tilleggsbevilgning, verdensledende miljøer

Som en langsiktig investering ble NTNU tildelt 15,8 millioner kroner over Statsbudsjettet 2014–2015 for å bygge verdensledende fagmiljøer. NTNU har i tillegg lagt inn betydelige ressurser fra egen ramme til å finansiere ulike tiltak under paraplyen NTNU Toppforskning.

Rekruttering av internasjonale toppforskere har i perioden 2015–2019 skjedd ved rekruttering av yngre talentfulle forskere (Onsager Fellowship) og mer erfarne seniorforskere (International Chairs):

- *Onsager Fellowship* – 20 personer er ansatt som førsteamanuenser på innstegsvilkår knyttet til våre beste forskergrupper. De følges tett opp og forventes å utvikle forskning på høyt internasjonalt nivå, og det er forventet at de kvalifiserer seg til full professor i perioden. To av de 20 har dessverre sagt opp sin stilling ved NTNU og er tatt ut av programmet. Videre har to kvalifisert seg til full professorstilling, men er fremdeles en del av programmet.
- *International Chairs* – NTNU har ansatt fem professorer med tittelen International Chairs hvorav fire er knyttet til to av våre SFF-sentra. Vi har stor tro på virkemidlet, men erkjenner at det å motivere erfarne seniorforskere til å flytte sin aktivitet til Trondheim er utfordrende. Utfordringene spenner fra å kunne tilby konkurransedyktige lønnsbetingelser, startpakker og nødvendig infrastruktur, til å bidra til å skaffe jobb til en eventuell partner. Det er viktig å ha frihetsgrad til å gjennomføre raske rekrutteringsprosesser når gode kandidater er innenfor rekkevidde.

Utfordringene knyttet til rekruttering av International Chairs i 100 % stilling bidro til at vi i 2016 valgte å støtte 12 sterke fagmiljøer med en professor II-stilling på International Chair nivå i 4 år (2016–2020). Erfaringene med tiltaket er gode og det er betydelig enklere å rekruttere meritterte forskere til professor II-stillinger enn til professorstillinger. Tiltaket har bidratt til at fagmiljøene har fått styrket sine internasjonale nettverk og blitt mer konkurransedyktige i de tunge kvalitetsvirkemidlene nasjonalt og internasjonalt.

Som et siste tiltak mot å bygge verdensledende fagmiljøer, har vi inngått en 10-årig samarbeidsavtale med Equinor om finansiering av et nytt forskningsprogram innenfor feltet Energy Transition. Vi har god tro på at programmet vil styrke NTNU og Norges posisjon når det gjelder å utvikle fremtidens energisystem. Programmet skal fokusere på excellence i forskning og utdanning i nært samarbeid med internasjonale toppmiljø. Her har vi inngått fire professor I- avtaler på international chair-nivå og er i prosess med å ansette 3–5 nye i løpet av 2020.

Postdoktorløftet

NTNUs forskningsutvalg startet en pilot kalt postdoktorløftet der 33 postdoktorer fikk tilbud om ekstra karriereoppfølging over en toårsperiode. Postdoktorene har aldri blitt fulgt opp og ivaretatt slik ph.d.-kandidatene blir det; derfor ble initiativet med eget prosjekt for postdoktorene tatt godt imot. Særlig ble det verdsatt at postdoktorene skulle lyttes til ved utvikling av bedre rammer og karriereutviklingstiltak for alle postdoktorer ved NTNU. Gjennom den toårige prøveperioden er ulike tiltak prøvd ut gjennom blant annet ti samlinger med kurs, mobilitetsstøtte, mentorer og nettverksbygging. Viktige resultater etter

Postdoktorløftets pilot er en «Handlingsplan for alle postdoktorer ved NTNU» og NTNUs nye utfyllende regler til den nasjonale forskriften for postdoktorer.

Forskningsetikk

Krav om redelighet i forskning står sentralt i forskningsetikken og er grunnleggende i utvikling av god forskningskultur. NTNU har et eget Forskningsetisk utvalg som skal behandle uredelighetsaker og være rådgivende for rektor. Forskningsetisk utvalg har ikke fått forelagt seg noen nye saker om mistanke om uredelighet i forskning i 2019.

Forskningsetisk utvalg har gitt råd om at NTNU bør utvikle nettbasert kurs i forskningsetikk. Dette er nybrottsarbeid, og utviklingen har pågått for fullt i 2019. Kurset vil lanseres samtidig på norsk og engelsk i 2020 og være obligatorisk for ph.d.-kandidater. Utvalget har arrangert to forskningsetiske seminarer i 2019, et om medforfatterskap og et om kunstig intelligens. Det første seminaret var et universitetsinternt seminar, mens det andre var et seminar ut mot byens befolkning. Begge seminarene var vellykkede, med godt oppmøte og interessante diskusjoner.

Utvalget har også tatt initiativ til en årlig kartlegging av forskningsetiske saker på fakultetene. Første rapportering vil skje i 2020.

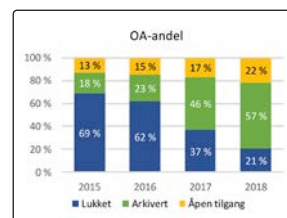
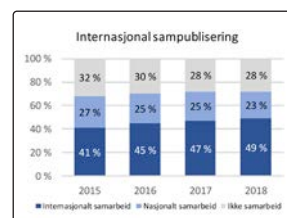
Måloppnåelse

Måloppnåelse for utviklingsmål 5 vurderes gjennom nøkkeltall for Horisont2020 og vitenskapelig publisering. Å heve kvaliteten i forskning er et langsiktig arbeid som vil bidra til økt synlighet og økt konkurransevne på de eksterne konkurransearenaene. Dette vil materialisere seg i form av flere publikasjoner og økte BOA-inntekter. Vi ser at vi har økte inntekter fra H2020 og har vekst i publikasjonspoeng siden fusjonen i 2016. Med alle tiltakene som er satt i verk de siste årene, på alle nivåer i organisasjonen, har vi et potensiale for videre vekst de neste årene. Helhetlig har vi i avtaleperioden løftet store deler av virksomheten i bredden i forskningsmiljøene og arbeider mer systematisk med våre talenter. Gjennom dette forventes flere spisser på sikt.

Vitenskapelig publisering

Fusjonen i 2016 innebar at institusjoner med ulike faglige profiler og forskjellige forsknings- og publiseringstradisjoner skulle forenes i «nye» NTNU. Vi har i perioden arbeidet målrettet med å utvikle en felles forskningskultur, men dette er – og må være – et langsiktig arbeid. Institusjonens samlede antall publiseringspoeng har økt med 12 % fra 2016 til 2018, og vi håper også på en viss vekst i 2019. Nivå 2-andelen har økt i perioden, og trenden ser ut til å fortsette i 2019. Det er en positiv utvikling i internasjonal sampublisering og andel publikasjoner i de 10 % mest siterte kanalene i verden. Andelen av publikasjoner som publiseres åpent (grønn og gull OA) vokser jevnt og vil i 2019 trolig komme over 80 %. Med hensyn til egenarkivering (grønn OA) er NTNU best i landet.

Ser vi på produktivitet målt som publiseringspoeng delt på årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger (UFF), ligger NTNU fortsatt under snittet for norske universiteter og vitenskapelige høyskoler. NTNUs profil etter fusjonen er én forklaring blant flere. Vi slår oss ikke til ro med situasjonen og har klare mål om å forbedre den gjennomsnittlige produktiviteten. Et viktig tiltak er å utvikle en kvalitetskultur i forskningen, noe vi har satt særskilt trykk på i 2019–2020. En dialogrunde med alle fakulteter høsten 2019 viser at de arbeider godt med forskningskvalitet og har satt inn flere tiltak for å styrke forskningssvake miljøer, blant annet gjennom kompetanseutvikling og nyrekruttering. Vi forventer at dette vil gi gode resultater på sikt.

Horisont 2020

Vi har en positiv utvikling nå det gjelder inntekter fra Horisont 2020 (H2020) og i februar 2020 nådde vi målet om 1 milliard kroner fra programmet. Antall søknader til H2020 øker jevnt hvert år, i 2019 med 45 i forhold til 2018. I 2019 deltok NTNUs fagmiljøer i nærmere 400 søknader. Akkumulert omsetning for hele H2020-perioden er på € 98 973 556 og antall prosjekter NTNU deltar i er 183 per januar 2020. Økningen reflekterer at størrelsen på utlyste midler fra H2020 har økt hvert år gjennom programperioden, samtidig som andelen av søknader NTNU deltar i og som evalueres over terskelverdien, er økende. Det tyder på at kvaliteten på søknadene og de konsortiene vi deltar i, blir stadig bedre.

NTNUs deltakelsesprofil i H2020 viser at NTNUs fagmiljøer søker til og er relevante for alle de tre pilarene i H2020. Det vurderes som en god og riktig profil for NTNU. Samarbeid i tverrsektorielle og tverrfaglige konsortier som adresserer samfunnsutfordringer vektlegges, samtidig som deltakelse i programmene under pilaren for fremragende forskning er svært viktig.

Antall søknader til European Research Council (ERC) er økende. Det gjelder alle de tre individuelle formene for grants; ERC Starting Grant, ERC Consolidator Grant og ERC Advanced Grant. I 2018 sendte NTNU 27 ERC-søknader, i 2019 36. Flere søkere til ERC Starting og ERC Consolidator går videre til stage 2 enn tidligere. I de to siste søknadsrunder gikk fire søkere til ERC Starting og fem søkere til ERC Consolidator til stage 2. Tre søkere til ERC Consolidator fikk grant og to fikk karakteren A uten å få grant. Resultatene har ikke vært like gode for søkerne til ERC Advanced grant. Ingen av de syv søkerne i siste søknadsrunde gikk her videre til stage 2.

Nøkkeltall H2020

År	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Omsetning (akkumulert)						€ 97 066 442*
Antall prosjektsøknader/år	166	211	217	287	351	387
Andel prosjektsøknader over terskelverdi	50%	60%	64%	62%	71%	74%^
Antall ERC-søknader til fase 2 (akkumulert)						25
Antall ERC-stipender (akkumulert)						6

* Akkumulert inkl. KIC i 2019: € 3 240 319, resten av H2020: € 93 826 124

^ Tentative tall, bare ca 25% av søknadene inkludert

Antall prosjekter fordelt på programmer:

Akronym (NFR)	Antall prosjekter	Program	Pilar
ERC	6	Europeiske forskningsrådet (ERC)	Pilar 1
FET	8	Fremtidsteknologier (FET)	Pilar 1
INFRA	17	Forskningsinfrastruktur	Pilar 1
MSCA	49	Marie Sklodowska-Curie actions	Pilar 1
ENERGY	22	Sikker, ren og effektiv energi	Pilar 2
ENV	13	Klima, miljø, ressursutnyttelse og råmaterialer	Pilar 2
FOOD	7	Matsikkerhet, marin og maritim forskning, bærekraftig landbruk, ferkvannsrelatert forskning og bioøkonomi	Pilar 2
HEALTH	12	Helse og demografisk endring	Pilar 2
SECURITY	6	Sikre samfunn	Pilar 2
SOCIETY	4	Inkluderende, innovative og reflekterende samfunn	Pilar 2
TPT	5	Smarte, grønne og integrerte transportløsninger	Pilar 2
LEIT-ADVMANU, NMP og ADVMAT	11	LEIT Nanoteknologi, avanserte materialer, og avansert prosess- og produksjonsteknologi	Pilar 3
LEIT-BIOTECH	1	LEIT Bioteknologi	Pilar 3
LEIT-ICT	12	LEIT IKT	Pilar 3
LEIT-SPACE	1	LEIT Romprogrammet	Pilar 3
CAREER	1	Fremme formell og uformell utdanning, karriere	Andre programmer
GOV	4	Styring for fremme av ansvarlig forskning og innovasjon	Andre programmer
KNOWLEDGE	1	Knowledge	Andre programmer
Widespread	2	Science	Andre programmer

EU-EVALUERING AV «HR FOR FORSKERE»

NTNU har siden 2008 deltatt i EUs arbeid for å fremme åpen rekruttering og gode arbeidsvilkår for vitenskapelig ansatte. Institusjoner som forplikter seg til å jobbe systematisk med dette, kan oppnå EUs «HR Award». Denne anerkjennelsen er en fordel i EU-søknader og ved rekruttering av forskere. I henhold til EUs retningslinjer har NTNU forpliktet seg til å gjennomføre intern og ekstern evaluering av arbeidet med HR for forskere hvert 3. og 6. år.

NTNU var gjenstand for eksternevaluering i 2019. Den EU-oppnevnte evaluerings-komiteen var særlig imponert over NTNUs innsats for å få ned midlertidigheten blant vitenskapelig ansatte. Videre merket de seg at NTNUs strategi legger stor vekt på menneskelige ressurser for å nå de faglige målene. Her trakk de fram at en rekke institusjonelle utviklingsprogram er igangsatt for å heve den utdanningsfaglige kompetansen, stimulere ansatte til nyskaping, utvikle talenter og fremragende forskningsgrupper. NTNU jobber også godt med likestilling, karriere- og lederutvikling. Flere av disse programmene er gitt egen omtale i årsrapporten.

Evalueringskomiteen anbefalte at NTNU vier ekstra oppmerksomhet til integrering av internasjonalt ansatte og ansatte fra de tidligere høyskolene. På oppdrag fra NTNUs utvalg for likestilling og mangfold, ble det høsten 2019 gjennomført et oppdragsprosjekt for å kartlegge hvordan internasjonalt

ansatte opplever inkludering og/eller utenforskap, og hva instituttene gjør for å håndtere mangfold og bidra til integrering. Anbefalingene vil gi grunnlag for målrettede tiltak framover. Som ledd i NTNUs ambisjon om å likestille karriereløpene i academia og skape gode utviklingsvilkår også for ansatte fra de tidligere høgskolene, ble det utlyst og tildelt 23 kvalifiseringsstipend for universitetslektorer som ønsket opprykk til førstekompetanse. Instituttene støtter opp om satsingen ved å tilrettelegge for ansatte som er i et kvalifiseringsløp og prioritere forskningstid for de som har oppnådd førstekompetanse.

KUNSTNERISK VIRKSOMHET

NTNUs ph.d.-program for kunstnerisk utviklingsarbeid ble etablert i 2019. Våre første kandidater var kunststipendiater som fikk overgang i løpet av høsten 2019. De første nye kandidatene tas opp fra 2020.

Fagmiljøene ønsker å sette i gang spesifikke tiltak for å synliggjøre aktivitet innen kunstnerisk virksomhet og forsterke samarbeidet med andre fagmiljøer ved NTNU. Forskningsutvalget har innlemmet kunstnerisk utviklingsarbeid som en del av sitt ansvarsområde, og har dette jevnlig på agendaen.

I 2019 har NTNU blitt portalmedlem i Research Catalogue (RC) som åpner opp for flere nye muligheter for å dokumentere og formidle kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Jazzlinja feiret 40-års jubileum i 2019. Jazzlinja er blitt et begrep i norsk musikkliv og er en svært synlig del av NTNU. De skiller seg ut ved en sterk imitasjonslæring gjennom sang og utvikling av et fruktbart læringsmiljø.

Kunstakademiet i Trondheim er med i et COST-prosjekt som hadde oppstart i oktober; «*European Forum for Advanced Practices (EFAP)*». Prosjektet ledes av NTNU og har mer enn 120 aktive medlemmer i 36 europeiske land. Prosjektet har som mål å bringe sammen kunstnerisk og praksisbasert forskning.

Grammyprisen «Best Immersive Audio Album» gikk i 2019 til Morten Lindberg for albumet LUX. NTNU professor Ståle Kleiberg har komponert to sanger til albumet: «Hymn to love» og «The light – Lyset du treng finst». Sangene er åpnings- og avslutningssangene på albumet. LUX er gitt ut i anledningen 25-års jubileet til Nidarosdomens jentekor.

Kimen til NTNU Artec ble sådd under arbeidet med å forene kunst og teknologi i Adressaparken. NTNU Artec muliggjør samhandling mellom kunst og teknologi for å styrke kunstens rolle i vitenskapen og i samfunnet.

FOTO: NTNU/INNSIDA

3.2.2 Styrket samspill og tverrfaglighet

Fagmiljøene må i økt grad ta i bruk kunnskap i samspill med samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig, og det tverrfaglige samarbeidet internt må forbedres. Internasjonalisering har vært et gjennomgangstema i 2019. 15 av utviklingsmålene i NTNUs strategi handler om hvordan et styrket samspill med eksterne kan bidra til å styrke fagmiljøene og gi bedre resultater, i tillegg til å skape økt kjennskap til NTNU. Utviklingsmålene er også rettet mot interne forhold og evnen til å utnytte tverrfaglighet som et konkurransefortrinn.

I 2019 har innsatsen vært rettet mot flere områder:

- Nyskapingfeltet (mål 2 i utviklingsavtalen med KD)
- Internasjonal handlingsplan
- Åpen tilgang til forskning

- Vitenskapsfestivalen «The Big Challenge» og øvrige aktiviteter for kunnskapsformidling.

Mål 4 i utviklingsavtalen med KD

VI SKAL SYNLIGGJØRE OG ØKE NYSKAPINGSAKTIVITETEN MED UTSPRING FRA KLYNGER OG SENTRE

Høy nyskappingsaktivitet er ett av NTNUs særtrekk, og gjennom utviklingsavtalen med KD har vi arbeidet systematisk for å videreutvikle vår posisjon i sektoren og bidra til å etablere standarder. Vi antar det er et uforløst potensial for økt nyskappingsaktivitet, og har arbeidet for økt innsikt i hvordan nyskappingsaktiviteten foregår, samt bedre forståelse for hvordan egenutviklet kunnskap tas i bruk. Gjennom økt innsikt i hvordan en kan måle og dokumentere sammenhengen mellom forskning og innovasjon, kan man utvikle gode belønningssystemer og virkemidler, samt identifisere nye muligheter og iverksette nye tiltak for på sikt å øke nyskappingsaktiviteten i hele fagbredden.

Måloppnåelsen vurderes gjennom gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall. Summen av de gjennomførte tiltakene har bidratt til tydeligere rammer og fokus, bedre forankring ved fakultetene og en klarere rolleavklaring for alle ledd i NTNUs økosystem for nyskaping og innovasjon. Effekten av arbeidet forventes å komme over tid. I det følgende beskrives status på arbeidet som er utført gjennom de punktene vi har fastsatt for vurdering av måloppnåelse.

Etablering av kunnskapsgrunnlag

Rapporten «How universities contribute to innovation: A literature review-based analysis» er en litteraturstudie med formål å etablere et kunnskapsgrunnlag om universitetenes bidrag til innovasjon i samfunnet generelt og i næringslivet og offentlig sektor spesielt. Rapporten viser til sentrale bidrag i den vitenskapelige litteraturen og oppsummerer hovedfunn. Den viser at universitetene har en sentral rolle i å omsette forskningsbasert kunnskap til bærekraftige innovasjoner og verdiskaping i samfunnet. Dette gjøres gjennom mange ulike kanaler, der de viktigste er forskningssamarbeid med industrien, deltakelse i sentra der næringsliv og offentlig sektor er sentrale aktører, studentbasert innovasjon og gjennom utdanningen. Rapporten viser også at den økende kompleksiteten i kunnskapsøkonomien, i innovasjonssystemet og forsknings- og innovasjonspolitikken utfordrer universitetenes roller og posisjon.

Det er relativt få forsknings- og innovasjonsvirkemidler som i dag er designet til å fremme kunnskapsutvikling mellom universiteter og offentlig sektor. Her viser rapporten at det trengs mer eksperimentering, åpenhet og systematisk arbeid både i forvaltningen og i universitetssektoren, og at det ligger et potensial i humaniora og samfunnsvitenskapene som ikke utnyttes godt nok. I enkelte tilfeller har man erfart at nettopp mangel på bidrag fra humaniora og samfunnsvitenskap har ført til suboptimale løsninger.

Helhetlig indikatorsett

Rapporten «Mot et bredere målesystem for UoH-sektorens bidrag til – Forslag til målesystem basert på erfaringer fra NTNU» ble overlevert Kunnskapsdepartementet i mars 2019. Rapporten er et bidrag i diskusjonen om muligheter og begrensninger med hensyn til måling og synliggjøring av bidrag til innovasjon, og det er utviklet et forslag til hovedstruktur for indikatorsett. Arbeidet med implementering av arbeidet er igangsatt fra senhøsten 2019, og det skal gjøres et utvalg av indikatorer og piloter skal gjennomføres. Arbeidet sees i sammenheng med NTNUs virksomhetsstyringssystem BEVISST.

Innovasjonskompetanse i ph.d.-utdanningen

NTNU har flere pilotprosjekter for innovasjonskompetanse i ph.d.-utdanningene,

Prorektor Toril N Hernes overleverte rapporten «How universities contribute to innovation: A literature review-based analysis» til statsråd Iselein Nybø 25.11.2019

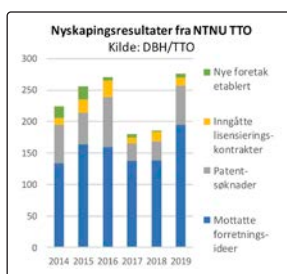
FOTO: TORE OKSHOLEN

der tilbakemeldingene er gode. Høsten 2019 er det satt i gang et arbeid med en gjennomgang av pilotene samtidig som det skal gjennomføres en kartlegging av hvordan innovasjonskompetansen er ivaretatt i alle ph.d.-utdanningene. Basert på dette arbeidet vil det bli utviklet en modell for hvordan innovasjonskompetanse skal integreres i ph.d.-utdanningene.

Bachelor- og masteroppgaver i samarbeid med eksterne

NTNU har stort fokus på samarbeid med arbeidslivet gjennom utdanningsløpet. Mye samhandling om bachelor- og masteroppgaver baserer seg på etablerte kontakter mellom professorer og næringsliv, som også gjerne er knyttet til langsiktig prosjektsamarbeid. Tiltak er etablert for å øke denne samhandlingen og for at arbeidslivet lett skal komme i kontakt med NTNU og relevant fagmiljø gjennom NTNU BRIDGE. Videre er det sterkt fokus på å involvere studentoppgaver knyttet til større sentra og klynger.

Systemet for å registrere samarbeidet om masteroppgaver mellom studenter og eksterne virksomheter ble ferdigstilt i april 2019. Foreløpig er det ikke lagt inn registrering om oppgavene knyttet til forskningssentra. De fleste fakulteter tok systemet i bruk fra høsten 2019, og de resterende tar det i bruk fra høsten 2020.

Resultater fra NTNU Technology Transfer (TTO)

Det ble foretatt en gjennomgang av hele økosystemet for nyskaping og innovasjon ved NTNU i 2017/2018. Målet var å få opp et helhetlig økosystem som dekker alle fasene i nyskappings- og innovasjonsaktivitetene og få etablert tydelige rolleavklaringer og rammer for satsingene.

Vinteren 2018 ble det foretatt en gjennomgang av TTO-funksjonen og samspillet med NTNUs fagmiljøer, og våren 2019 ble utredninger av mulige inkubatorer og investeringsvirksomhet ved NTNU ferdigstilt. Høsten 2019 ble utkast til revidert IPR-politikk for NTNU sendt ut på høring, og målet er å ferdigstille politikken til våren 2020. Iverksetting av Strategisk program for kunnskapsbasert innovasjon (SKI-programmet) med 15 innovasjonsledere og universitetskommuneprosjektet TRD 3.0 med fem prosjektledere er en styrking av innovasjonssatsingen ved NTNU. Begge satsingene har allerede etter første prosjektåret medført en tydelig økning av tilgangen på ideer til TTO. Videre er etableringen av NTNUs Innovasjonsstipend og arbeidet med å øke de økonomiske rammene for NTNU Discovery viktige virkemidler i arbeidet med å forbedre resultatene fra NTNU TTO.

I 2019 etablerte NTNU TTO tre selskaper med utspring fra forskning innen cyber- og informasjonssikkerhetsmiljøet ved Institutt for informasjonssikkerhet og kommunikasjonsteknologi (IIK). For å styrke satsningen etablerte de regionale aktørene Gjøvikregionen Utvikling, Gjøvik kommune, Oppland fylkeskommune og NTNU ved IIK et program kalt Cyberprogram (CII) for vekst og utvikling i IKT-sektoren i Innlandet. Aktørene legger over fem millioner kroner i programmet. CII skal styrke kommersialisering av forskning innen cyber- og informasjonssikkerhet slik at flere forskningsresultater kan bli til bedriftsetableringer og vekst i regionen.

UTVIKLINGSPLAN FOR ØKT SAMSPILL, INNOVASJON OG SAMFUNNSEFFEKT

NTNU har et bredt samarbeid med arbeidslivet gjennom etablerte samarbeidsnettverk og sentersatsinger. I arbeidet med operasjonalisering av NTNUs strategi 2018–2025 ble *Utviklingsplan for økt samspill, innovasjon og samfunnseffekt* utarbeidet våren 2019. Utviklingsplanen fokuserer på tre innsatsområder som kommer i tillegg til etablerte aktiviteter:

- Etablere struktur, lederforankring og insentiver for innovasjon og nyskaping
- Utvikle effektive og gode virkemidler og støttefunksjoner for innovasjon

- Videreutvikle og øke NTNUs samspill med arbeidslivet

Utviklingsplanen har 11 tiltak, der mange av tiltakene inngår i arbeidet med struktureringen av innsatsområdet og vil være en del av utvikling av linjeansvar ved de ulike nivåene ved NTNU. Gjennomføringen av alle tiltakene betinger et godt horisontalt og vertikalt samspill mellom fagmiljøene ved fakultetene og virksomhetsnivået.

STUDENTINNOVASJON

Masterstudentene ved NTNU stod bak ti av de 18 av prosjektene som fikk støtte over Forskningsrådets STUD-ENT-ordning i 2019. Studentbedriften Artifish med syv bachelorstudenter fra NTNU i Ålesund, med tverrfaglig sammensetning, fikk førsteplassen i EM for studentbedrifter med sin bærekraftige og innovative løsning på lakselusproblemet.

NTNU har et unikt miljø og kompetanse innen studentinnovasjon, også målt i internasjonalt perspektiv. Det er opparbeidet kompetanse over lang tid som bygger på erfaring med samarbeid på tvers mellom studenter, ansatte, næringsliv og kommune. I forbindelse med campusprosjektet ble det foretatt en utredning om rapporten «Innovasjonsstruktur, innovasjonssenter og samarbeidspartneres plass på campus». Det er planlagt en campuspilot for studentinnovasjon med oppstart fra høsten 2020, som vil være en arena for å fremme entreprenørielle ferdigheter hos studentene.

Ved campus Øya, Fakultet for medisin og helsevitenskap, er det etablert en studentdrevet arena for helseinnovasjon; DRIV NTNU. Studenter fra flere fagmiljøer ved NTNU deltar på kurs, workshops og hackathons. Dette vil på sikt styrke samarbeidet mellom de ulike utdanningsprogrammene ved NTNU.

Innovasjonshuset *Bright House* i Mustad næringspark ble etablert våren 2019, der flere av innovasjons- og utviklingsaktørene i regionen er samlet i samme bygg som Institutt for Design ved campus Gjøvik. Dermed har fagmiljøer og studenter ved NTNU Gjøvik fått en felles arena som legger til rette for økt innovasjonsaktivitet i samspill med arbeidslivet. Tilsvarende arbeid for å etablere en arena for studentinnovasjon er satt i gang ved NTNU i Ålesund.

IVERKSETTING AV INTERNASJONAL HANDLINGSPLAN

2019 var definert som internasjonaliseringens år, og internasjonalisering var hyppig på dagsorden. NTNUs internasjonale handlingsplan gjelder for perioden 2018–2021. Planen forutsetter at NTNU skal være en aktiv bidragsyter i utvikling av kunnskap og kompetanse som verdenssamfunnet har behov for. Det fordrer at NTNU har en sterk og tydelig internasjonal orientering og at hele virksomheten settes inn i en internasjonal sammenheng. Planen peker på tiltak innenfor fire hovedområder; internasjonalisering av utdanning, internasjonale forskerkarrierer, internasjonale partnerskap og allianser og deltakelse i EUs rammeprogram for forskning, innovasjon og utdanning.

Deltakelse i Erasmus+

Målet for NTNUs deltakelse i EUs rammeprogram for utdanning Erasmus+ er at vi skal utnytte de ulike prosjektvirkemidlene som ligger i programmet og være blant de fem nordiske universitetene som i størst utstrekning utnytter virkemiddelapparatet for europeisk samarbeid om utdanning i Erasmus+, samt er blant de fem nordiske utdanningsinstitusjonene som har flest studenter på utveksling gjennom Erasmus+. NTNU er aktiv i å utnytte prosjektmulighetene i Erasmus + og er en av de universitetene i Europa med størst prosjektportefølje. NTNU deltar i mer enn 60 prosjekter i Erasmus+. I Internasjonal handlingsplan er målet at minst 40 % av NTNUs masterstudenter og 20 % av NTNUs bachelorstudenter bør ha et opphold ved et lærested i utlandet av minst ett

Europas beste studentbedrift

Artifish fra NTNU i Ålesund gikk til helt topps i EM for studentbedrifter med en «overraskende, bærekraftig og innovativ løsning på lakselusproblemet». Studentene bak Artifish kommer fra faget Biomarin innovasjon (Institutt for Biologiske fag Ålesund) og Markedsføring og ledelse (Institutt for internasjonal forretningsdrift). Artifish ble kåret til Europas beste studentbedrift, i konkurranse med bedrifter fra 15 land. Juryen mener at studentene har utviklet noe som kan bli en stor og lønnsom virksomhet i fremtiden. I tillegg fikk studentene prisen «Ferd Sosiale Entreprenører».

FOTO: UNGT ENTREPRENØRSKAP

semesters varighet. Status for studieåret 2018/2019 er som følger:

- Antall utvekslingsstudenter på bachelornivå sett i forhold til uteksaminerte: 9,9 % på utveksling
- Antall utvekslingsstudenter på masternivå, 2-årig, 5-årig, profesjonsstudium, sett i forhold til uteksaminerte: 33,4 % på utveksling
- Innreisende utvekslingsstudenter var ca. 1800 i 2019. Dette tallet har vært så å si stabilt over de siste 3 årene
- Totalt antall internasjonale studenter er ca. 3600

Deltakelse i Horisont 2020

Målet for NTNUs deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon Horisont 2020 er en inntekt på 1 milliard kroner for hele programperioden. Som det framgår av avsnitt 3.2.1 foran deltar vi nå i nærmere 200 prosjekter i H2020 og forventer å nå målet for inntekt tidlig i 2020. I tillegg er det et mål at NTNU skal være blant de tre beste nordiske universitetet i de tematiske programmene i Horisont 2020. Ved årsskifte 2019/2020 var NTNU topp tre. Når det gjelder ERC, får NTNU fortsatt tildelt få ERC Grants. I januar 2019 ble en ERC Handlingsplan vedtatt, som senere er fulgt opp med fakultetsvise ERC handlingsplaner.

Det er planlagt en evaluering av NTNUs EU støtteapparat og støtteordninger våren 2020. Evalueringen omfatter både EUs forsknings- og innovasjonsprogram og EUs utdanningsprogram.

Internasjonal mobilitet

Aktiv deltakelse i et internasjonalt fagfellesskap er en viktig del av et akademisk virke. Internasjonal mobilitet er én måte å utvikle faglig meritterende samarbeid på, og NTNU innvilger i underkant av 100 forskningsterminer i utlandet hvert år. NTNU vedtok i 2016 felles retningslinjer for forskningstermin. I 2019 ble retningslinjene revidert og førstelektor ble inkludert i ordningen slik at den i dag omfatter professor, dosent, førsteamanuensis og førstelektor. NTNUs «Utreisekontor» ble etablert i 2018 og er i dag en førstelinjetjeneste som forvalter retningslinjer og prosesser knyttet til utreise. Utreisekontoret yter administrativ støtte til de ansatte som har fått innvilget forskningstermin i utlandet. Tjenesten skal bidra til utvikling av institusjonell kompetanse og bedre rådgivning til de ansatte, samtidig som arbeidsgiver ivaretar sine forpliktelser overfor de som er på utenlandsopphold.

ÅPEN TILGANG TIL FORSKNING

NTNU har styrket arbeidet med åpen tilgang til forskning i 2019. Vi ser at andelen vitenskapelig publisering i Gull OA-kanaler er økende, men ikke så raskt som ønskelig. Dette må ses i lys av usikkerhet som har hersket omkring forlagsavtaler. Egenarkivering av publikasjoner (Grønn OA) er stadig økende. I 2018 var andelen egenarkiverte publikasjoner 79 %, og det forventes ytterligere økning i 2019. For publikasjoner knyttet til prosjekter finansiert av Forskningsrådet, nærmer egenarkiveringsgraden seg 100 %. Vi vurderer flere tiltak for å styrke åpen tilgang til publikasjoner.

I 2019 har det vært arbeidet systematisk med å etablere både virtuelle og fysiske støttesystemer for lagring, arkivering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata. Universitetsbiblioteket har i samarbeid med NTNU IT etablert informasjonstjenesten *ResearchData@NTNU* som gir støtte til studenter og ansatte. I tillegg til råd og veiledning om blant annet datahåndteringsplaner og lagringsløsninger, er det åpnet et arkiv for åpne forskningsdata, *NTNU Open Research Data*. Parallelt med dette arbeides det også med infrastruktur for

behandling og lagring av sensitive forskningsdata. NTNU mener det er behov for nasjonale fellesløsninger og standarder når det gjelder infrastruktur for arkivering og tilgjengeliggjøring av forskningsdata.

NTNU har etablert en sentral styringsgruppe for åpen vitenskap under ledelse av prorektor for forskning. Hovedfokus for styringsgruppen i 2019 har vært utviklingen av en ny NTNU-politikk for åpen vitenskap som vil dekke hele feltet fra læringsressurser via forskningspublikasjoner og -data til innovasjon. Rapport fra gruppen vil bli sluttført våren 2020, og deretter starter implementeringen.

TEMATISKE SATSINGER OG MULIGGJØRENDE TEKNOLOGIER

Våre tematiske satsingsområder (NTNU Helse, NTNU Havrom, NTNU Bærekraft og NTNU Energi) representerer alle fagområder hvor NTNU har sterke forskningsmiljøer med særlige muligheter til å bidra til å løse noen av de store, komplekse utfordringer som samfunnet står overfor. I 2019 har våre TSOer synliggjort NTNU og satt mange viktige spørsmål på dagsorden, for eksempel gjennom å delta i arrangementer som NTNUs Big Challenge, Ocean Week, Arendalsuka og energikonferansen Energy Transitions Conference. De deltar også til kunnskapsutvikling gjennom å utarbeide faglige rapporter som for eksempel «Havvind - en industriell mulighet for Norge» hvor våre fagmiljøer kommer med tre råd for bærekraftig utbygging av vindkraft i Norge, og gjennom diskusjoner i sosiale medier (blogg, twitter osv.).

VITENSKAPSFESTIVALEN «THE BIG CHALLENGE»

Vitenskapsfestivalen The Big Challenge ble arrangert 16.–19. juni 2019. The Big Challenge var en allmennrettet formidlingsfestival i Trondheim med fokus på skoleelever og med et eget allmennrettet byprogram. Det var fire dager med foredrag av 46 foredragsholdere og 9 konserter. I tillegg ble det arrangert 59 gratis arrangementer for byens befolkning og 54 programposter for skoleelever. Det ble også arrangert flere faglige konferanser og faglige symposier/seminarer i tilknytning til The Big Challenge. I alt var 5000 publikummere innom festivalen og 86 000 har sett innhold fra festivalen på nett og NRK.

Festivalen ble arrangert av NTNU med Trondheim kommune og Trøndelag fylkeskommune som samarbeidspartnere. Programmet fremhevet temaer som vitenskap og bærekraft, helse og bærekraft, den digitale fremtiden og sannhet og politikk. Gunnerusprisen, som er en forskningspris i samarbeid mellom Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS) og NTNU innenfor bærekraftfeltet, ble utdelt under festivalen.

Det ble lagd en egen utstilling til festivalen. Futurum er en interaktiv utstilling med fokus på opplevelser, kunnskap og refleksjon rundt noen av framtidens største utfordringer; det grønne skiftet og hvordan vi kan nærme oss lavutslippssamfunnet. Utstillingen vises nå på NTNU Vitenskapsmuseet. Publikum kan reise inn i framtida, se i virtuell virkelighet hvordan havet stiger og hvordan flom og ekstrem nedbør rammer Trondheim sentrum. Utstillingen vil gi svar på hva som skjer og hvorfor, men også hva hver enkelt av oss kan bidra med. Et bredt utvalg fagmiljøer på NTNU står bak innholdet.

KUNNSKAPSFORMIDLING

NTNU bidrar til at kunnskap gjøres kjent og formidles på mange ulike måter og i mange ulike kanaler. Under følger noen eksempler på denne omfattende aktiviteten. Vitenskapelig publisering, kunst og innovasjon er omtalt andre steder.

- NTNU-ansatte er hvert år aktive deltakere i utrednings- og strategiarbeid initiert av ulike myndigheter i form av utvalg m.m. Dette er en viktig kanal for kunnskapsbasert rådgivning. I 2019 har for eksempel NTNU-ansatte deltatt i

Hvordan ser framtida ut?

Under forskningsfestivalen «The Big Challenge» i juni 2019 ble utstillingen FUTURUM vist. FUTURUM er en framtidsrettet utstilling om det grønne skiftet og hvordan vi kan nærme oss lavutslippssamfunnet mot 2050. Et mangfoldig utvalg fagmiljøer på NTNU med eksterne samarbeidspartnere viste frem eksempler fra sitt arbeid om klimaendringer og omleggingen til en mer bærekraftig framtid.

FOTO: PER HENNING/NTNU

prosesser som Transport21 og Prosess21. Transport21 skal gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan transportsektoren kan bruke forskning, utvikling og innovasjon for verdiskaping, mens Prosess21 skal gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan oppnå minimale utslipp og samtidig bærekraftig vekst.

- Forskingen til Cardiac Exercise Research Group (CERG) har fått stor oppmerksomhet i 2019 for sin nye standard for aktivitetsmål. PAI Personlig Aktivitets-Intelligens er i ferd med å integreres i mange ulike pulsmålere på verdensbasis. Dette er resultat av en omfattende formidlingsjobb. PAI-algoritmen tar utgangspunkt i din personlige puls og gir deg et enkelt tall som forteller hvor aktiv du må være i løpet av ei uke for å ha økt sjans for å leve et lengre og sunnere liv. Algoritmen er utviklet ved hjelp av informasjon om 45 000 deltakere i Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag.
- Humlebuzz er et undervisningstilbud fra NTNU Vitenskapsmuseet og Miljødirektoratet som besøker barneskoler, biblioteker og ulike foreninger og organisasjoner. I løpet av 2019 har Humlebuzz hatt besøk av 2200 deltakere, hvorav nær 500 var skoleelever.
- Det som er blitt omtalt som en arkeologiske verdensnyhet – Klemenskirken – ble åpnet for publikum i 2019. Det er Vitenskapsmuseet som står for omvisninger til skoleklasser og interesserte grupper.
- I 2019 ble det arrangert sju NTNU Kveld på Dokkhuset i Trondheim. På NTNU Kveld får et allment publikum forskningsbasert kunnskap rett fra forskeren. Arrangementene dekker et bredt spekter av temaer og er svært godt besøkt.
- To byster lagd av Bertel Thorvaldsen som til vanlig står utstilt i Knutzonsalen i Gunnerusbiblioteket ble i 2019 utlånt til Gallerie d'Italia i Milano. Utstillingen presenterer verker av Antonio Canova (1757 – 1822) og Bertel Thorvaldsen (1770 – 1844). Utstillingen pågår frem til 15. mars og har hatt over 150 000 besøkende.
- NTNU Universitetsbiblioteket og Institutt for datateknologi og informatikk har etablert et tverrfaglig samarbeid som involverer utvikling gjennom studentprosjekter. Prosjektet «I-manus», som var en masteroppgave, lar brukeren oppleve atmosfæren i et bibliotek fra 1800-tallet via AR- og VR-teknologi og beriker gamle manuskripter med illustrative hologrammer av historiske bygninger og gjenstander.
- Gemini.no er et nettsted med forskningsnytt fra NTNU og SINTEF. I 2019 er det produsert 230 artikler på gemini.no, og det har vært ca. en million sidevisninger og 750 000 besøk på nettsiden. Artikler fra gemini.no er brukt som kilder i en rekke andre nasjonale og internasjonale medier.
- NTNU driver utstrakt formidlingsarbeid gjennom Store norske leksikon (SNL). Det er 92 fagansvarlige tilknyttet NTNU i leksikonet. Disse har ansvar for 189 fagområder og 10 444 artikler. Artikkene deres er lest over 5,8 mill. ganger i løpet av 2019.

NTNU-rekord i Store norske leksikon

Store norske leksikon er landets største nettsted for forskningsformidling, og har opptil 440.000 leste artikler hver dag. På tampen av fjoråret rundet leksikonet 800 fagansvarlige, og 92 av disse kommer fra NTNU. Årsoppgaven for NTNUs formidling i SNL forteller at NTNUs artikler er lest 5,9 millioner ganger siste år, det er en økning på 28% fra 2018.

FOTO: HEIDI DOKTER/STORE NORSKE LEKSIKON

OMDØMME

Eksterne omdømmeundersøkelser viser at NTNU har et svært sterkt omdømme i befolkningen, – det sterkeste blant universitetene i Norge.

NTNUs styre diskuterte NTNUs omdømme i desember 2019. Det er kjernevirksomheten til NTNU som påvirker omdømmet vårt mest og som vil ha hovedprioritet i omdømmearbeidet: At vi er tro mot våre kjerneverdier, har

høy kvalitet i utdanning og forskning, har gode laboratorier og læringsarealer, gode studentmiljøer og arbeidsmiljøer, formidler vår kunnskap og er åpne og samarbeidsvillige og at kandidatene våre kommer i relevant arbeid.

Samtidig som vi opprettholder høy kvalitet i den daglige virksomheten, må vi vise omverdenen, fremtidige studenter og arbeidsgivere at vi utvikler oss og er forberedt på framtida. Det gjøres blant annet gjennom strategiske utviklingsprosjekter; vi utvikler fremtidens studieprogrammer, campus og fremragende forskningsmiljøer. I tillegg til å styrke kjernevirksomheten vil NTNU legge vekt på følgende tema i omdømmearbeidet i 2020 og 2021:

- Studiemiljø og arbeidsmiljø
- Strategiske samarbeid
- Formidling og deltakelse i samfunnsdebatten
- Åpenhet og tillit i måten vi arbeider på
- NTNU Alumni
- Innovasjon

3.2.3 Framtidens studietilbud og livslang læring

NTNU skal ha et studietilbud som gjør våre studenter godt rustet for deltakelse i et framtidig arbeidsliv og som tilrettelegger for livslang læring. Utvikling av et framtidsrettet studietilbud og tilrettelegging for livslang læring innebærer fortsatt fokus på faglig integrasjon, og er viktig både for vår posisjon i sektoren og for styrking av handlingsrommet. Ni av utviklingsmålene i NTNUs strategi handler om hvordan vi vil utvikle fremtidens studietilbud, herunder livslang læring. Målene omhandler både læringsprosesser og innhold i studietilbudet.

I 2019 har innsatsen vært rettet inn mot arbeid med porteføljen og dekkes av mål 1 i utviklingsavtalen med KD.

Mål 1 i utviklingsavtalen med KD

VI SKAL HEVE KVALITETEN I STUDIEPORTEFØLJEN GJENNOM SAMORDNING OG EFFEKTIVISERING.

Ett av fusjonens hovedmål var at den skal bidra til at NTNUs utdanning holder høy internasjonal kvalitet, faglig og pedagogisk, og til at våre studietilbud er ettertraktede utdanningsvalg i Norge. For å hente ut gevinstene av fusjonen har det vært behov for å ha spesiell oppmerksomhet på strategisk arbeid med studieporteføljen. I avtaleperioden har vi arbeidet med samordning og sammenslåing av studieprogram. Vi har arbeidet for å definere en kvalitetsstandard for studieporteføljen gjennom å vedta en politikk for studieporteføljeutviklingen ved NTNU. Styrket studieprogramledelse er et vesentlig satsingsområde der flere tiltak skal sikre gjennomføringsevnen. Lærer- og lektorutdanningene er fulgt spesielt.

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter, samt måling på nøkkeltall. I det følgende beskrives status på arbeidet som er utført gjennom punktene som er fastsatt for vurdering av måloppnåelse:

- Effektivisering og samordning måles ved antall samordnede og sammenslåtte studieprogram.

- Kvaliteten i porteføljen ved utgangen av avtaleperioden skal vurderes opp mot kvalitetskravene definert i politikken.
- Styrket studieprogramledelse; Målet er at alle studieprogram har studieprogramleder og studieprogramråd i henhold til mandat. For øvrig vurderes måloppnåelse i forhold til om planlagte tiltak er gjennomført.
- Lærer og lektorutdanningene følges spesielt gjennom to indikatorer: Gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak og gjennomføring (i avtaleperioden). I tillegg vil NTNU følge med på antall FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene.

Nytt studium: havbruksingeniør

Et nytt, 3-årig ingeniørstudium er utviklet i tett samarbeid med havbruksnæringa. Her skal studentene lære å drifte og optimalisere havbruksanlegg i sjø og på land. Kombinasjonen av teknologi, biologi, fiskevelferd og miljømessig bærekraft gjør utdanningen unik i Norge.

Studiestart: Høsten 2020.

FOTO: LASSE KRISTIANSEN/NTNU

Effektivisering og samordning

Fra og med studieåret 2019/2020 er bachelorprogrammene i ingeniørfag i alle de tre campusbyene samordnet og sammenslått. Samordninger og sammenslåinger innenfor helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS) og bachelorprogram i økonomi og administrasjon er vedtatt og implementeres fra og med studieåret 2020/2021. Intensjonen med samordningene er kvalitetsheving. I tillegg til samordning og sammenslåing av flercampusprogram er det foretatt en rekke andre samordninger og sammenslåinger innen NTNUs studieportefølje.

En reduksjon i antall studieprogram er ikke et mål i seg selv, men kommer som følge av det strategiske arbeidet med studieporteføljen. Totalt sett har NTNU redusert antallet studieprogram i avtaleperioden med 49 (2 i studieåret 2017/18, 12 i studieåret 2018/19, 17 i studieåret 2019/20 og 18 fra og med studieåret 20/21).

En forutsetning for å lykkes med samordning og effektivisering er utvikling av gode felles verktøy for standardiserte og digitale løsninger. I perioden er det igangsatt et prosjekt som støtter arbeidet med studieplanprosessen. Verktøyet rulles ut i 2020 og går over i drift i 2021.

Samordning av studieprogramporteføljen innebærer også sammenslåinger innenfor emneporteføljen. I avtaleperioden er det jobbet med utvikling og implementering av NTNUs nye ordninger for felles emnestørrelse på 7,5 studiepoeng, og de tre fellesemnene examen philosophicum (ex. phil.), områdeemner og Ekspertes i team (EiT). Fellesemnene skal blant annet bidra til å knytte en NTNU-identitet til studieporteføljen, styrke integrasjon og bygge faglige fellesskap på tvers i NTNU. På denne måten bidrar også dette til å oppfylle en av intensjonene i utviklingsavtalen med KD om å tydeliggjøre NTNUs profil.

Politikk for utvikling og kvalitet i studieporteføljen

Et sentralt punkt i utviklingsavtalen med KD har vært å få på plass en politikk for studieporteføljeutviklingen ved NTNU, som kvaliteten i porteføljen skal vurderes opp mot ved utgangen av avtaleperioden. Politikken ble vedtatt i juni 2019 og gjelder alle studiepoenggivende studietilbud og gradsgivende studieprogram med bachelor, master og ph.d., videreutdanninger og årsstudier. Den vil framover brukes i kvalitetssikring av utvikling av studietilbud ved NTNU. Et av politikkenes formål er å fremme kvalitetskultur på områder som er vesentlig for studentens læringsutbytte. Følgende fem kvalitetsområder er prioritert: Strategisk betydning, ett universitet i tre byer, læringsmiljø, faglig bærekraft og økonomisk bærekraft. Fakultetenes strategiske planer for studieporteføljen vil framover struktureres i tråd med disse fem områdene.

Politikken legges til grunn for videre arbeid med utvikling av studieporteføljen, og tiltak som NTNU vil ha særskilt fokus på i den sammenheng er beskrevet i Utviklingsplan for fremtidens studietilbud og livslang læring. Utvalgte

fagområder i denne planen er Fremtidens teknologistudier, Fremtidens HUMSAM-studier, RETHOS-utdanningene (Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfag) og lærer- og lektorutdanningene. Prosjektene Fremtidens teknologistudier (FTS) og Fremtidens HUMSAM-studier (FHS) ble startet opp i 2019 og forventes få stor betydning for utvikling av NTNUs studieportefølje framover.

Studieprogramledelse

I 2016 innførte vi felles mandat for studieprogramledere ved NTNU, og i 2018 felles mandat for studieprogramråd. Alle våre studieprogram skal være tilknyttet et studieprogramråd, og et studieprogramråd kan dekke flere studieprogram.

For å styrke studieprogramledelsen har NTNU utviklet et eget studieprogramlederkurs. Etterspørselen har vært større enn tilgjengelig kapasitet. Våren 2019 avsluttet fjerde kull ved NTNUs lederutviklingsprogram for studieprogramledere, og neste kull starter opp høsten 2020.

Prorektor for utdanning har i avtaleperioden etablert årlige halvdagssamlinger for alle studieprogramledere. Tema på samlingene har blant annet vært systematisk kvalitetsarbeid, rammer for studieprogramledelse, bruk av entreprenørielle metoder i studieprogram og generell erfaringsutveksling mellom studieprogramledere.

Utdypende informasjon om lærer- og lektorutdanningene

Lærer- og lektorutdanningene følges nøye. For disse utdanningene er det en positiv trend i søkerinteresse og inntakskvalitet som vi vil jobbe for å opprettholde. Vi må styrke gjennomføringen slik at andelen studenter som gjennomfører studiene på normert tid, øker. Frafallsanalyser viser at vi er på rett vei.

Gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak, lærer- og lektorutdanningene

NTNU er opptatt av god rekruttering til lærer- og lektorutdanningene, og gjennomsnittlig karakterpoeng ved opptak er en indikator som følges opp. Tabellen under viser gjennomsnittskarakter fra videregående skole for studenter som har møtt til studiet. Grunnlaget er studentens første registrerte vitnemål fra videregående skole.

Utdanning/opptaksår:	2016	2017	2018	2019
4-årig GLU *) 1.-7. trinn	4,32	-	-	-
4-årig GLU 5.-10. trinn	4,36	-	-	-
5-årig masterprogram GLU 1.-7. trinn	-	4,27	4,44	4,44
5-årig masterprogram GLU 5.-10. trinn	-	4,47	4,58	4,64
Int. 5-årig masterprogram i lærerutd. 8.-13. trinn (lektor)	4,81	4,84	4,89	4,89

*) Grunnskolelærerutdanning

Kilde: STAR-Tableau

For alle utdanningene viser tallene at NTNU har en god utvikling i inntakskvaliteten målt i gjennomsnittlig karakterpoeng fra videregående skole fra 2017 til 2018. Det er positivt at utviklingen opprettholdes eller forbedres ytterligere i 2019 til tross for nasjonal nedgang i søkning til lærerutdanning. I to av lektorprogrammene (kroppsøving og idrettsfag, samfunnsfag) var gjennomsnittskarakteren for møtte studenter over 5 i 2019.

Gjennomføring i lærer- og lektorutdanningene

Vi er opptatt av gjennomføring i lærer- og lektorutdanningene og har sett på andel studenter som fullfører utdanningen på normert tid. I tillegg følger vi utviklingen i andel aktive studenter i høstsemesteret andre studieår (tredje semester) særskilt, ettersom vi av erfaring vet at en stor del av frafallet skjer fra første til andre studieår.

Eksperter i Team (EiT) er et emne som skal inngå i alle masterprogram og våre øvrige høyere gradsutdanninger cand. med. samt cand. psychol., og innføres suksessivt fram til full implementering ved hele NTNU i løpet av studieåret 2020–2021. Her møtes studenter fra ulike studieområder til felles prosjektarbeid, og det legges like mye vekt på samhandlingskompetanse og refleksjon som på selve prosjektarbeidet.

Ordningen med ex. phil og områdeemne gjelder alle studieprogram som fører til høyere grad eller profesjonsgrad. NTNUs ex. phil. består av en felles kjernedel som utgjør 2/3 av emnet og en spesifikk variantdel på 1/3 i henhold til studieområder; humaniora og estetiske fag, samfunnsvitenskap, naturvitenskap og teknologi, medisin og helsefag samt økonomi).

NTNUs områdeemne ble innført første gang i studieåret 2019/2020 og skal bidra til å styrke integrasjonen og bygge faglige fellesskap i et nytt NTNU, forsterke studieprogrammernes relevans innen profesjons-, arbeids- og samfunnsliv, samt gi nødvendige felles perspektiver på studiene ved NTNU. Områdeemner er utviklet innenfor åtte generiske tematikker som reflekterer NTNUs verdigrunnlag; etikk, innovasjon og entreprenørskap, kunnskap læring og danning, ledelse, medborgerskap og politikk, natur, miljø og bærekraft, teknologi samt tverrfaglig samhandling.

Utdanning/opptaksår:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prosentandel fullført på normert tid*):							
4-årig GLU**) 1.-7. trinn	56,4	54,0	54,7	60,7	-	-	-
4-årig GLU 5.-10. trinn	58,1	53,5	55,2	57,7	-	-	-
5-årig masterprogram GLU 1.-7. trinn	-	-	-	-	-	-	-
5-årig masterprogram GLU 5.-10. trinn	-	-	-	-	-	-	-
Int. 5-årig masterprog lærerutd 8.-13. trinn (lektor)	54,3	44,8	45,0	-	-	-	-
Prosentandel aktive studenter i tredje semester							
4-årig GLU 1.-7. trinn	80,5	78,4	72,3	81,3	73,9	-	-
4-årig GLU 5.-10. trinn	80,6	75,1	69,8	73,9	77,6	-	-
5-årig masterprogram GLU 1.-7. trinn	-	-	-	-	-	91,8	87,7
5-årig masterprogram GLU 5.-10. trinn	-	-	-	-	-	88,7	88,8
Int. 5-årig masterprog lærerutd 8.-13. trinn (lektor)	82,6	78,7	83,6	81,0	81,8	87,0	82,9

*) Tall fra 9. semester grunnskolelærerutdanning og 11. semester lektorutdanning.

**) Grunnskolelærerutdanning

Kilde: STAR-Tableau

For de fireårige grunnskolelærerutdanningene skjer omtrent halvparten av frafallet fra første til andre studieår. For lektorprogrammene ser vi at frafallet fra første til andre år er noe mindre, men med litt større frafall senere i studiet.

På grunnskolelærerutdanningene er fullføringen på normert tid større for det siste årskullet (opptak 2015) enn tidligere. Dette kullet hadde også en større andel aktive andre studieår. Frafallet fra første til andre studieår er mer enn halvert for de to siste årskullene. Det er en gledelig utvikling som vi forventer vil føre til betydelig høyere andel som fullfører studiet. På lektorprogrammene er andel som fullfører på normert tid relativt lavt også for det siste årskullet (opptak 2014). Andel aktive studenter andre studieår er stabilt for kullene som startet 2012–2018 med unntak av en noe høyere andel for 2017-kullet.

Når det gjelder andel som fullfører på normert tid, er det for tidlig å si noe om utviklingstrekk som følge av omlegging til femårig master for grunnskolelærerutdanningene. Vi ser at fullføringsgraden for 4-årig GLU øker for 2015-kullet sammenlignet med tidligere kull. Vi vil fortsette arbeidet med å øke denne andelen og styrke måloppnåelsen for denne indikatoren.

FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene

I henhold til utviklingsavtalen med KD vurderes måloppnåelse blant annet gjennom å følge med på antall FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene. En ny 10-årig rammeavtale mellom Trøndelag fylkeskommune, Trondheim kommune og NTNU om samarbeid om universitetsskolene ble underskrevet 14. januar 2019. Med dette gikk universitetsskolesamarbeidet i Trondheim over fra prosjekt til drift, og dette innebar til en viss grad nye styringsstrukturer og nye arbeidsmåter.

Høsten 2019 er det jobbet med å utvikle nye FoU-prosjekter i universitetsskolene, og i 2020 settes det i gang 12 nye FoU-prosjekter som vil involvere ca. 40 forskere fra NTNUs lærerutdanninger og mange lærere fra alle de tre universitetsskolene. Prosjektene har fokus både på lærerutdanning og skoleutvikling. Prosjektene er resultat av såkornmidler finansiert av NTNU.

Mange av førstegenerasjons lærer- og skoleinitierte FoU-prosjekter i universitetsskolesamarbeidet er avsluttet. Flere initiativ startet som lokale læreriniterte utviklingsprosjekter og har utviklet seg til å bli forskningsprosjekter. Det er publisert resultater fra prosjektene i fag- og vitenskapelige journaler, og de

er presentert på lokale, nasjonale og internasjonale arenaer. Flere av disse prosjektene videreføres, og i noen tilfeller utvikles det NFR-søknader.

Tabellen viser antall FoU-prosjekter knyttet til universitetsskolene. I tillegg til dette foregår det en lang rekke lærerinitierte utviklingsprosjekter. Dette har om lag samme omfang som i fjor, men er ikke tallfestet fordi mange av dem har gått inn i nye faser.

Oversikt over antall FoU-prosjekter på ulike nivåer i universitetsskolene i 2019:	
Lokale lærerinitierte utviklingsprosjekter	Ikke tallfestet
Både lokale og skoleovergripende FoU-prosjekter, både lærer- og forskerinitierte (inkl.ph.d.-prosjekter)	19
Universitetsskolenes involvering i eksterntfinansierte FoU-prosjekter (NFR, Erasmus+)	1

Det er nå tre ph.d.-er ansatt ved NTNU og to offentlige ph.d.-er i universitetsskolene. Den første offentlige ph.d.-en disputerte høsten 2019, og ytterligere tre stipendiater skal etter planen disputere i 2020. Det er opprettet nye stillingstyper i samarbeid mellom partene i universitetsskolesamarbeidet.

Det utvikles stadig flere relasjoner og tettere nettverk mellom fagmiljøer på NTNU og universitetsskolene. Vi er også opptatt av å utvikle nasjonale og internasjonale samarbeidsarenaer, og det er etablert et nasjonalt nettverk for ledere av universitets- og lærerutdanningsskoler etter initiativ fra bl.a. NTNU. Arenaen kan bli viktig for utvikling av felles FoU-prosjekter.

Oppfølging av prioriterte områder i regjeringens strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningen; Lærerutdanning 2025

- Samarbeid internt ved NTNU:
Seks av NTNUs åtte fakulteter er involvert i lærer- og lektorutdanningene, og det arbeides kontinuerlig med å styrke det gjensidige samarbeidet med mål om styrket studiekvalitet. Studiestruktur i lektorutdanningene er utredet, og det jobbes med å få på plass en struktur som gir en jevnere arbeidsbelastning og fjerner hindre for effektiv utnyttelse av studietid. Det er satt ned et utvalg som både skal se på behovet for yrkesfaglærere nasjonalt og regionalt, og modeller som kan bidra til å styrke yrkesfaglærerutdanningene ved NTNU. NTNU Kompetanse i skolen (KOMPiS) er et samarbeid om etter- og videreutdanning for lærere og omfatter rundt 50 studietilbud og emner. KOMPiS tilbyr studier innen de fire strategiene for videreutdanning som Utdanningsdirektoratet forvalter, i tillegg til studietilbud opprettet etter initiativ ved NTNU.
- Samarbeid mellom lærerutdanning og skoler og skoleeier:
Universitetsskolesamarbeidet er en fåskolemodell som fortsetter med åpning for å øke antall skoler til opp mot seks. NTNU har et økende antall forsknings- og innovasjonsprosjekter med andre skoler enn universitetsskolene, og gode samarbeidsarenaer med skoleeiere. Etablering av Desentralisert kompetansemodell har bidratt til forsterket organisatorisk samarbeid.
- Sterkere forskningsbasering:
Det har vært en betydelig forsterket satsning på utdanningsforskning de siste 2-3 årene. Det har gitt økt kraft i forskningsaktiviteten, som også danner et viktig grunnlag for veiledning av det økende antall studenter som skal ta mastergrad innenfor lærerutdanning i årene som kommer.

- **Rekrutteringsarbeid:**
I det regionale rekrutteringsarbeidet forventes det at grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, kjønnsbalanse i utdanningen og studentmangfold vektlegges. I rekrutteringsarbeidet bruker NTNU studentambassadører for å vise fram studietilbudet og studiehverdagen på lærerutdanningene. Som et ledd i arbeidet med å sikre kjønnsbalanse legges det vekt på å ha mannlige studentambassadører. Videre arrangeres «Menn i skolen» for mannlige studenter fra grunnskolelærerutdanningen 1–7, 1. og 2. klasse hver høst. Hensikten er å styrke samholdet og skape refleksjon rundt hvorfor det er viktig med mannlige lærere på trinn 1–7, og tanken er at samhold og trivsel i utdanningen også vil føre til positivt omdømme og dermed bedre rekruttering. Øvrige tiltak som skal styrke mangfold og kjønnsbalanse er omtalt i kapittel 5.4.
- **Generelt kvalitetsarbeid:**
Tett og forbedret samarbeid med skoler og skoleeiere betraktes som viktig for økt kvalitet i praksisstudiene. Det arbeides med å oppdatere alle avtaler med praksisfeltet. Det er innført systematisk partnerskapstilnærming for alle lærerutdanninger som ikke er samlingsbasert. Det er etablert felles veilederopplæring for trinn 1–13 som skal bidra til at flest mulig praksislærere har fått relevant og god veiledningskompetanse. I universitetsskolesamarbeidet er det igangsatt et innovasjonsprosjekt for økt kvalitet i praksisstudiene. Eksterne representanter i styrer, råd og utvalg skal være kontaktpunkter som bidrar til at våre studieprogrammer er relevante og framtidsrettede, samtidig som de medvirker til kompetanseutveksling med skoleverket. I profesjonsutdanningene arbeides det med utvikling av tverrprofesjonell kompetanse, og styrket samhandling med aktuelle samarbeidspartnere som lærerkandidater vil møte i arbeidslivet. Det arbeides også målrettet med utvikling av profesjonsfaglig digital kompetanse i personalet.

3.2.4 Fornyelse av infrastruktur for lærings- og arbeidsmiljøer

NTNU er en ressursrik organisasjon og bruker årlig betydelige midler på infrastruktur. Samtidig gir Campusprosjektet helt unike muligheter. Gjennom helhetlig arbeid med campusutvikling kan NTNU utvikle en infrastruktur for kjernevirksomheten som blir et konkurransefortrinn i fremtiden. Sju av utviklingsmålene i NTNUs strategi handler om ulike sider av fornyelse av infrastruktur for lærings- og arbeidsmiljøer som stimulerer til tettere samarbeid, mer studentaktiv læring, økt tverrfaglighet, internasjonalisering og økt samhandling med arbeids- og næringsliv.

I 2019 har innsatsen vært rettet mot flere områder:

- Faglig integrasjon gjennom samlokalisering og planlegging av campusutvikling (mål 3 i utviklingsavtalen med KD)
- Forskningsinfrastruktur
- Miljø i egen drift

Mål 3 i utviklingsavtalen med KD

VI SKAL PLANLEGGE EN FREMTIDSRETTET, SAMLET CAMPUS SOM KAN BLI MODELL FOR FREMTIDIGE OFFENTLIGE UTBYGGINGER I NORGE.

Campusutvikling handler ikke først og fremst om å bygge, men om hvordan utviklingen av fysisk infrastruktur legger til rette for at NTNU kan løse sitt samfunnsoppdrag og bidra til omstillingen som Norge står overfor. NTNU skal både utvikle og bruke framtidsrettet kunnskap på egne campus i alle tre

byer. Målet i utviklingsavtalen med KD handler om å få en god start på campusutviklingsprosjektet, med rom for en nyskapende planprosess med piloter, eksperimentering og følgeforskning. NTNU vil stimulere fagmiljøene til å bruke campusrelaterte problemstillinger som case i undervisningen, og ønsker forskning på ulike sider av campusprosjektet.

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføring av konkrete aktiviteter knyttet til leveranser.

Faglig integrasjon

Etter fusjonen har det vært viktig for NTNU å samlokalisere de fagenhetene som naturlig hører sammen, og gjennom Samlokaliseringsprosjektet samler vi lærerutdanningen og ingeniør og sivilingeniør. Det har også blitt gitt klarsignal for utbyggingen av Elgesetergate 10, og NTNU får dermed samlet helse- og sosialfagene sammen med resterende helserelatert utdanning på Øya. Regjeringen har bevilget midler til oppstart forprosjekt for NTNU Campussamling i 2020, og vi ser videre på hvordan dette prosjektet kan virke inn på ytterligere faglig integrasjon. Fakultetene som har virksomhet i Trondheim, Ålesund og Gjøvik har arbeidet systematisk med faglig integrasjon og utvikler digitale samhandlingsmetoder for å styrke kontakten mellom fagmiljøene. Infrastrukturen for Skype-møter er kraftig utbygd.

Utvalg for faglig lokalisering leverte desember 2018 sin sluttrapport, og etter høring av rapporten i 2019, vedtok rektor i mars en anbefaling om overordnet plassering av de faglige klyngene i samlet campus i Trondheim. NTNU har i samarbeid med Statsbygg jobbet videre med utredning av mulige løsninger i 2019. Dette vil resultere i et oppdatert basisprosjekt for Campussamling.

Gjennom arbeidet med arealkonsepser for NTNU har også faglig integrasjon vært en tematikk ved at økt tverrfaglighet og deling er sentrale perspektiver. Dette vil videreutvikles gjennom NTNUs kvalitetsmål for bygg og utomhus og i realiseringen av prosjektet Campussamling.

Antall pilotprosjekter

NTNU har kommet godt i gang med arbeidet knyttet til piloter og testing av ulike nye læringsaktiviteter hvor arealer spiller en sentral rolle. Det er stor interesse for læringsarealer som legger til rette for nye undervisningsformer og læringsaktiviteter. Mange ønsker å bidra i utviklingen og testingen av nye arealer.

I 2019 har NTNU gjennomført flere prosjekter hvor tradisjonelle undervisningsrom har blitt oppgradert til studentaktive læringsarealer, der nye læringsformer, prosjektarbeid og digital læringsstøtte står i fokus. Det er igangsatt en pilot på læringsareal for helse- og sosialfag. Hensikten er å teste hvordan plenumsundervisning og arbeid i grupper kan løses innenfor et mindre areal. Piloten skal gi NTNU erfaringsbaserte fakta som et bidrag til utformingen av campus.

NTNU har også startet opp pilotprosjekt for sanntidsundervisning på tvers av campuser. Prosjektet «Interaktive læringsareal i flercampusløsning» skal koble sammen undervisningsrom og samhandlingsplattformer på tvers av geografiske lokasjoner. Prosjektet vil fortsette i 2020 og resultatene vil brukes videre i arbeidet med campusutvikling.

I november 2019 ble rapporten «Innovasjonsstruktur, innovasjonssenter og samarbeidspartneres plass på campus» presentert. Rapporten har vært på høring, og etter sluttbehandling vil anbefalingene bli fulgt opp i det videre campusutviklingsarbeidet. Campuspiloten for studentinnovasjon, som er

Geografistudenter studerer 3D-modellen som brukes i planlegging av campussamlingen.

Regjeringen har bevilget 40 millioner til forprosjekt for NTNU Campussamling i 2020. Statsbygg rigger nå sin organisasjon og starter forprosjektet.

ILLUSTRASJONSFOTO: ELIN IVERSEN/NTNU

planlagt fra januar 2020, vil gi viktige erfaringer som kan gi innspill til det videre arbeidet med et fremtidig innovasjonssenter.

I 2019 ble det gjennomført en kartlegging av sensitiv forskningsinfrastruktur. Arbeidet vil fortsette i 2020, hvor det jobbes videre med direkte konsekvenser for prosjektet Campussamling. (Se også eget avsnitt).

Vi vil fremover også ha fokus på å sette i gang pilotprosjekter knyttet til arbeidsplass-, knutepunkt-, og spesialarealer. Dette vil foregå parallelt og i et iterativt samvirke med videreutvikling av arealkonseptene.

Antall igangsatte forskningsprosjekter

NTNU har flere avsluttede, pågående og planlagte forskningsprosjekter i tilknytning til Campusutvikling. Det er gjennomført og drives pilotprosjekter omkring moderne læringsarenaer og metoder, og erfaringer og evaluering fra disse blir anvendt i NTNUs campusutvikling. Antallet forskningsprosjekter er imidlertid ikke på det nivået som ønskes, og arbeidet ble intensivert i 2019 gjennom å koordinere og øke prosjektporteføljen.

I 2019 ble det gjennomført et forprosjekt for å utvikle FoU-programmet «Fremtidens campus», som skal fremskaffe kunnskap og samle data om campusutvikling. Programmet startet i januar 2020 med utlysning av tre stipendiatstillinger og midler til prosjektstøtte. Programmets fase 1 løper i perioden 2020–2023.

ZEN FlexLab er i ferd med å bli reist i sørområdet og vil være en viktig brikke i planlegging og utforming av nullutslippsbygninger. Det er etablert kontakt mellom ZEN-miljøet og Statsbygg for å utvikle samarbeidet om FoU i forbindelse med campusprosjektet. NTNU har spilt inn til Statsbyggs innovasjonsstrategi for campusprosjektet, som legger et godt grunnlag for kunnskapsutvikling.

Vi er også knyttet opp mot forskningsprosjekter som omhandler digitale læringsarealer og hvilke innflytelse fysiske omgivelser har på motivasjon og læring. Resultatene er nyttig i videre arbeid med arealkonseptene, slik at man sikrer at arealene blir et positivt virkemiddel for NTNUs ansatte og studenter.

NTNU innledet i 2018 et samarbeid med Telenor om hvordan den nyeste teknologien kan bidra til smartere bygg som drives mer effektivt samtidig som kostnadene reduseres. Arbeidet ble intensivert i 2019 og vi har nå sensorteknologi i flere bygg. Resultatene benyttes i videre planlegging av prosjektet Campussamling. NTNU vil også benytte VR-teknologi som et virkemiddel i brukerinvolvering og kommunikasjon fremover.

Arbeidsplasskonsepter

Rapporten «Arealkonsept for campus NTNU» som også inkluderer arbeidsplasser, ble levert i juni 2018. Arealkonseptet beskriver hvilke behov som skal tilfredstilles ved nybygg og ombygging, og en standard for hvordan disse skal løses både funksjonelt og i forhold til arealdisponering.

Arealkonseptet innebærer delkonsepter for arbeidsplass, læringsarealer og knutepunkt og vektlegger sammenhengen mellom arealkategoriene, noe som er helt vesentlig for god funksjonalitet i formålsbygg. Miksen av konseptene vil bidra til effektive og bærekraftige bygg samtidig som det skal sørge for god brukskvalitet for de ansatte.

FORSKNINGSINFRASTRUKTUR

Eksperimentell virksomhet er en bærebjelke i de fleste av NTNUs fag, og derfor har vi også et kontinuerlig behov for oppdatert forskningsinfrastruktur. Faglig

utvikling er avhengig av tilgang til vitenskapelig utstyr og eksperimentelle fasiliteter av høy kvalitet. Å opprettholde og videreutvikle en førsteklasses forskningsinfrastruktur fordrer imidlertid store ressurser. De årlige kostnadene til å drive eksisterende infrastruktur er beregnet til over 400 millioner kroner – og øker. Samtidig er investeringer i nytt avansert utstyr og laboratorier krevende over ordinært budsjett. NTNU og forskningspartnere har heldigvis hatt suksess i Forskningsrådets satsing på nasjonal forskningsinfrastruktur. Ved den siste tildelingen i 2019 fikk NTNU vertskapet for fem store fasiliteter og er partner i sju andre. Denne ordningen, sammen med internasjonalt forskningssamarbeid, betyr mye for våre muligheter til å hevde oss i forskningsfronten.

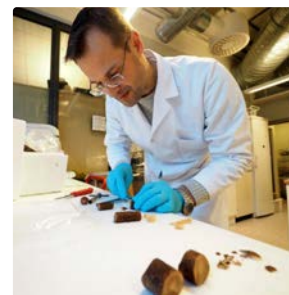
Mange instrumenter og laboratorieenheter er sårbare for endrede miljøbetingelser og forstyrrelser. I 2019 gjennomførte vi en kartlegging av sensitiv forskningsinfrastruktur på Gløshaugen som kan bli negativt påvirket av bygge- og anleggsvirksomhet i forbindelse med campussamling. Av 135 registrerte infrastrukturer ble 43 kategorisert som høysensitive og 58 som middels sensitive. Det er laget rapporter som drøfter avbøtende tiltak, inkludert muligheter for midlertidig eller permanent relokalisering. Fagmiljøene tar med denne informasjonen i sin planlegging frem mot byggstart, men det er på det rene at NTNU må regne med store kostnader til skjerming og reetablering av forskningsinfrastruktur i forbindelse med campusprosjektet.

MILJØ (I EGEN DRIFT)

NTNU jobbet i 2019 etter sin miljøambisjon for perioden 2012–2020. Denne har en rekke ulike mål og tiltak knyttet til de 5 hovedområdene energi, transport, avfall, innkjøp og «annet». Det har i 2019, som tidligere år, blitt gjennomført mange store og små tiltak innen de ulike områdene. På energiområdet jobbes det kontinuerlig med ENØK-tiltak, hovedsakelig i forbindelse med pågående prosjekter. På transportområdet bygges det ut lading for elbiler, kombinert med parkeringsrestriksjoner (avgift) og tilrettelegging for sykkel og gange. Det ble også gjennomført en kampanje (Reiseløftet) for å rette fokus mot å redusere utslippene fra reisevirksomhet. På innkjøpssiden er det økt fokus på å stille gode og spissede miljøkrav i anskaffelsene, samtidig som det jobbes med å redusere innkjøpt mengde produkter gjennom gjenbruk. Tiltakene dokumenteres i en dedikert miljørapport som publiseres i løpet av våren 2020. Miljørapporten for 2018 ligger på web.

Gjennom 2019 ble det laget et forslag til en ny utviklingsplan for miljø som skal støtte opp om NTNUs overordnede målsetning om å bidra til at vi når FNs bærekraftsmål, også i egen drift. Både NTNU og verden rundt har endret seg betydelig siden den første planen ble utformet i 2012, og det nye utkastet er derfor mer ambisiøst. Forslaget ble presentert på NTNUs årlige ledersamling på Oppdal i januar 2020 og er nå sendt ut på en bred høring i organisasjonen. En ny plan er ventet vedtatt første halvår 2020.

NTNU var allerede i 2010 først ute med å kartlegge sitt fullstendige klimafotavtrykk. Nye kartlegginger er gjennomført med jevne mellomrom, senest for 2018. Universitetet har et relativt høyt fotavtrykk per årsverk, dominert av energibruk og reisevirksomhet (flyreiser). Innkjøp betyr om lag 45%, men denne kategorien er svært sammensatt og består av mange undergrupper. Fra 2017 til 2018 økte NTNUs fotavtrykk, hovedsakelig på grunn av økte investeringer og økt reisevirksomhet. Foreløpige resultater for 2019 antyder at utslippene fra reiser og investeringer ble noe redusert i 2019. Fra 2018 og 2019 har flere institusjoner i sektoren gjennomført liknende kartlegginger. Siden det er brukt noe ulike tilnærminger for beregningene er resultatene ikke nødvendigvis direkte sammenliknbare på tvers av institusjonene.

Oppstart av ny plattform for tareforskning

Tareforskning på et av Institutt for bioteknologis laboratorier. NTNU har, i samarbeid med andre forskningsmiljøer på tang og tare, startet en felles plattform for tareforskning: The Norwegian Seaweed Biorefinery Platform. I tillegg til forskningsmiljøene, er en rekke bedrifter innen dyrking, prosessering og produktutvikling tilknyttet prosjektet. Målet er utvikling av en økonomisk og miljøvennlig bioraffineri av makroalger. Plattformen får finansiering fra Norges Forskningsråd.

FOTO: PER HENNING/NTNU

Det har i løpet av året blitt gjennomført en utredning om en mulig felles metodikk for klimaregnskap i BOTT-universitetene. Et nasjonalt nettverk i UH-sektoren for kunnskapsutveksling på miljøområdet har blitt revitalisert og videreutviklet og har nå aktivitet fra flere andre institusjoner i sektoren.

3.2.5 Effektive og moderne støttefunksjoner

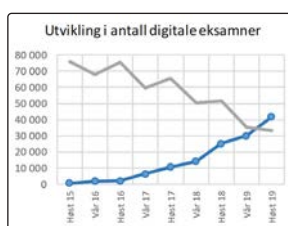
Fagmiljøene har behov for effektive og moderne teknisk-administrative tjenester, med riktig kvalitet. Åtte av utviklingsmålene i NTNUs strategi retter direkte eller indirekte oppmerksomheten mot det tekniske og administrative støtteapparatet. Utviklingsmålene fokuserer på digitaliseringstiltak og forbedringer som støtter opp under helhetlige, standardiserte rutiner og arbeidsprosesser. I tillegg er det behov for ressursstyring som bidrar til økt produktivitet og sikrer handlingsrom for strategiske prioriteringer og fornyelse på alle nivå.

DIGITALISERING OG PROSESSFORBEDRING

Departementet forventer en strategisk tilnærming og et konstruktivt samarbeid om digitalisering mellom aktørene i universitets- og høyskolesektoren. NTNU er tungt involvert i arbeidet med utvikling av strategiske mål, felles standarder og løsninger for sektoren, blant annet gjennom Digitaliseringsstyret der NTNU for tiden er styreleder, men også gjennom BOTT-samarbeidet.

NTNUs politikk for digitalisering og prosessutvikling, vedtatt i februar 2019, setter overordnede rammer for det videre arbeidet. Digitalisering inngår i mange utviklingsaktiviteter ved NTNU, hvorav de fleste er samlet i Program for digitalisering og prosessutvikling. Programmet er organisert som et hovedprogram, med to overlappende delprogram for hhv. leveranser og innføring og organisasjonsutvikling.

NTNUs Program for digitalisering og prosessutvikling huser mange store og små aktiviteter og tiltak. Bl.a. er de store systemanskaffelsene (BOTT økonomi og lønn, BOTT HR og BOTT sak/arkiv) lagt innenfor rammen av de 100 millionene som er avsatt til programmet. Sortert etter målbildene for KDs digitaliseringsstrategi, presenteres i det følgende noen eksempler på tiltak det er jobbet med i 2019. Behovet for digitale støttesystemer er stort på mange av disse områdene og videre utviklingsarbeid vil ha høy prioritet også i 2020–21.

For studenten

- Helårlig kapasitet for gjennomføring av digital eksamen er nå på 1700 i Trondheim, og det er etablert faste lokaler i Gjøvik og Ålesund. Høsten 2019 ble mer enn halvparten av de skriftlige eksamenene ved NTNU gjennomført som digital eksamen. Med utgangspunkt i det digitale verktøyet er det også laget nye, delvis automatiserte arbeidsflyter for blant annet karakterføring, masteravtale, innlevering av bachelor- og masteroppgaver og håndtering av klage og begrunnelse, noe som har ført til mindre manuelt arbeid, færre feilkilder og raskere responstid for studentene.
- Det er utviklet og tatt i bruk smartteknologi som følger studentens progresjon og kompetanseutvikling gjennom treårig sykepleierutdanning. Målet er at løsningen skal hjelpe studenten til systematisk og målrettet læring om legemiddelhåndtering i kliniske praksisstudier. I tillegg vil den bidra til å sikre og dokumentere studentens sluttkompetanse i legemiddelhåndtering ved endt sykepleierutdanning.
- Utvikle og tilrettelegge for framtidsrettede læringsarealer der samspillet mellom fysiske og digitale læringsmiljøer ses i sammenheng. Det er her

spesielt fokus på rom med to-/flerveis sanntids samhandlingsstøtte ved hjelp av digitale læringsressurser knyttet til utvikling av pedagogiske metoder og tekniske løsninger for flercampusundervisning.

For læreren

- Utviklet ny studieplanprosess og digitalt verktøy for å imøtekomme kravet om gjennomgående god kvalitet i undervisning og vurdering. I 2018 ble arbeidsprosessene kartlagt, designet og digitalisert. På denne bakgrunn er verktøy for studieplanrevisjon, emneevaluering og referansegruppearbeid utviklet i 2019. Verktøyet for studieplanrevisjon ble brukt av over 200 studieprogram, og emneevalueringverktøyet er nå i bruk innenfor 750 emner. Høsten 2020 skal alle studieprogram og emner benytte verktøyet, og samlet brukerantall forventes å bli over 30 000.

For forskeren

- NICE er en enkel løsning for lagring av data som trenger høyere sikkerhetsnivå enn det NTNU IT hittil har kunnet tilby. Løsningen kan dekke alle behov fra enkel fillagring til avansert infrastruktur for klinisk forskning. Administrativt er dette et viktig bidrag for å imøtekomme skjerpede krav til informasjonssikkerhet. Dette vil sannsynligvis ha et enda større potensial knyttet til forskningsområdet, hvor sikker lagring av forskningsdata vil være en forutsetning for flere prosjekter, og enkle prosedyrer vil lette arbeidshverdagen for forskerne.

For ledelsen

- Utvalgte administrative prosesser har fått digitale støtteverktøy. Det gjelder bl.a. rekrutteringsprosessen for vitenskapelige stillinger og verktøy for bemanningsplanlegging.
- NTNUs rammefordelingsmodell er heldigitalisert og har i tillegg fått funksjonalitet for simulering.
- Statistikk og styringsinformasjon er tilgjengeliggjort for ulike grupper ledere og lederstøttefunksjoner.

ROBOTISERING OG AUTOMATISERING

NTNU har mange saksbehandlingssystemer som ikke er koplet sammen, og potensialet og behovet for automatisering er stort. Så langt har 10 prosesser blitt automatisert, og disse «virtuelle medarbeiderne» behandlet i 2019 cirka 230 000 saker. Det tilsvarer omtrent 9000 frigjorte timer eller 240 ukesverk, og den årlige effekten vil bli større. Den frigjorte tiden gir reduserte utgifter (færre vikarer, omdisponering av personalressurser ved naturlig avgang) og frigjort kapasitet til å ta tak i tidligere nedprioriterte oppgaver, bedre tid til unntakshåndtering og til utvikling og lederstøtte. Vel så viktig er økt tilfredshet hos medarbeidere, økt kvalitet som følge av færre menneskelige feil og saksbehandling som gir brukerne raskere svar.

INNFASING AV FELLES REKRUTTERINGSPROSESS FOR VITENSKAPELIGE STILLINGER

Etter at dekanene høsten 2019 stilte seg bak den standardiserte rekrutterings-prosessen for vitenskapelige stillinger, er nye felles prosedyrer, maler og verktøy i ferd med å bli tatt i bruk ved alle enhetene. Utviklingsarbeidet bidro til økt bevissthet om hva man kunne oppnå, og siden prosjektet startet i 2017 har gjennomføringen av rekrutteringsprosessene i snitt blitt 1,5 måneder raskere. Fokuset er imidlertid like mye på kvalitetsheving av prosessen.

30 HR-medarbeidere gjennomførte et opplæringsprogram i 2019. For å opprettholde kvalitet og effektivitet i prosessen skal de som jobber med dette ha minst 80 % stilling som rekrutterer. Målet med standardiseringen er at NTNU gjennom raske og profesjonelle rekrutteringsprosesser sikrer seg de beste kandidatene til vitenskapelige stillinger.

BOTT – SAKSBEHANDLING OG ARKIV

NTNUs arkivfunksjon ble sentralisert i 2017 for å stå bedre rustet til å utvikle en integrert saksbehandlings- og dokumentasjonsforvaltning. Utviklingsarbeidet har tatt mye ressurser til dels på bekostning av mer rutinepreget arbeid, som å legge ut dokumenter på offentlig journal. For å oppfylle arkivloven, var det derfor høsten 2019 nødvendig å sette inn ekstra arbeidsinnsats for å få ned etterslepet og effektivisere journalføringen ved hjelp av automatisering. Målet er å komme a jour med offentlig journal i løpet av juni 2020.

NTNU er avhengig av nye verktøy for saksbehandling og arkiv (BOTT SA) for å oppnå en effektiv arbeidsflyt og ressursbruk. Det nasjonale BOTT SA går ut på anbud i februar 2020 og anbudsrunder vil ta om lag ett år. NTNU og UiT har begge sagt seg villige til å være piloter for innføring av nytt system. NTNU er i ferd med å planlegge et lokalt mottaksprosjekt og har utarbeidet en funksjonsanalyse over NTNUs saksprosesser. Funksjonsanalysen samkjøres med UiO, UiB, UiT og UNIT og skal danne grunnlaget for oppbygging av den kommende arkivkjernen med bevarings- og kassasjonsplan.

BOTT – NYTT ØKONOMI- OG LØNNSSYSTEM

Prosjektet har i 2019 gått inn i gjennomføringsfasen, og Direktoratet for økonomistyring (DFØ) og BOTT-institusjonene jobber intensivt med både utvikling av løsningene, standardisering på tvers av BOTT-institusjonene og forberedelse til innføring. Innføringsarbeidet hos UiO og UiB startet i høst slik at organisasjonene vil være klar til å ta imot de nye løsningene 1.01.2021. NTNU følger dette innføringsarbeidet tett for å være best mulig forberedt til sin innføring 1.01.2022. Arbeidet er i henhold til plan, men det er krevende med korte tidsfrister og mange ressurspersoner fra alle institusjonene involvert. Prosjektet har ekstern kvalitetssikrer som følger prosjektet og gir anbefalinger underveis.

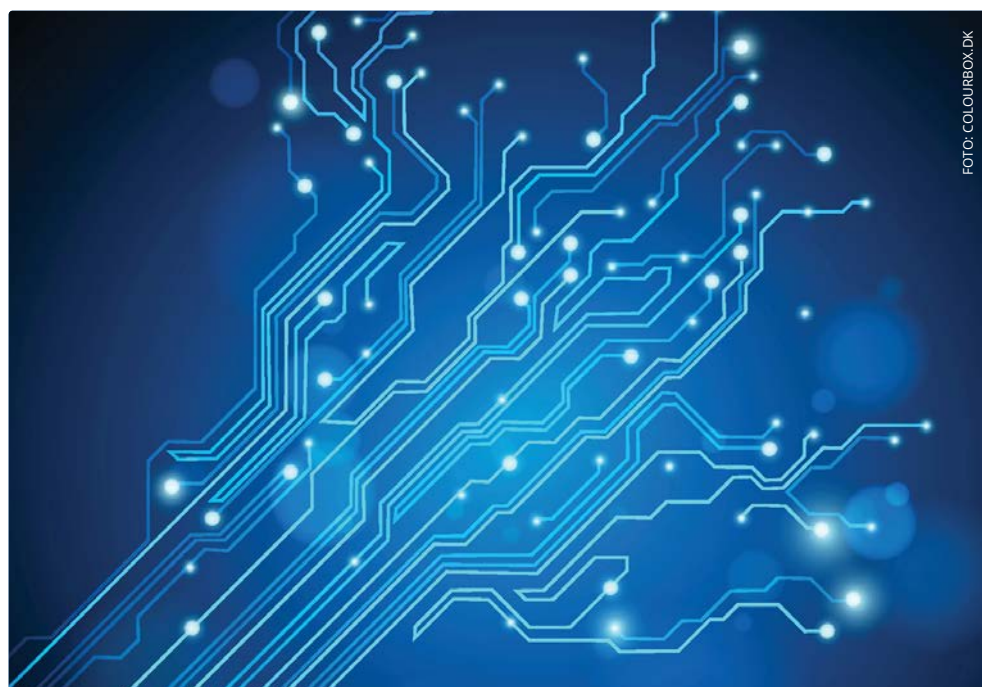

FOTO: COLOURBOX.DK

3.3 Ressursgrunnlaget i 2019

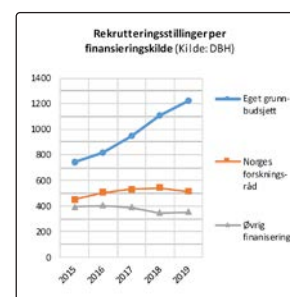
Alle data som beskriver utviklingen av styringsparametere er hentet fra DBH/KD-portalen. Alle dataserier som er presentert i rapporten for årene 2013–2015 viser summen av fusjonspartnerne, og deretter det fusjonerte NTNU fra 2016.

UTVIKLING I FAGLIGE ÅRSVERK

Faglige årsverk er ingen egen styringsparameter, men inngår i flere andre som «nevner i brøken». En betydelig vekst i denne stillingsgruppen vil gi negativ utvikling i styringsparametere dersom «telleren i brøken» har en lavere vekst, uten at det nødvendigvis er alvorlig for en kortere periode.

I 2019 hadde NTNU cirka 4.600 årsverk i faglige stillinger. Veksten fra 2018 til 2019 var på 2,7 % i årsverk totalt. Veksten i faglige stillinger var 3,4 %, og skyldes blant annet økt bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Størst er veksten i rekrutteringsstillinger, som er på 4,2 %. Andelen rekrutteringsstillinger av faglige stillinger har økt fra 40,4 % i 2015 til 43,2 % i 2019.

Satsingen på rekrutteringsstillinger er en bevisst strategi fra NTNUs side for å styrke og stimulere fagmiljøene i en ellers krevende periode. En stadig økende andel av rekrutteringsstillingene er egenfinansierte, og i 2019 var 58 % egenfinansierte, mot 47 % i 2015. Denne strategien innebærer at vi i en periode har flere stipendiater enn normalt som arbeider for å komme «godt i gang» med sitt doktorgradsarbeid. Dette betyr at veilederoppgavene er store, samtidig som vi har flere i rekrutteringsstillinger som har kommet for kort i sitt utdanningsløp til å publisere eller delta i undervisningen. Dette kan gi midlertidige utslag på styringsparameterne som måler produktivitet. Tabellen under viser utviklingen faglige årsverk.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Professor II	48	45	42	39	-
Endring i antall	-2,2	-3,2	-2,9	-2,7	-39,4
Endring i prosent	-4,3 %	-6,6 %	-6,4 %	-6,3 %	-100,0 %
Rekrutteringsstillinger	1 587	1 726	1 870	2 001	2 086
Endring i antall	86,04	139,1	144,29	131,01	84,43
Endring i prosent	5,7 %	8,8 %	8,4 %	7,0 %	4,2 %
Undervisnings- og forskerstillinger	2 290	2 408	2 503	2 629	2 741
Endring i antall	100,8	118,7	94,1	126,4	112,4
Endring i prosent	4,6 %	5,2 %	3,9 %	5,1 %	4,3 %
SUM faglige stillinger (KDs def.)	3 924	4 179	4 415	4 669	4 827
Endring i antall	184,63	254,65	235,54	254,78	157,44
Endring i prosent	4,9 %	6,5 %	5,6 %	5,8 %	3,4 %
Faglige stillinger i % av årsverk totalt	58,3 %	60,3 %	61,9 %	63,1 %	63,5 %
Andel rekrutteringsstillinger av faglige stillinger	40,4 %	41,3 %	42,4 %	42,9 %	43,2 %

STØTTE TIL DE FAGLIGE STILLINGENE

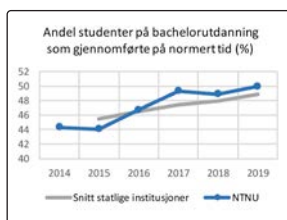
NTNU har de senere årene fulgt opp regjeringens «ABE-reform» med å redusere administrativ bemanning, samtidig som vi har arbeidet med prosessforbedring og digitaliseringstiltak. Figuren til høyre viser forholdstallet mellom faglige årsverk og det samlede støtteapparatet i form av ledelse, administrasjon, teknisk og fagnær støtte. NTNU har økt forholdstallet mellom faglige årsverk og støtteårsverk betydelig de senere årene, men det har stabilisert seg det siste året. Hvert årsverk i støttefunksjoner «betjente» i 2019 to årsverk i faglige stillinger. Hvorvidt dette også har påvirket kvalitet i tjenestetilbud og i neste omgang produktiviteten for det faglige personalet, har vi for liten kunnskap om, men analyser av denne tematikken er under utarbeidelse.

3.4 KD sine styringsparametere

3.4.1 Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forskning

ANDELEN BACHELORKANDIDATER I ET KULL SOM GJENNOMFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

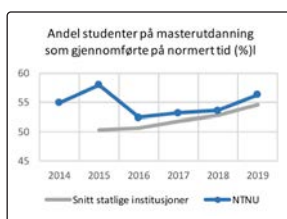
Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel studenter på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	44,32	44,06	46,75	49,32	48,91	49,94	48,84
Endring (prosentpoeng)	5,27	-0,26	2,69	2,57	-0,41	1,03	

Etter en periode med gradvis økning ser det ut til at andelen bachelorstudenter som gjennomfører på normert tid har stabilisert seg, og ligger nå litt over gjennomsnittet for statlige institusjoner.

NTNU ønsker å øke den totale andelen bachelorstudenter som fullfører på normert tid. Vi ser at det er store variasjoner mellom studieprogrammene når det gjelder gjennomstrømming og frafall. Årsakene er sammensatte, og det er viktig å ha god kunnskap om dette for å kunne velge riktige tiltak. Fakultetene er bevisst på utfordringene, og gjennomfører tiltak som skal bedre situasjonen samt gi et bedre og mer presist bilde av årsaker på programnivå.

Analyser viser at sannsynligheten for at en student fullfører på studieprogrammet øker dersom studenten hadde med seg et høyt karaktersnitt fra videregående og programmet var prioritert høyt ved søkning. NTNU vektlegger derfor godt informasjonsarbeid i forbindelse med rekruttering for å sikre at studentene er motivert, har god kunnskap om studiene de har søkt på og hva studiene vil kreve. Analyser viser også at frafallet er størst etter første studieår. Fagmiljøene er derfor spesielt opptatt av tidlig innsats og gjennomfører ulike oppstartsarrangementer, etablerer mentorordninger og iverksetter andre tiltak spesielt rettet inn mot å sikre et godt mottak og god oppstart for nye studenter.

ANDELEN MASTERKANDIDATER I ET KULL SOM GJENNOMFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel studenter på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	54,88	57,97	52,42	53,17	53,57	56,29	54,59
Endring (prosentpoeng)	-3,92	3,09	-5,55	0,75	0,40	2,72	

Denne styringsparameteren omfatter kandidater fra toårige masterprogram og erfaringsbaserte masterprogram. Andelen som fullfører på normert tid har ligget nokså stabilt noen år, men øker med nesten 3 % fra 2018 til 2019. NTNU ligger over gjennomsnittet for statlige institusjoner.

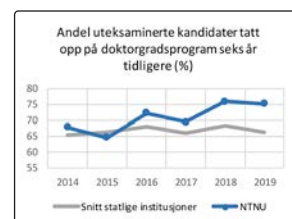
Denne styringsparameteren omfatter nesten 60 % av masterkandidatene ved NTNU. De øvrige fullfører femårige integrerte løp, og våre analyser viser at andelen som her fullfører på normert tid, er i overkant av 50 %, og på samme nivå som i 2018.

Også for masterstudentene er årsakene til svak gjennomstrømming sammensatt. Det viktig at studentene er motiverte og godt forberedt på hva studiene krever. I studiebarometeret gir masterkandidatene uttrykk for at de

i stor grad opplever studieprogrammet som stimulerende, faglig utfordrende og at det bidrar til motivasjon for studieinnsats. De er godt fornøyd med det sosiale og faglige miljøet blant studentene på programmet, men mindre fornøyd med miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet, samt lokaler for undervisning og øvrig studiearbeid. Fakultetene jobber med å tilrettelegge bedre for opplevd nærhet til fagmiljøene og å skaffe flere studentarbeidsplasser.

ANDELEN PH.D.-KANDIDATER SOM GJENNOMFØRER INNEN SEKS ÅR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere (%)	67,83	64,61	72,29	69,37	75,91	75,14	66,27
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-0,66	-3,22	7,68	-2,92	6,54	-0,77	

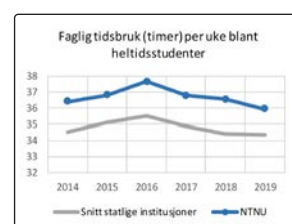

Andelen doktorgrader i 2019 som gjennomfører innen seks år, er 75,14 %. Denne prosentandelen varierer årlig, og NTNU ligger godt over snittet i sektoren som for 2019 ligger på 66,27 %. 2019-tall for nye ph.d.-avtaler og antall aktive avtaler får vi oversikt over høsten 2020, men tall fra 2018 viser at NTNU er i stadig vekst. Antall uteksaminerte kandidater i 2019 er 377 og går litt ned sammenlignet med rekordåret 2018. Den lille nedgangen er jevnt fordelt på fakultetene. Vi ser ingen hovedårsak til nedgang og anser det som en naturlig svingning. Vi er tilfredse med at tallene har holdt seg relativt stabile over tid, og forventer en svak økning i antall uteksaminerte de neste årene.

NTNUs kvalitetsarbeid viser at det er god kvalitet på ph.d.-utdanningen ved NTNU. Kvalitetsmeldingen viser at fakultetene og instituttene har ulike tiltak for å støtte opp om ph.d.-utdanningen som for eksempel ph.d.-seminarer, veilederkurs, medarbeidersamtaler og karriereutvikling, i tillegg til utvikling av studieprogram og emner. Sentrale tiltak er Studieplanprosjektet, prosjekt på ph.d.-administrative støttesystemer, revisjon av kvalitetssystemet for utdanning og minitilsyn av ph.d.-utdanningen. Sentralt er det også arrangert flere veilederseminar i samarbeid med fakulteter. Tiltakene på alle nivåer skal på sikt øke gjennomstrømningshastigheten og ytterligere bedre kvaliteten i ph.d.-utdanningen.

FAGLIG TIDSBRUK (TIMER) PER UKE BLANT HELTIDSSTUDENTER (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter	36,42	36,82	37,67	36,78	36,55	35,95	34,34
<i>Endring (prosentpoeng)</i>		0,40	0,85	-0,89	-0,23	-0,60	

Studiebarometeret 2019 viser at en heltidsstudent ved NTNU i gjennomsnitt har en faglig tidsbruk på 36 timer per uke. Fra 2018 til 2019 er den gjennomsnittlige faglige tidsbruken noe redusert. For NTNU er nedgangen om lag en halv time fra 2018 til 2019, men fortsatt ligger NTNU-studenter godt over det nasjonale gjennomsnittet.

Høy studieinnsats er nødvendig for at studentene skal få et godt læringsutbytte. I studiebarometeret svarer studentene våre at det er fornøyd med egen studieinnsats, 68 % av studentene oppgir at de er motiverte, og 54 % benytter seg av de organiserte læringsaktivitetene som tilbys i studieprogrammet.

Hvis vi sammenstiller NTNUs resultater for 2019 og 2018, ser vi at faglig tidsbruk

forbundet med læringsaktiviteter organisert av institusjonen har gått noe opp, mens omfanget av egenstudier har gått ned. Faglig tidsbruk varierer mellom ulike utdanningstyper. Kunnskapsdepartementet har vært særlig opptatt av studentenes faglige tidsbruk på lærer- og pedagogikkutdanningene. I 2019 rapporterte studentene våre på grunnskolelærerutdanningene (GLU) 1–7 et snitt på 31 timer faglig tidsbruk per uke, GLU 5-10 ligger på 26,4 timer per uke, lektorutdanningene ligger på 32 timer per uke, mens yrkesfaglærerutdanningene har 31,3 timer per uke. GLU 5–10 og yrkesfaglærerutdanningene våre ligger noe under gjennomsnittet for tilsvarende utdanninger, mens resten ligger over.

SKÅR PÅ HVORDAN STUDENTENE OPPFATTER STUDIEKVALITETEN (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Skår på hvordan studentene oppfatter studie kvaliteten	4,09	4,14	4,07	4,05	4,07	4,13	4,07
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	0	0,05	-0,07	-0,02	0,02	0,06	

Studentenes tilbakemelding på om de er tilfreds med studieprogrammet de går på, har vært stabil de siste årene, og ligger også i 2019 på 4,1.

De er viktig at studentene er sentrale i arbeide med å utvikle kvaliteten i utdanningene. Studentene ved NTNU har en viktig rolle i kvalitetssystemet gjennom deltakelse i referansegrupper og deltakelse i studentdemokratiet som representerer studentene i kvalitetsarbeidet på alle nivå i organisasjonen. Resultater fra studiebarometeret viser at vi må jobbe for å gi studentene en sterkere opplevelse av at deres innspill følges opp.

Analyser viser at studieprogrammets evne til å inspirere er viktig for studentenes vurdering av overordnet tilfredshet. I studiebarometeret er NTNU-studentenes vurdering både av hvorvidt studieprogrammet er stimulerende og om det er faglig utfordrende, noe høyere enn gjennomsnittet i sektoren, mens totalindeksen for inspirasjon er den samme som landsgjennomsnittet. Resultatene fra studiebarometeret viser at tilbakemelding og veiledning er områder som bør styrkes.

ANTALL PUBLISERINGSPOENG PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Antall publiseringspoeng per faglig årsverk	1,22	1,24	1,21	1,17	1,21		-
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-0,04	0,02	-0,03	-0,04			

Publiseringspoeng for 2019 vil ikke foreligge før i april, men foreløpige anslag tyder på at NTNU opprettholder det samlede publiseringsomfanget fra 2018, og at nivå 2-andelen går noe opp. Antall publiseringspoeng per faglig årsverk (UFF) har økt med 3,4 % fra i fjor til 1,21. Dette er over snittet for sektoren, men under snittet for universiteter og vitenskapelige høyskoler, og NTNU må fortsatt holde høy oppmerksomhet på å øke den samlede produktiviteten.

For øvrig vises det til omtale av publiseringresultater under kapittel 3.2.1, mål 5 i utviklingsavtalen med KD.

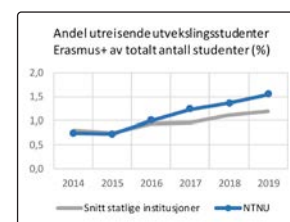
VERDIEN AV HORIZONT 2020-KONTRAKTER PER FOU-ÅRSVERK (FORSKINGSRÅDET/NIFU)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk (i tusen Euro)	1240,7	9024,4	5993,9	5698,7	7954,9		-
<i>Endring (prosent)</i>		627 %	-34 %	-5 %			

Det er ikke tilgjengelig oppdaterte data på denne styringsparameteren. Vi viser til redegjørelse for arbeidet med Horisont 2020 under kapittel 3.2.1, mål 5 i utviklingsavtalen med KD.

ANDELEN UTREISENDE UTVEKSLINGSSTUDENTER PÅ ERASMUS+ AV TOTALT ANTALL STUDENTER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel utreisende utvekslingsstudenter Erasmus+ av totalt antall studenter (%)	0,74	0,72	1	1,24	1,36	1,55	1,2
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-0,07	-0,02	0,28	0,24	0,12	0,19	

Andelen utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ har vært nokså stabil de siste årene, og jevnt over høy sammenlignet med andre statlige utdanningsinstitusjoner.

Utviklingen i utveksling preges av endringer i studentenes valg av destinasjoner. I de siste årene har det vært nedgang i antall utreisende studenter til USA, mens det er registrert økt mobilitet innen Erasmus-programmet. Dette er en utvikling i tråd med NTNUs ambisjon om bedre utnyttelse av mulighetene i Erasmus+-programmet.

NTNU deltar i alle prosjektkategoriene i Erasmus+-programmet. I 2019 fikk NTNU innvilget 3 Erasmus Mundus program, 1 kapasitetsbyggingsprosjekt og 14 strategiske partnerskap, hvorav totalt 5 blir koordinert fra NTNU.

I 2019 har NTNU jobbet med en prosjektsøknad om å bli tatt opp som en Europeisk universitetsallianse under Erasmus+ sammen med TU Berlin (koordinator), Chalmers, RWTH Aachen, Technical University of Warsaw, Politecnico Milano og Universitat Politecnica de Valencia.

Vi er opptatt av å legge til rette for at studentene kan få internasjonal erfaring, enten gjennom utenlandsopphold eller gjennom internasjonalisering av vårt eget studietilbud og studiemiljø. Flere program jobber med bedre og mer forpliktende avtaler for studentutveksling og enda bedre tilrettelegging for utveksling i løpet av studietiden.

3.4.2 Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

ANDELEN MASTERKANDIDATER SYSSELSATT I RELEVANT ARBEID ET HALVT ÅR ETTER FULLFØRT UTDANNING (NIFU/KANDIDATUNDERSØKELSEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andelen masterkandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning	-	74,56	-	75,74	-	-	-

For å sikre arbeidslivrelevans i studiene, må vi ha kunnskap om hvordan våre kandidater opplever overgangen til arbeidslivet. I 2019 ble det gjennomført en omfattende kandidatundersøkelse blant 7000 studenter som ble uteksaminert fra NTNU i perioden 2016–2018. Kunnskapen fra undersøkelsen brukes til å øke studiekvaliteten og utvikle våre studieprogram.

Hvordan kan NTNU videreutvikle og skape utdanninger som møter framtidens kompetansebehov i arbeidslivet? Det var tema da Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) nylig inviterte til workshop i Trondheim. Mål med arbeidet er utarbeide konkrete råd til NTNU om godt samspill med arbeidsliv for å møte framtidens kompetansebehov og fremme livslang læring.

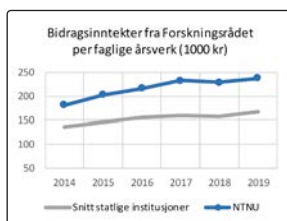
FOTO: CHRISTEL VINDENES/NTNU

Undersøkelsen viser at arbeidsledigheten blant kandidater fra NTNU er om lag den samme som i Norge for øvrig. NTNUs kandidater er representert i mange bransjer, den største bransjen er medisin og helse, etterfulgt av IT, skolesektoren og UH-sektoren. De fleste kandidater opplever at de har fått en jobb utdanningen er relevant for.

Kandidatene fra NTNU kommer seg raskt ut i arbeidslivet. Tre av ti kandidater som har hatt praksis eller samarbeid med virksomheter underveis i studietiden, har fått tilbud om jobb der. Kandidatene sier at de underveis i studiene ønsket seg mer nærhet til arbeidslivet og arbeidslivskontakt. Dette samsvarer med resultatene dagens studenter gir uttrykk for i Studiebarometeret.

NTNU jobber systematisk med å utvikle arbeidsrelevans i studieprogrammene, og alle studieprogramråd har bidrag fra eksterne for å sikre arbeidsrelevans. Resultatene fra kandidatundersøkelsen og studiebarometeret tilsier at vi må se på hvordan arbeidet knyttet til relevans i større grad kan tas inn og tydeliggjøres i læringsaktivitetene. Basert på innspill fra NTNUs råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) pågår en kartlegging som skal gi et bilde av ulike typer samarbeid som utføres som en del av utdanningsløpet ved NTNU. Dette vil gi en oversikt og en eksempelbase som kan brukes som en idebank og til erfaringsutveksling.

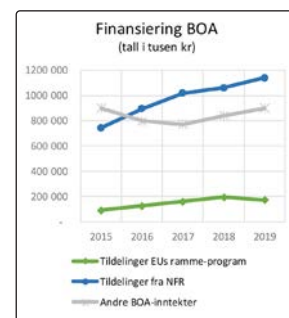
BIDRAGSINTEKTER FRA FORSKINGSRÅDET PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Bidragssinntekter fra Forskningsrådet per faglige årsverk (1000 kr)	181,8	202,5	216,1	232,6	228,6	237,4	166,91
Endring (1000 kr)	9,3	20,7	13,6	16,5	-4,0	8,8	

Aktiviteten innenfor NFR-finansierte prosjekter har sammenlignet med 2018 økt med 90 mill.kr, en nominell vekst på 8 %. Mye av økningen skyldes større infrastrukturprosjekt ved MH-fakultetet og IV-fakultetet. Det er veldig positivt at vi har økning innen infrastrukturprosjekter, og det er viktig å få infrastrukturen inn i drift i nye forskningsprosjekter som kan gi tilskudd til økonomien. For øvrig ser vi også god økning på aktiviteten ved IE-fakultetet knyttet til prosjekter innenfor fakultetets fagområder som for eksempel digitalisering, elektrifisering og robotisering.

Bevilgningene fra Forskningsrådet utgjør en stor andel av de eksternt finansierte forskningsprosjektene, og endringer har betydelig effekt på vår aktivitet. Forskningsrådet har gjennomgått en stor endringsprosess i 2019, og har samtidig endret sine rutiner for utlysning og evaluering av søknader. Fra 2019 samordnet Forskningsrådet utlysninger og vurderingen av søknader på tvers av programmer og åpne arenaer. Samtidig endret også Forskningsrådet sine evalueringskriterier slik at de nå ligner på det vi kjenner fra EU-systemet. I tillegg vurderes søknaden etter relevans (i hvilken grad svarer søknaden på utlysningens formål og prioriteringer). For NTNU betyr dette at vi fortsatt må skrive gode og målrettede prosjektsøknader og i tillegg synliggjøre prosjektets relevans for å nå opp i konkurransen og opprettholde og øke inntektsnivået.

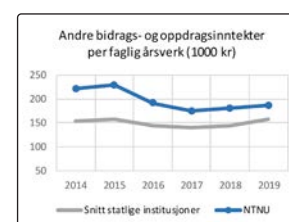
For 2019 ble Forskningsrådets tildelinger kjent i desember. Forskningsrådet økte rammen midlertidig med mer enn 500 mill.kr i 2019. Dette var en engangseffekt, slik at rammen tas ned igjen for søknadsrunden i 2020. Forskningsrådet fordelte ca. 4,4 mrd.kr til nye prosjekter i 2019. NTNU fikk inn prosjekter tilsvarende 425 millioner kroner i kategorien forskerprosjekter, unge forskertalenter og mobilitetsstipend. Dette er et resultat som NTNU totalt sett er fornøyd med, og det vil også gi økte inntekter i regnskapene når prosjektene kommer i drift.

Vi ser at vi gjør det bra i den nye kategorien Samarbeidsprosjekter for samfunnsutfordringer og næringsutvikling. NTNU fikk her flest prosjekter med sine 7 av 52 prosjekter (13,46 %). I kategorien kompetansebyggende prosjekter for næringslivet kom NTNU på andre plass (etter Sintef) med 5 prosjekter. Til sammen fikk NTNU og Sintef 54,5 % av disse prosjektene. Det er imidlertid bekymringsfullt at vi i kategorien Unge forskertalenter ikke fikk det ønskede tilslaget. Her fikk vi kun 4 av 55 prosjekter, og det er det laveste tilslaget vi hatt siden denne prosjektypen ble etablert.

Ser vi på antall nye prosjekter til NTNU (alle kategorier) i denne første tildelingen etter ny modell ser vi stor variasjon mellom fakultetene.

ANDRE BIDRAGS- OG OPPDRAGSINNTEKTER UTENOM EU OG FORSKINGSRÅDET PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk (1000 kr)	221,7	229,5	191,1	174,9	180,1	186,4	158,07
Endring (1000 kr)	-15	7,81	-38,4	-16,3	5,2	6,37	

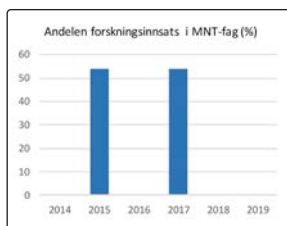
Andre bidrag omfatter i hovedsak aktivitet knyttet til samarbeid med næringsliv/private og Samarbeidsorganet med Helse Midt-Norge. I denne kategorien har vi en økning på 73 mill.kr. (7 %). Det var varslet en nedgang i aktiviteten knyttet til Samarbeidsorganet, men dette har bare hatt beskjeden effekt. I tillegg øker aktiviteten ved flere fakulteter, og da særlig ved MH-fakultetet med nye bidrag fra statlige etater og fond/legater.

Oppdragsaktiviteten har en liten økning i 2019, og utgjør små endringer ved de enkelte fakultetene.

Det er inngått flere langsiktige samarbeidsavtaler med eksterne aktører på NTNU-nivå i tillegg til samarbeidsavtaler på fakultetsnivå, og flere initiativ er på gang i tillegg til SFI-initiativ i samarbeid med næringsliv og offentlig sektor. Videre er det gjennomført to utredninger knyttet til arbeidet med å nå NTNUs vedtatte ambisjoner for EVU-området. NTNU deltar i flere nasjonale utvalg som arbeider med å klargjøre rammebetingelsene for EVU framover.

Arbeidet med å konkretisere og operasjonalisere nye avtaler med offentlige samarbeidspartnere har allerede ført til økt BOA-aktivitet. Som eksempel har NTNU fått finansiert til sammen 12 ph.d.-stillinger i 2019 for perioden 2020–2023 knyttet til samarbeidsavtalene med Trondheim kommune, NAV og Bærum kommune. Flere ph.d.-stillinger er under planlegging og vil bli realisert i 2020. Iverksettingen av disse samarbeidsavtalene forventes å gi flere EVU-, oppdragsforskning- og andre FoU-prosjekter på sikt. NTNUs INPART-satsing innen ulike satsingsområder bidrar til å øke finansieringen fra andre kilder enn Forskningsrådet og EU. Et eksempel her smartbymiljøet har også fått oppnådd finansiering fra FN.

ANDELEN FORSKINGSINNSATS I MNT-FAG (NIFU/FOU-STATISTIKKEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andelen forskningsinnsats i MNT-fag	-	54	-	54	-	-	-

Godt over halvparten av NTNUs forskningsinnsats er rettet inn mot MNT-fagene, noe som understreker vår hovedprofil i forhold til andre norske breddeuniversiteter. Ved NTNU er det i hovedsak de tre fakultetene Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE), Fakultet for ingeniørvitenskap (IV) og Fakultet for naturvitenskap (NV) som forsker innen MNT-fag, men vi finner også MNT-miljøer innen Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH). MNT-fagene preger dessuten NTNUs fire tematiske satsingsområder og leder an i de tre tverrgående satsingene på muliggjørende teknologier.

Unikt laboratorium på Valgrinda

Oktober 2019 åpnet det nye berglaboratoriet på Valgrinda i Trondheim. Det er et samarbeid mellom NTNU og SINTEF. Det nye bygget er på 2600 kvadratmeter, og vil huse ansatte og studenter ved Institutt for geovitenskap og petroleum. Laboratoriet er unikt i Norge, og vil støtte opp under NTNUs og SINTEFs felles mål om å være i front på forskning innen geovitenskap.

FOTO: LARS JOHAN SANDVIK, NTNU

Det er ikke tilgjengelig oppdaterte data på denne styringsparameteren. Med bakgrunn i egne styringsdata antar vi at utviklingen er stabil.

3.4.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning

KANDIDATTALL PÅ HELSE- OG LÆRERUTDANNINGENE

Styringsparameter, sektormål 3	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Kandidattall på helse- og lærerutdanningene	1654	1669	1860	1821	1887	2035	-
<i>Endring (antall)</i>	197	15	191	-39	66	148	

Det er satt måltall på kandidattallene for til sammen 18 av NTNUs utdanninger. 11 av 13 helseutdanninger, og 4 av 5 lærerutdanninger når kandidatmåltallene.

Bachelorprogrammet i tegnspråk og tolking har hatt frafallsutfordringer, og i 2019 fullførte 10 kandidater, mens måltallet er 20. Programmet legges om fra og med studieåret 2019/2020 og vil etter dette bestå av to studieløp; et profesjonsstudium for sertifiserte tolker og en fordypning i norsk tegnspråk kombinert med 60 studiepoeng i andre fag. Studentene er fornøyde med programmet, og oppgir overordnet tilfredshet til å være 5 i Studiebarometeret. Dette sammen med omleggingen gjør at vi forventer vekst i kandidatproduksjonen framover.

Profesjonsstudiet i psykologi har et kandidatmåltall på 63, og i 2019 fullførte 55 kandidater. Omlegging til 6-årig løp medførte større frafall enn på tidligere 5-årig løp, men systematisk arbeid for å redusere frafallet kombinert med noe økning i opptaksramme gjør at vi forventer at denne utdanningen etter hvert vil nå måltallet sitt. Ettersom dette er et seksårig løp, tar det noe tid før effekten viser seg i form av økt kandidatproduksjon. Høsten 2019 møtte 90 studenter til studiestart.

Fra den treårige yrkesfaglærerutdanningen ble det i 2019 uteksaminert 45 kandidater, mens måltallet er 69. NTNU har gjennom mange år hatt få kvalifiserte søkere til disse utdanningene, og har gjennomført egne markedsføringstiltak. Det er nå satt ned et utvalg som skal utrede forslag til modeller som bidrar til å styrke yrkesfaglærerutdanningene (inkludert PPU-y, etter- og videreutdanning og master i yrkesdidaktikk).

Jordmorutdanningen har opptak av studenter kun hvert andre år og hadde derfor ingen ferdige kandidater i 2019. Fra 2020 planlegges årlige opptak til ny master i jordmorfag og dette vil gi en mer stabil kandidatproduksjon.

3.4.4 Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

ANTALL STUDIEPOENG PER FAGLIG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2018
Antall studiepoeng per faglige årsverk	420,79	414,37	398,92	379,63	363,46	358,21	419,7
<i>Endring (antall)</i>	8,96	-6,42	-15,45	-19,29	-16,17	-5,25	

Antall studiepoeng per faglig årsverk har gått noe ned de siste årene. Nedgangen fortsetter fra 2018 til 2019 og ligger lavere enn gjennomsnitt for statlige institusjoner. Også i år ser vi at nedgangen skyldes at veksten i den totale studieproduksjonen har vært lavere enn veksten i antall faglige årsverk. Studiepoengproduksjonen har økt med 1,9 % mens antall faglige årsverk har økt med 3,4 %. Veksten i faglige årsverk er høyest innenfor forskning og forskerutdanning og har i mindre grad bidratt til å styrke undervisningskapasiteten.

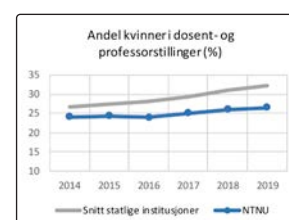
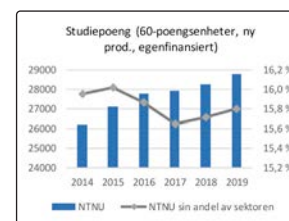
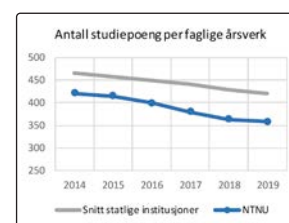
Studiepoengproduksjonen kan økes gjennom en økning i antallet studieplasser, godt arbeid med rekruttering, samt reduksjon av frafall og økt gjennomstrømming. Tiltak som skal bidra til dette er omtalt andre steder i denne årsrapporten.

Antall studiepoeng per faglig årsverk er en indikator for produktivitet, og må ses opp mot utvikling av utdanningskvalitet, som blant annet omfatter studentenes behov for kontakttid og undervisernes behov for tid til forberedelse. Gjennom Studiebarometeret gir studentene uttrykk for at de ønsker seg mer tilbakemelding, mer veiledning, og mer tid til diskusjon av faglige problemstillinger med faglig ansatte. I kvalitetsmeldingene gir fakultetene uttrykk for ønske om mer støtte og mer forberedelsestid til undervisning.

ANDELEN KVINNER I DOSENT- OG PROFESSORSTILLINGER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	24	24,28	23,85	25,02	25,95	26,45	32,27
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	1,91	0,28	-0,43	1,17	0,93	0,5	

Andelen kvinner i professor- og dosentstillinger ved NTNU var 26,45 % i 2019. Det er marginale endringer fra år til år, men den langsiktige utviklingen er positiv. NTNU ligger under snittet for sektoren, og dette har sammenheng med NTNUs tradisjonelt mannsdominerte teknisk-naturvitenskapelige fagprofil. Kvinneandelen i professor- og dosentstillinger har stagnert de siste årene ved fakulteter innen hovedprofilen, og gått ned ved enkelte av disse fakultetene det siste året.

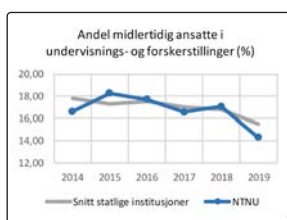

I 2019 var kvinneandelen professorstillinger var 25,49 % (215,9 årsverk), mens den i dosentstillinger var 46,05 % (9,9 årsverk). NTNU har fått flere kvinnelige professorer (15,6 årsverk) siden i fjor, selv om prosentandelen har gått litt ned (0,11%).

Rekrutteringsgrunnlaget tilsier at vi har potensial for bedre kjønnsbalanse over tid. Tallene for 2019 viser at kvinneandelen har økt jevnt de siste årene og er over 40 % i alle viktige rekrutteringsstillinger: stipendiater (44,14 %), postdoktorer (40,49 %) og førsteamanuenser (44,5 %). NTNU har en visjon om et likestilt universitet, og i handlingsplanen for likestilling og mangfold er ett av satsingsområdene å styrke kvinneandelen i vitenskapelige førstestillinger.

Det vises for øvrig til omtale av likestillingsarbeidet under kapittel 4.7 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet.

ANDELEN MIDLERTIDIG TILSATTE I UNDERVISNINGS- OG FORSKERSTILLINGER (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Snitt statlige institusjoner 2019
Andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger (%)	16,62	18,27	17,7	16,57	17,05	14,29	15,52
Endring (prosentpoeng)	0,33	1,65	-0,57	-1,13	0,48	-2,76	

NTNU hadde i 2019 en andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på 14,29 %. Dette er en nedgang fra 2018 på 2,76 prosentpoeng, og NTNU ligger nå under snittet for sektoren.

Det er i 2019 gjennomført dialogmøter med fakultetene, Vitenskapsmuseet og deler av Fellesadministrasjonen med sikte på å få ned midlertidigheten. Det er i ferd med å bli fastsatt måltall for reduksjon av midlertidighet for hver stillingstype der midlertidigheten er høyere enn 10 % og hvor det også er mer enn 10 årsverk i stillingskoden. Dette vil i høy grad berøre stillinger som forsker og universitetslektor. Fakultetene, Vitenskapsmuseet og Fellesadministrasjonen vil også utarbeide egne planer for hvordan midlertidigheten for alle stillingstyper skal reduseres.

Finnerens dag

For å vise anerkjennelse overfor de mange private finnere av løse kulturminner, arrangerte NTNU Vitenskapsmuseet for første gang «Finnerens dag». Invitasjon gikk ut til mer enn 120 privatpersoner som museet hadde mottatt funn fra i perioden 2016-2018. Arrangementet omfattet et variert program, med blant annet korte faglige foredrag og informasjon om beste praksis for metallsøking. I tillegg var det en mini-utstilling som viste fram flotte gjenstander levert inn av private, og en prisutdeling for å berømme noen av de mest spesielle funnene.

FOTO: FRID KVALPSKARMO HANSEN

Andelen midlertidig ansatte forskere har gått ned flere år på rad, 5 prosentpoeng fra 2015 til 2016, 6,9 prosentpoeng fra 2016 til 2017, ytterligere 8,4 prosentpoeng fra 2017 til 2018, og nye 7,4 prosentpoeng fra 2018 til 2019. NTNU hadde 168,12 midlertidige forskerårsverk (47,95 %) i 2019.

Andelen midlertidig ansatte er fremdeles for høy i eksternfinansierte forskerstillinger, og det arbeides for å få flere i denne kategorien i fast ansettelse.

ANDEL AV SAMLINGENE OG OBJEKTENE SOM ER TILFREDSSTILLENDEN SIKRET OG BEVART

NTNU forvalter store kultur- og naturhistoriske samlinger og bruker disse i forskning, formidling og undervisning.

Vitenskapsmuseet arbeider etter følgende virksomhetsmål for sikring og bevaring av samlingene: *NTNU skal sørge for å sikre og bevare de vitenskapelige samlingene ved Vitenskapsmuseet og gjøre dem tilgjengelige for forskning, undervisning, forvaltning og allmennrettet formidling.* Museet har utarbeidet en samlingsplan for perioden 2018–2025. Planen retter spesielt oppmerksomheten mot aktivt bruk og behov for utvikling av samlingene innenfor gjeldende krav til sikring og bevaring.

Resultater i 2019 og mål for 2020 for sikring og bevaring av de vitenskapelige samlingene, samt andel digitalisering og tilgjengeliggjøring på web, er publisert på DBH.

Sikring og bevaring

NTNU Vitenskapsmuseets arbeid med sikring og bevaring av samlingene ble i perioden 2006 til 2015 organisert gjennom Revita-prosjektet. Det løpende arbeidet er fra 2016 ivarettatt i fagmiljøene, mens større prosjekter prioriteres i forbindelse med museets felles årsplaner og budsjett.

I 2019 er sikringsnivået hevet på flere områder i både publikumsarealer og magasiner. En av museets større utstillingssaler (185 kvm) ble totalrenoverert i løpet av året. Renoveringen inkluderte en forbedring av sikringsnivået, og salen er nå forberedt for å vise frem de mest verdifulle objekter og gjenstander fra museets egne samlinger og innlånte gjenstander og objekter med høye sikringskrav. Museets kameraovervåking er også oppgradert, både innvendig og utvendig i løpet av året. For å få tidlig varsling fra eventuelle lekkasjer fra vannrør og annen vanninntrengning, er det installert fuktfølere i flere arealer. Det er i 2019 innredet et magasin (70 kvm) med klimakontroll og annen sikring som er klart til innflytting av museets geologisamling i 2020.

De store gjenstående utfordringene på sikringssiden gjelder spesielt risiko knyttet til vannskade, samt manglende evakueringsmuligheter fra magasin. På bevaringssiden er utfordringene å oppnå tilfredsstillende klimaregulering med tanke på luftfuktighet og temperatur for tørrmateriale i de naturhistoriske magasinene, samt restanser knyttet til preventiv konservering av kulturhistorisk materiale.

Resultatoppnåelse for aktiv og preventiv konservering av samlingsmaterialet er i henhold til målene for 2019 der museet klarer å håndtere tilvekst, men ikke har kapasitet til å bygge ned restanser.

Risiko og tiltak

De største utfordringene for sikrings- og bevaringsarbeidet både på kort og lang sikt er fortsatt mangel på tilfredsstillende magasiner for deler av samlingene og magasinkapasitet. Sistnevnte er spesielt utfordrende for de kulturhistoriske samlingene hvor det for tiden er stor tilvekst på grunn av omfattende arkeologiske utgravninger i Midt-Norge både i regi av NTNU og NIKU. Manglende evakuerings-muligheter for flere magasin er en beredskapsutfordring som ikke kan løses ved å utvikle bedre rutiner eller planverk. Regjeringen besluttet 19.01.2018 konsept for samling av campus NTNU, og konseptet innebærer også ombygging for magasinlokalene ved Vitenskapsmuseet. De største utfordringene med hensyn til kvalitet og kapasitet i magasinene løses først ved realiseringen av Campus-prosjektet.

Sensasjonelle arkeologiske funn

Flere unike arkeologiske funn har kommet opp i dagen i forbindelse med utbedring av E39 mellom Møre og Romsdal og Trøndelag. I 2019 har NTNU Vitenskapsmuseet gjennomført omfattende utgravninger av en gård og et gravfelt i Vinjeøra, som dateres til vikingtid og middelalder. Særlig mye oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt fikk funnet av et dødehus og en dobbelt båtgrav fra vikingtid. Det er laget visualiseringer og videoer er formidlet via museets Facebookside og Youtube med omtrent 49 000 visninger.

FOTO: NTNU VITENSKAPSMUSEET

3.5 Rapport på øremerkede bevilgninger

3.5.1 Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Dette punktet er uaktuelt i 2019.

3.5.2 Midler og måloppnåelse for oppgradering av bygg

OPPGRADERING OG RENOVERING AV HOVEDBYGNINGEN

Hovedbygningens østfløy er i 2019 ferdigstilt med kontor- og møtelokaler, hvor det er etablert åpne og fleksible arbeidsplassarealer med økt arealeffektivitet. Arbeidene er gjort i samarbeid med Riksantikvaren for å ivareta byggets kulturverdier. Erfaringer med bruk av arealene er positive både fra de som har sin daglige arbeidsplass her og andre brukere av bygget. I vestre del av bygget er det startet opp arbeider med funksjonell og teknisk oppgradering, med mål om at bygget er tatt fullt ut i bruk igjen i løpet av 2020. Kunnskapsdepartementet ga i 2017 25 mill. kr til oppgradering av bygget. Det er utført arbeider for 57 mill. kr i 2019.

Hovedbygningen skal ivareta både seremonielle og offentlige funksjoner ved siden av å brukes til undervisning og kontoraktivitet. Effektmål for byggeprosjektet er å:

- sikre bygget som kulturminne og signalbygg for NTNU
- gi gode og fleksible bruksmuligheter for utdanning og arrangementer
- gi et godt fysisk arbeidsmiljø for kontorarbeidsplasser

Ved planlegging av framtidig bruk av bygget vil NTNU øke andelen som benyttes til ordinære læringsarealer for å styrke opplevelsen av bygget som åpent og imøtekommende.

REALFAGBYGGET – UTBEDRING AV TAK OG FASADER

Kunnskapsdepartementet ga i 2018 en bevilgning på 30 mill. kr til oppgraderingsprosjekter ved NTNU, herunder utbedring av tak og fasader på Realfagbygget. Vanninntrenging i tak og fasader hadde medført betydelige skader på innvendige konstruksjoner og innredninger. Lekkasje førte til at enkelte lokaler ble avstengt eller man løste problemene med midlertidige tiltak. Resultatmål for tiltaket vil være et tett tak og en fortsatt funksjonell bygning med full utnyttelse av arealene til forskning og undervisning.

Status

Arbeidet med utbedring har vist seg å bli mer omfattende og krevende enn man så i tidligere faser og prognosen for samlet kostnad er derfor økt fra 100 til 186 mill. kr. De akutte lekkasjene er løst slik at alle arealene i bygget nå er funksjonelle. Arbeidene som er utført i 2019 beløper seg til 61 mill. kr. Gjenstående arbeider i pågående prosjekt beløper seg til 23 mill. kr.

NORSK CYBER-RANGE OG OPERASJONSSENTER FOR DIGITAL SIKKERHET (SOC)

Kunnskapsdepartementet ga i 2019 8 mill. kr. til oppgradering og tilpasning av læringsarealer for Norsk Cyber-range på campus Gjøvik. Arealene leies av Statsbygg og de har også prosjektledelse og -ansvar for oppgraderingen.

Effekt mål for prosjektet er å styrke kvalitet og infrastruktur for NTNUs Center for Cyber and Information Security som det ledende utdannings- og kompetansemiljøet innen cyber-sikkerhet, og utvikle sikkerhetsutdanning og -forskning på høyt nivå. Resultatmål for prosjektet er et etablert senter med tilhørende infrastruktur. Samlet budsjett for byggeprosjektet er 22 mill. kr.

Status

Prosjektering og planlegging av oppgraderingen har tatt lengre tid enn forutsatt. Byggearbeidene er derfor ikke kommet i gang som planlagt, men forutsettes slutført i løpet av 2020. I 2019 er det påløpt 2,4 mill. kr i prosjekteringskostnader. For å legge til rette for etableringen av Cyber-range og SOC har NTNU ferdigstilt og flyttet røntgenlaboratoriet til nye lokaler. Disse følgekostnadene beløper seg til 2,2 mill. kr. De er utført i bygg som ikke er med i statens husleieordning.

OPPGRADERING KNYTTET TIL FUSJON MED HØGSKOLENE

Kunnskapsdepartementet ga i 2019 en bevilgning på 16 mill. kr. til prosjekter for å tilpasse og oppgradere bygninger på campus Gløshaugen for å ivareta behov som ble utløst av fusjonen. Tidligere har departementet bevilget 30 mill. kr. til samme formål.

Samlokaliseringsprosjektet

Samfunns målet for prosjektet har utspring i NTNUs realisering av reformene i universitets- og høyskolesektoren, jfr. strukturmeldingen fra Kunnskapsdepartementet (Meld. St. 18 (2014–15)). For å hente ut faglige synergigevinster fra fusjonen satte NTNU i gang et omfattende arbeid med å flytte om på enheter og tilpasse bygningsmassen til nye fagområder. Det ga også en mer effektiv arealbruk. NTNUs hovedkonsept er å samle teknologifagene på Gløshaugen, helsefagene på Øya og lærerutdanningen til Kalvskinnet.

Samfunns målene for fusjonen er direkte relevante for målet med den fysiske samlokaliseringen:

- heve den faglige kvaliteten i hele bredden av virksomheten.
- være en enda bedre partner for utvikling av næringsliv og samfunn i hele landet
- gi et mer enhetlig studietilbud, med mulighet for høyere kvalitet og større samfunnsrelevans.
- være bedre i stand til å utvikle vår nasjonale rolle innen teknologisk og naturvitenskapelig forskning og utdanning.

Resultatmålene for samlokaliseringsprosjektet er en integrering av fagmiljøene i de fusjonerte enhetene både med hensyn til ansatte og studenter, bedre tilgang på og mer effektiv utnyttelse av felles infrastruktur i form av undervisningslokaler, laboratorier og fellesfunksjoner, høyere arealeffektivitet og reduserte kostnader til drift.

For å realisere målene om faglig integrasjon etter fusjonen i 2017 etablerte NTNU en prosjektorganisasjon for gjennomføring av infrastrukturtiltak i Trondheim. Parallelt videreførte NTNU oppfølging og utvikling av helhetlige campusplaner i Ålesund og Gjøvik for å styrke disse studiebyene.

Status

Ved utgangen av 2019 er fagmiljøer med 2.000 teknologistudenter flyttet fra Kalvskinnet til Gløshaugen og ytterligere 400 studenter vil bli flyttet i

løpet av 2020. I tillegg er 200 studenter innenfor økonomiutdanningene samlokalisert til Gløshaugen. Styring av planlegging, prosjektering og utførelse av byggeprosjektene har økt i kvalitet med hensyn bedre kontroll med resultat, utførelse og kostnader. Det er etablert arbeidsprosesser som sikrer god medvirkning og riktig løsning for fagmiljøene. Framdriften i prosjektet har etter hvert gitt muligheter for bedre tid i utviklingsfasen noe som har bidratt til bedre løsninger og prosjektstyring

I 2019 er det foretatt oppgradering og ombygging av læringsareal for mer enn 35 mill. kr på Gløshaugen fordelt på 12 ulike prosjekt. I utviklingen av alle nye læringsarealer legges det vekt at de tilpasses nye læringsformer og studentaktive læringsprosesser. Resultatmålene for ombyggingen av læringsarealer er å få en bedre egnet og tilpasset sammensetning av undervisningsrom og øke kapasiteten for timeplanlagt undervisning og tilgjengelighet til studentarbeidsplasser. På Gløshaugen campus er situasjonen at kapasiteten på de timeplanlagte undervisningsrommene med høyt antall plasser nå er fullt utnyttet gjennom hele semesteret. Samtidig vil det i 2020 fortsatt være nødvendig å foreta tiltak for å øke kapasiteten. Parallelt er det gjennomført ombygging og oppgradering av arbeidsplassareal for å integrere de vitenskapelig ansatte inn i de eksisterende fagmiljøene på respektive institutt. I 2019 ble det utført oppgradering av kontorarealer for 18 mill. kr, prosjektene er fordelt på flere bygg: Varmeteknisk laboratorium, Verkstedteknisk laboratorium, Byggeteknisk laboratorium, IT-Sydfløy, Adolf Øien-bygget og Realfagbygget.

På Kalvskinnets campus har NTNU videreført arbeidet med tilpasninger og ombygging av arbeidsplassareal og tilrettelegging av undervisningslokaler for lærerutdanningen. For å gi rom for studentveksten på Gløshaugen flyttes ulike fellesadministrative avdelinger til Kalvskinnets. En utfordring ved gjennomføringen av dette er behovet for å ivareta forventet vekst i lærerutdanningene som følge av reformer. Gjennom en effektiv utnyttelse av arealene og tilrettelagte arbeidsplasser kan dette gjennomføres. I 2019 er det foretatt oppgraderinger på Kalvskinnets for 4,3 mill. kr.

NTNU ferdigstilte og tok i bruk Berglaboratoriet, et nytt laboratorium for Institutt for geovitenskap og petroleumsteknologi, på søndre del av campus Gløshaugen i juli 2019. Nybygget er realisert med høye ambisjoner for energiforbruk, ved en kombinasjon av passive tiltak for redusert energibehov og aktive tiltak i form av egenproduksjon av energi med solcellepanel og varmepumpe/utveksling av energi med nabobygg. Kostnadsramme for bygget var 122 mill. kr.

NTNU gjennomførte i 2019 en oppgradering og samling av læringsarealene på Tunga i samband med at leieavtalen for Tungasletta ble avsluttet. Formålet med oppgraderingen var å forbedre læringsmiljøet og tilpasse kapasitet i påvente av realisering av Elgesetergate 10. Prosjektet hadde en kostnadsramme på 2,5 mill. kr.

3.5.3 Midler til verdensledende miljøer

Det henvises til punkt 3.2.1, under punktet om mål 5 i utviklingsavtalen med KD.

3.5.4 Ekstra bevilgninger i 2019

STATSBUDSJETTET KAP 400 POST 23 BASISBEVILGNING TIL NTNU CCIS 2019 CENTER FOR CYBER & INFORMATION SECURITY

CCIS ved NTNU på Gjøvik har mottatt 5 mill.kr. i basisbevilgning fra Justisdepartementet (JD) og 2,1 mill.kr i basisbevilgning fra Helse og omsorgsdepartementet (HOD) i 2019. Bevilgningene er benyttet i henhold til

formålene gitt fra departementene. Senteret hadde i 2019 en samlet inntekt på kr. 18,8 mill.kr. Dette inkluderer basisbevilgning fra HOD og JD, partnerbidrag fra eksterne aktører, samt en udisponert inntekt fra 2018 på 3,6 mill.kr. Udisponerte midler skyldtes forsinkelser i ansettelse. I tillegg til denne inntekten har NTNU bidratt med egeninnsats og administrasjon tilsvarende 5.mill.kr.

For faglig, utdypende rapportering henvises til egen rapport sendt JD og HOD.

SUPPLERENDE TILDELINGSBREV – STATSBUDEJETTET 2019 – KAP. 260 POST 50 – MIDLER TIL OPPGRADERING OG TILPASNING AV FORSKNINGS- OG UTDANNINGSAREAL

Kunnskapsdepartementet tildelte til sammen 24 mill. kroner til to oppgraderingsprosjekter ved NTNU. Beløpet omfatter 8 mill. kroner til prosjekt ved Campus Gjøvik – tilpasning og oppgradering av læringsarealer for Norsk Cyber-range og 16 mill. kroner til oppgradering av selvforvaltet areal ved Campus Gløshaugen. Det henvises til kapittel 3.5.2 for rapportering.

DESENTRALISERT ARKIVUTDANNING PÅ TYNSET

NTNU har i tråd med intensjonene for tildelingen, og basert på våre egne handlingsplaner for langsiktig og bærekraftig bruk av ressursene overført andel til Tynset studie- og høyskolesenter basert på fremlagt budsjett. Det er gjennomført en kursserie med tre emner á 15 stp som desentral videreutdanning på Tynset. På hvert av emnene deltok mellom 50 og 60 personer og gjennomføringsgraden lå mellom 75 og 85 prosent. Kursene ble gjennomført over tre semestre i perioden vår 2018 – vår 2019. Emnene kan søkes innpasset i NTNUs bachelorutdanning i arkiv- og samlingsforvaltning. Videre har vi fullført utviklingen av masterutdanning i arkiv og dokumentasjonsforvaltning, med første opptak våren 2020. Grunnlag for opptak til masterutdanningen kan bl.a. være NTNUs bachelor i arkiv- og samlingsforvaltning, som ble utviklet av innfusjonerte HiST som et tilsvar på myndighetenes etablering av et nasjonalt helsearkiv på Tynset.

Oppsummert er NTNUs bidrag til myndighetenes etablering av Norsk helsearkiv i) den treårige bachelorutdanningen i arkiv- og samlingsforvaltning og ii) den nyutviklede toårige masterutdanningen, hvorav sistnevnte framover vil dekke behovene for kompetanseheving innenfor arkivvirksomheten, herunder Norsk helsearkiv på Tynset. Alle våre utdanninger på dette feltet har betydelig fokus på digital langtidslagring av elektroniske arkiv.

MIDLER OVER KAP. 226 POST 22 – DIGITALISERING AV GRUNNSKOLELÆRER- UTDANNINGENE MED VIDEREUTDANNINGER

NTNU har mottatt 22 millioner kroner til prosjektet «Digitalisering av grunnskolelærerutdanningen ved institutt for lærerutdanning NTNU (DigGiLU)». Prosjektet skal styrke profesjonsfaglig digital kompetanse hos NTNUs lærerstudenter, samt styrke digital kompetanse i de profesjonelle felleskapene i skolen gjennom videreutdanningstilbudet for lærerne. Prosjektet er treårig med oppstart i 2018.

Våren 2018 ble viet til rigging av prosjektstruktur, mens høsten 2018 ble viet til utvikling av DigGiLU online. Våren 2019 ble det gjennomført et Kick Off seminar for oppstart av nettkurset. 50 undervisere tok nettkurset og gjennomførte erfaringsdeling våren 2019, det samme ble gjennomført høsten 2019 med 50 nye undervisere. Videre har alle som deltar i DigGiLU-online formidlet fra sine erfaringer med bruk av digital teknologi i egen undervisningspraksis i en felles wiki, her har vi brukt Confluence. Vi presiserer at aktivitet tilknyttet prosjektet løper ut kalenderåret 2020. Prosjektmidler ble tildelt i november 2017, mens aktivitet hele tiden var planlagt med oppstart i 2018 og ikke lot seg igangsette før. Vi kan oppsummere at aktiviteten til en viss grad er forskjøvet i tid, mens tildelinger som kommer før årsskifte har gitt prosjektet rapporteringsutfordringer.

4. Styring og kontroll i virksomheten

OVERORDNET VURDERING AV STYRING OG KONTROLL

NTNU følger de grunnleggende styringsprinsippene i staten og har systemer, rutiner og tiltak for internkontroll som skal forebygge styringssvikt, feil og mangler.

I 2019 har NTNU videreutviklet rammeverk for styring og kontroll samtidig som det er arbeidet videre med konsolidering av nye strukturer og roller etter de store organisasjonsendringene ved fusjonen i 2016.

Den overordnede vurderingen av status for styring og kontroll bygger blant annet på egenevalueringer av NTNUs internkontroll. Evalueringene viser at vurderingen av nivået på internkontrollen holder seg relativt stabilt. Samtidig viser innholdet i evalueringene at det blir jobbet mer systematisk med risikovurderinger av arbeidsprosesser og systemer enn tidligere, og at bevisstheten om betydningen av god internkontroll er økende.

Den overordnede vurderingen av virksomhetens internkontroll er i samsvar med vurderingen i fjor. NTNU har rimelig god styring og kontroll med virksomheten, men internkontrollen kan fortsatt bli bedre med tanke på helhetlig systematikk. Vurderingen er at NTNU stort sett når fastsatte mål og resultatkrav. Driften vurderes som relativt effektiv, men kan fortsatt forbedres gjennom videre prosessutvikling og digitalisering. Vurderingen er videre at risikoen for brudd på lover og regler er forholdsvis lav, og at resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig. Vesentlige styringssvikt, feil og mangler blir avdekket og håndtert, men håndteringen er ikke godt nok systematisert for alle områder. Generelt er svakheter som er avdekket, i de fleste tilfeller knyttet til uklare ansvarsforhold eller ufullstendige kontroller og dokumentasjon av disse. I 2019 er dokumentasjonen av rammeverket for internkontroll videreutviklet, men det er fortsatt mangler når det gjelder dokumentasjon av internkontroll på operativt nivå. Det er behov for bedre prosedyrer og bedre dokumentasjon av gjennomførte risikovurderinger og fastsatte kontrolltiltak.

VESENTLIG FORHOLD DEPARTEMENTET BØR KJENNE TIL

Høsten 2019 åpnet PST etterforskning av to ansatte ved Institutt for maskinteknikk og produksjon, grunnet datainnbrudd og mistanke om aktivitet i strid med eksportkontrollreguleringer. Etterforskningen er ikke avsluttet. Det henvises til «Redegjørelse av tiltak», 2019/40967, dato 24.01.20, for nærmere redegjørelse av saken og dens håndtering.

INTERNREVISJONER I 2019

NTNUs internrevisjon leverte følgende rapporter i 2019:

- Internrevisjon av anskaffelser
- Internrevisjon av bierverv og interessekonflikter
- Internrevisjon av utdanningsdata/Felles Studentsystem (FS)
- Internrevisjon av avviksoppfølging på informasjonssikkerhet

Internrevisjon av anskaffelser

Rapporten oppsummerte at NTNU har etablert styrende dokumenter for anskaffelsesområdet og at innkjøpsområdet ved NTNU i hovedsak er hensiktsmessig organisert med en sentral innkjøpsgruppe og lokale bestillere ved fakultetene, men inneholdt en del anbefalinger om endringer. Tiltak knyttet til anbefalingene vil bli koordinert med andre planer og pågående prosjekter og prosesser ved NTNU.

Internrevisjon av bierverv og interessekonflikter

Rapporten oppsummerte at NTNU har utarbeidet retningslinjer og veileder i tråd med gjeldende regelverk for bierverv, men at det varierer hvor kjent retningslinjene er ute i organisasjonen. Internrevisor ga noen anbefalinger om hvordan kontrollregimet kan styrkes framover, og disse vil bli fulgt opp i 2020.

Internrevisjon av utdanningsdata/ Felles Studentsystem (FS)

Rapporten oppsummerte at tidligere ulik arbeidsfordeling i FS ved NTNU og de innfusjonerte høgskolene fortsatt preger arbeidet i FS, til tross for mye forbedringsarbeid de siste årene. Internrevisor ga flere anbefalinger som vil være viktig for å styrke arbeidet med utdanningsdata i FS. Tiltak knyttet til anbefalingene er påbegynt og vil ferdigstilles i 2020.

Internrevisjon av avvikoppfølging på informasjonssikkerhet

Rapporten konkluderte med at NTNUs regime for oppfølging av avvik innenfor informasjonssikkerhet i hovedsak fungerer bra, til tross for at det gjenstår å formalisere skriftlige dokumenter for avvikshåndtering. Hovedårsaken til at håndteringen går bra er faglig styrke og engasjement hos ansvarlige nøkkelpersoner. Internrevisor ga konkrete anbefalinger for å øke formaliseringsgraden, og disse vil bli fulgt opp i 2020.

AKTIVITETER I 2019

Prosjekt for felles styringssystem for NTNU, herunder internkontroll og risikostyring

Prosjektet som har hatt i oppgave å gjennomgå, oppdatere og utvikle NTNUs styringsmodell, ble avsluttet i 2019, og videre utviklingsarbeid er overlatt til linjen. Internrevisor ved NTNU vil gi innspill til dette arbeidet gjennom en rådgivende internrevisjon i 2020.

Prosjektet for felles styringssystem dokumenterte et grunnlag for å fastsette et helhetlig rammeverk for internkontroll og har utviklet en standardisert prosess for risikovurdering. Resultatene vil danne utgangspunkt for å etablere et felles helhetlig system for risikovurderinger.

Øvrig utviklingsarbeid for økt styring og kontroll

En stor del av utviklingsarbeidet for økt styring og kontroll i virksomheten er knyttet til hovedområdet *Effektive og moderne støttefunksjoner* i NTNUs årsplan. Det er redegjort for ulike utviklingsaktiviteter innenfor dette området i kap. 3.2.5.

Arbeidsmiljøutvikling

Som ledd i det systematiske HMS-arbeidet, kartlegges det psykososiale arbeidsmiljøet annethvert år, og slik kartlegging ble gjennomført i 2019. Etter krevende år med omstilling og omorganisering etter fusjonen, var det positivt at resultatene for NTNU samlet viste en klar forbedring fra 2017 til 2019. Det tyder på at ledere og ansatte har jobbet målrettet for å klargjøre nye roller og få den nye organisasjonen til å virke. Samlokalisering har dessuten gitt et positivt løft for mange fagmiljøer.

På enhetsnivå gir undersøkelsen et mer nyansert bilde. Der resultatene viser indikasjoner på utfordringer i det organisatoriske eller psykososiale arbeidsmiljøet, får ledere veiledning og ved behov ekstra støtte i oppfølgingsprosessen. Unntaksvis har det også vært nødvendig å sette inn mer omfattende tiltak slik tilfellet var ved Institutt for historiske studier. Erfaringene fra slike tilfeller understreker viktigheten av å jobbe forebyggende med det psykososiale arbeidsmiljøet.

5. Fellesføringer

5.1 «Inkluderingsdugnaden»

NTNU deltar i statens Inkluderingsdugnad, men vil peke på flere utfordringer. Det er ennå ikke kommet på plass avklaringer fra departementene når det gjelder hvilke virksomhetsområder og yrkesgrupper målsettingene skal gjelde for. I utdannings-sektoren er det egne forskrifter for ansettelse i utdanningsstillinger og vitenskapelige stillinger som kan gjøre det vanskelig for søkere med hull i CV-en å nå opp i en konkurranse der rekruttering er basert på kvalifikasjonsprinsippet. I tillegg har sektoren flere nyansatte i ulike stillingsandeler (20, 50, 60 og 80 %), og det er heller ikke her kommet tydelige retningslinjer på om disse skal telles med.

NTNU bruker Jobbnorge som kilde for rapportering, og av de 581 ansettelsene som ble registrert i 2019, hadde fire nyansatte nedsatt funksjonsevne og en hadde hull i CV-en. Midlertidig ansatte fra vikarbyråer og gjennom NAV omfattes ikke av denne registreringen. I påvente av videre avklaringer, vil NTNU fremme inkluderingsdugnaden gjennom holdningsskapende arbeid blant ledere, dialog med tillitsvalgte og samarbeid med NAV lokalt. I tillegg vil vi videreføre arbeidet med å informere om og tilrettelegge for nye runder med «Traineeprogrammet i staten» og for deltagelse på Difi's webseminarer.

5.2 Anskaffelser og arbeidslivskriminalitet

ANSKAFFELSE SOMRÅDET

NTNU har organisert anskaffelsesområdet med sentralisert og desentralisert innkjøpsfunksjon, hvor sentralt innkjøp som hovedregel gjennomfører anskaffelser over 500.000 kr, og desentralisert innkjøp gjennomfører mindre anskaffelser med støtte og rådgivning fra sentralt innkjøp.

Internrevisjonen av anskaffelsesområdet i 2019 viste at det er etablert styrende dokumenter, rutiner og støttedokumenter for området. Revisor mener at innkjøpsområdet i hovedsak er hensiktsmessig organisert, men anbefaler at beløpsgrenser for anskaffelser på desentralisert nivå blir fastsatt basert på en risikovurdering.

Det ble i 2019 gjennomført et prosjekt for Spendanalyse og kartlegging av NTNUs totale innkjøpsvolum på leverandørnivå. Prosjektet har avdekket nye områder hvor det er behov for samordning av innkjøp og vurdering av etablering av rammeavtaler eller dynamiske innkjøpsordninger.

Både for å sikre bedre internkontroll og kunne hente ut og dokumentere gevinstene av anskaffelser, er det nødvendig med bedre rapporteringsverktøy. NTNU er inne i en prosess for anskaffelse av et rapporteringssystem som understøtter innføring av kategoristyring.

MOTVIRKE ARBEIDSLIVSKRIMINALITET

NTNU arbeider kontinuerlig med å innrette sine anskaffelser for å motvirke arbeidslivskriminalitet og fremme et seriøst arbeidsliv, og har i 2019 hatt fokus på kompetansebygging og forbedret kontroll og oppfølging av kontrakter.

NTNU har innarbeidede kontraktsvilkår som sikrer at det stilles krav om:

- Lønns- og arbeidsvilkår, kontrolladgang og sanksjoner i samsvar med Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter
- Godkjent lærebedrift og bruk av lærlinger i samsvar med Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter
- Begrensning i antall ledd i leverandørkjeden i samsvar med Forskrift om offentlige anskaffelser

Både valg av kontraktsvilkår og kvalifikasjonskrav vurderes tidlig i anskaffelsesprosessen, og i oppfølging og kontroll av kontraktene benytter NTNU Difis veileder og egenrapporteringsskjema for lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. I tillegg har NTNU utarbeidet et eget egenrapporteringsskjema for å følge opp kravet til bruk av lærlinger. Skjemaene inngår i den løpende risikovurderingen for å fange opp høyrisikokontrakter som krever ytterligere kontrolltiltak med innhenting av dokumentasjon og revisjon av leverandører. Etter gjennomført kontroll utarbeides en rapport med funn, frist for lukking av eventuelle avvik og eventuelle sanksjoner som skal iverksettes.

Internrevisjonen av anskaffelsesområdet i 2019 viste at NTNU har etablert et overordnet kontrollregime med flere viktige elementer for å sikre god kontroll med arbeidslivskriminalitet, men at regimet bør struktureres mer slik at det kan settes trykk på systematisk gjennomføring av kontrolltiltakene. Funnene fra internrevisjonen samsvarer med NTNUs egen vurdering av status og er i tråd med påbegynt utviklingsarbeid.

Som en del av kompetansebyggingen, har NTNU i 2019 gjennomført intern opplæring for sentral innkjøpsfunksjon, og ansvarlige innkjøpere for anskaffelser innen bygg- og anlegg og catering har deltatt på kurs i arbeidslivskriminalitet i regi av Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Difi. For videre å styrke kompetansen på området, har NTNU gjennom en større fellesanskaffelse inngått parallelle rammeavtaler med konsulentfirmaer for tjenester knyttet til *Oppfølging og kontroll i offentlige kontrakter*. Disse avtalen omfatter både bistand til risikovurderinger, etablering av systemer og rutiner, og bistand til konkret gjennomføring av kontroll av samfunnsansvar.

I 2019 ble det i to tilfeller gjennomført oppfølging og kontroll av leverandører basert på innspill om risikofaktorer utenfra. Etter medieomtale om den ene saken om uenighet om gjeldende tariffområde og minstelønn, gikk NTNU inn i dialog og fulgte prosessen tett. Partene i arbeidskonflikten kom til enighet og har i dag tariffavtale. I den andre saken mottok NTNU under en pågående anbudskonkurrans varsling om mulig brudd på godkjenning som lærebedrift. Før inngåelse av kontrakt kontrollerte NTNU nødvendig dokumentasjon hos leverandøren og innhentet uttalelse fra godkjenningsorgan.

Ut fra en risikovurdering basert på omfang og verdi, ble de ti leverandørene med størst omsetning for håndverkertjenester til NTNU i perioden 2018-2019, fulgt opp med egenrapportering. Rapporteringen viser at leverandørene har god kjennskap til gjeldende tariffområde, en lav andel utenlandske arbeidstakere, i liten grad benytter underleverandører og oppfyller kravene til bruk av lærlinger. Risikoen for brudd i de reviderte kontraktene er vurdert som lav til middels, og utvalgte kontrakter vil bli fulgt opp med stikkprøvekontroller av arbeidsavtaler, mannskapslistene og lønnslipper i konkrete byggeprosjekter.

Som en del av oppfølging av seriositetsbestemmelser har NTNU innført elektronisk kontroll og registrering av gyldig HMS-kort ved gjennomføring

av bygge- og anleggsprosjekter. Registreringen sikrer også elektroniske bemanningslister, som framover vil bidra til en målrettet kontroll av lønns- og arbeidsvilkår.

5.3 Sikkerhet og beredskap

NTNU har etablert, dokumentert og gjort tilgjengelig for ansatte og studenter rutiner for å håndtere uønskede hendelser innenfor sikkerhet og beredskap generelt og informasjonssikkerhet spesielt.

INFORMASJONSSIKKERHET OG PERSONVERN

Økt bevissthet om styringssystemet for informasjonssikkerhet kommer til uttrykk gjennom et stigende antall henvendelser, aktiviteter og tiltak. Arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern har i 2019 blitt bedre integrert.

I 2019 ble NTNUs ISMS-råd etablert. ISMS-rådet er et sikkerhetsorgan med eget mandat som styrer arbeidet og fastsetter risiko ut fra gjennomførte risikovurderinger på prosesser og systemer som gjelder for hele NTNU. Det ble i 2019 budsjettet og planlagt gjennomføring av overordnet risikovurdering av informasjonssikkerheten i 2020, med hovedfokus på verdikartlegging. Denne vil danne utgangspunkt for prioritering av videre arbeid. Det er i 2019 igangsatt kartlegging av informasjonsverdier som reguleres av eksportkontrollregelverket. Dette skal gi en bedre oversikt og kontroll av forskningsaktiviteter som har særlige trusselaktører og lovkrav knyttet til seg.

NTNU har i 2019 styrket arbeidet med å utvikle et overordnet rammeverk for ivaretagelse av krav stilt i personvernforordningen. Som del av GDPR-prosjektet ble NTNUs protokoll over behandlingsaktiviteter etter EU-forordningens artikkel 30 gjennomgått og kvalitetssikret våren 2019. Dette arbeidet har resultert i en ny revidert protokoll, som nå er NTNUs offisielle protokoll. Behandlingsaktiviteter knyttet til de åtte største og mest sentrale systemene, som f.eks. Paga, Blackboard og ePhorte, er gjennomgått og kvalitetssikret særskilt.

NTNU benytter et stort antall systemer hvor det trengs databehandleravtaler. Prosjektet har ettergått at det foreligger databehandleravtaler i alle leverandørforhold hvor personopplysninger behandles på vegne av NTNU. Det er også gjennomført kvalitetssikring av et utvalg av tidligere inngåtte databehandleravtaler. NTNU har innhentet bistand fra advokatfirma for å utarbeide og kvalitetssikre maler for databehandleravtaler, todelt databehandleravtaler, underdatabehandleravtale, dataoverføringsavtaler og avtale om delt behandlingsansvar.

I 2019 er NTNUs Retningslinje for behandling av personopplysninger og rutine for avvikshåndtering revidert, og det er foreslått en ny rutine for påmelding til arrangement.

Det er utarbeidet og oppdatert flere temasider på intranettet om personvern som lenker til retningslinjer og maler. Det er også opprettet egen GDPR-kanal, hvor det i prosjektperioden ble lagt ut ukentlige informasjonsmeldinger, og disse meldingene ble oppsummert i nyhetsbrev som ble sendt til abonnenter. I nyhetsbrevet orienteres det i tillegg om GDPR i nyhetsbildet, samt øvrige tips til lesestoff. GDPR-kanalen og nyhetsbrevet vil bli videreført. Det er i tillegg gjennomført opplæring og temamøter hos fagmiljøer som har etterspurt dette.

Personvernkontaktnettverket som har vært virksomt i prosjektperioden, er planlagt videreført. GDPR-prosjektet ved NTNU ble avsluttet i juni 2019.

I 2019 ble det meldt inn 1010 sikkerhetshendelser, og registrert 51 avvik ved NTNU. Av disse omhandler 29 avvik behandling av personopplysninger, hvorav ett er meldt til Datatilsynet og åtte er registrert som alvorlige. Brudd på informasjonssikkerheten og uønskede personvern hendelser skyldes i hovedsak menneskelig svikt og mangelfull opplæring. Det er også blitt foretatt revisjon og forbedring av avviksprosessen. Når det gjelder opplæring og arbeid med sikkerhetskultur, brukes Sikresiden.no mer aktivt, og det er gjort gode erfaringer med å gjennomføre workshops og besøk i enheter for å diskutere problemstillinger og løsninger. Det er gjennomført to øvelser som berører informasjonssikkerhet og personvern i 2019.

BEREDSKAPSØVELSER

Flere beredskapsøvelser er gjennomført på ulike nivå i organisasjonen i perioden 2018–2019, herunder også deltakelse i den nasjonale terrorøvelsen «Nordlys» i november 2019. I to etterfølgende øvelser, en diskusjons- og en spilløvelse, øvde NTNU blant annet samvirke med politiet og SINTEF. Øvelsene ble evaluert, og funnene fra evalueringsrapportene ga direkte innspill til videre utvikling av overordnet øvelsesplan for NTNU. Funnene er også presentert for resten av organisasjonen gjennom vårt nettverk for sikkerhet og beredskap, for å sikre læring.

5.4 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

5.4.1 Likestilling og mangfold

NTNUs handlingsplan for likestilling og mangfold 2018-21 fokuserer på to hovedområder, kjønnsbalanse og integrering av internasjonalt ansatte, og inneholder tiltak om kartlegginger og forskning på disse områdene. Ved siden av undersøkelser og forskningsprosjekt om likestilling og mangfold, har NTNU gjennom virksomhetsstyringssystemet BEVISST fått et verktøy for å kartlegge og følge opp mange styringsparametere gjennom året, herunder viktige likestillingsparametere. Dette gir mulighet for forbedret statistikk og analyser på alle nivåer, fra enkeltgrupper/enheter til aggregert nivå.

KJØNNBALANSE

NTNUs handlingsplan for likestilling og mangfold omfatter en rekke tiltak for å bedre kjønnsbalansen blant studentene, blant vitenskapelig ansatte, i ledelse og teknisk-administrativ virksomhet. Handlingsplanen legger stor vekt på kulturutvikling. Linjeledere og faglige ledere spiller en nøkkelrolle for å skape et likestilt universitet. Likestilling og integrering av internasjonalt ansatte tas derfor opp i kompetanseutvikling for Ph.d.-veiledere og i informasjonsarbeidet for nyankomne internasjonale forskere. Det er også et tema i lederutviklingsprogrammene.

Fagmiljøene kan søke om støtte til likestillingstiltak. Foruten startpakker for nytilsatte kvinnelige professorer og kvalifiseringsstipend for førsteamanuenser, kom det i fjor inn søknader for 4,6 mill. kr til andre tiltak, som rekruttering av menn til helsefag og kvinner til teknologi og naturvitenskap. Alle tre campus er involvert i likestillingsarbeidet. Det registreres økende interesse i fagmiljøene for å sette i verk tiltak for å fremme likestilling og mangfold sammenliknet med tidligere år.

NTNU har god erfaring med mentorprogram for kvinner som ønsker å søke opprykk til professor eller dosent. Programmet omfatter 20 adepter og

tilsvarende antall mentorer. I 2019 fikk også førstelektorene mulighet til å delta i mentorprogrammet. Programmet har integrerende virkninger i de enkelte forskningsmiljøer, ikke bare får den individuelle kvinnelige adept innsikt i organisasjonens formelle og uformelle strukturer og koder, også mentoren får innsikt i kvinners situasjon på universitetet. Mentorordningen forankrer i denne forstand likestillingsarbeidet i akademien, og bidrar til ny kunnskaps- og erfaringsutveksling. En viktig målsetting er å skape en organisasjonskultur som også er preget av kvinners erfaringer, perspektiver og kunnskap.

Å øke kvinneandelen i vitenskapelige førstestillinger, spesielt innenfor NTNUs teknisk-naturvitenskapelige hovedprofil, er et sentralt mål i NTNUs handlingsplan. Mht. utvikling i kvinneandel i vitenskapelige nøkkelstillinger, vises det til kapittel 3.4.4.

Ved NTNU er kjønnsfordelingen blant registrerte studenter omtrent 50/50. Fordelingen på ulike studier er fortsatt veldig tradisjonell. NTNU ønsker kjønnsbalanse på studiene og i arbeidslivet, og har derfor iverksatt ulike tiltak for å bedre kjønnsbalansen. På mange teknologiutdanninger er jenteandelen fremdeles lav, og det jobbes både med å få flere jenter til å starte på disse studiene og for at en større andel av jentene som starter, skal fullføre. Som eksempler på tiltak kan nevnes egen jentekonferanse for jenter i 9. og 10. trinn i grunnskolen, velkomstdager for nye jenter på NTNU, meet-ups, egne datasaler mm. Tilsvarende jobber NTNU for å øke andelen menn i f.eks. helse- og sosialfag og grunnskoleutdanningene. Av aktuelle tiltak kan nevnes den årlige Guttedagen på helse- og sosialfag ved NTNU i Trondheim og guttedager ved NTNU i Gjøvik og Ålesund rettet mot sykepleierstudiet. Rekrutteringstiltak knyttet til bedring av kjønnsbalanse for grunnskoleutdanningene trinn 1–7 er omtalt i kapittel 3.2.1.

INTEGRERING AV INTERNASJONALT ANSATTE

Som ledd i oppfølgingen av NTNUs handlingsplan for internasjonalisering, satte rektor «internasjonalisering» på dagsorden i 2019. Internasjonalt faglig samarbeid har vært et hovedtema, men man har også tatt opp etiske problemstillinger i internasjonalt samarbeid og mangfoldskultur i fagmiljøene. Flere undersøkelser har blitt gjennomført for å se på situasjonen for internasjonalt ansatte ut fra ulike perspektiver; «onboarding», «integrering og mangfold» og «ph.d.-løpet». Det er skapt et godt grunnlag for å forstå internasjonalt ansattes utfordringer, og dette gir viktige innspill til utvikling av faglige prosesser og videre utvikling av støtteapparat. Undersøkelsene har avdekket flere områder hvor det er ønskelig å styrke innsatsen, men også å effektivisere og standardisere prosesser. Rammeverket for internasjonal mobilitet fra Skatteetaten, NAV og UDI er i stadig endring. Dette er ressurskrevende for NTNU som har mange ansatte fra utlandet, og området krever økt fokus framover. Det samme gjelder språk og mangfoldskultur.

NTNU har ansatte fra nesten 100 land. Den viktigste integreringen skjer i fagmiljøene, men sentralt nivå bistår med råd og veiledning i spørsmål om immigrasjon, bolig, mottak av nyansatte, kulturforståelse og sosiale tiltak. Kulturkurs om norsk arbeidsliv er populært, og det samme gjelder de sosiale aktivitetene som arrangeres hver uke for det internasjonale miljøet. I fjor deltok 2000 ansatte på slike arrangementer.

Det er behov for to-karrieretjenester for partnere til internasjonale NTNU-forskere. NAV har ikke noe karriereveiledningstilbud for høyt utdannede arbeidssøkere, så NTNU gir rådgivning til rundt 90 partnere hvert år. Jobbsøkerkursene er dessuten svært populære. To-karrieretjenesten er viktig for at NTNU skal være et attraktivt valg for internasjonale søkere. Tilgang til bolig gjennom NTNUs boligstiftelse letter dessuten immigrasjonsprosessen og bidrar

til at man raskere kommer i gang med arbeidet. Om lag 150 internasjonale forskere benytter seg av dette tilbudet hvert år. NTNUs norskkurs er åpne for ektefeller i den grad det er kapasitet.

Andel internasjonalt ansatte (årsverk) i vitenskapelige stillinger (høsten 2019):

	AD	HF	IE	IV	MH	NV	SU	VM	ØK	NTNU
Stipendiat	48,4 %	20,2 %	51,0 %	59,8 %	25,9 %	45,1 %	27,3 %	47,1 %	32,5 %	43,3 %
Postdoktor	51,5 %	37,0 %	73,7 %	77,3 %	50,9 %	84,5 %	49,2 %	100 %	64,3 %	68,2 %
Førsteamanuensis	38,2 %	26,5 %	40,7 %	39,7 %	15,4 %	29,8 %	18,7 %	50,0 %	28,3 %	28,2 %
Professor	34,7 %	30,1 %	27,0 %	23,5 %	14,5 %	26,4 %	12,5 %	0,0 %	20,3 %	22,2 %

INTEGRERING AV INTERNASJONALE STUDENTER

NTNU tar opp studenter fra over 90 forskjellige land hvert år. Utenlandske studenter må integreres i fagmiljøene, og det er viktig med gode integreringstiltak i regi av studieprogrammene. Endel internasjonale studentorganisasjoner, som International Students Union (ISU) og Erasmus Student Network (ESN), bidrar også med ulike integreringstiltak.

Sentralt nivå tilbyr et mottaksprogram for alle nye internasjonale studenter der de får praktisk informasjon og mulighet til å delta på en rekke sosiale arrangementer. Informasjonen er knyttet til forhold rundt studier på NTNU, men også om hvordan det fungerer i Norge med helseforsikring, fastlege, personnummer, bankkonto osv. NTNU har de senere årene blitt svært bevisst på å legge til rette for at internasjonale studenter med ulike funksjonshemminger eller andre fysiske og psykiske utfordringer, skal ha det samme tilbudet som funksjonsfriske, og flere seksjoner samarbeider godt om dette.

FOTO: NINA KOTTE/NTNU

NTNU-MARKERING UNDER PRIDE-UKA 2019

NTNU brukte Pride-uka 2019 til å vise i ord og handling at likestilling og mangfold er viktig for NTNU. Flere ledere deltok i paraden under den nye NTNU-fanen. Som et integreringstiltak er det opprettet en intranettside for å informere om tilbudene for LGBTQ ved NTNU og i Trondheim. Ildsjeler ved NTNU har etablert et LGBTQ-nettverk som, i likhet med Skeive studenter i Trondheim, har egen Facebook-side om møtesteder og arrangementer.

NTNUs strategi, etiske retningslinjer og handlingsplan for likestilling og mangfold er tydelige på at likestilling og mangfold er sentrale verdier for NTNU. Tilsettingsreglementet skal også sikre likebehandling og motvirke diskriminering i tilsettingsprosessen. Alle har dessuten rett til et helsefremmende og forsvarlig arbeidsmiljø. De generelle virkemidlene for god ledelse og respektfull organisasjonskultur vil også komme denne gruppen til gode. Bedriftshelsetjenesten og Studenthelsetjenesten er dessuten tilgjengelig for de som av ulike årsaker sliter. Det har ikke vært varslings saker sentralt knyttet til legning, men den nasjonale undersøkelsen om mobbing og trakassering viste at det også ved NTNU var ansatte som hadde opplevd trakassering på grunnlag av legning.

SEKSUELL TRAKASSERING

NTNU fikk høsten 2019 resultatene fra den nasjonale spørreundersøkelse om mobbing og trakassering. Undersøkelsen viste at seksuell trakassering forekommer, og dels av alvorlig art. Arbeidet mot seksuell trakassering har vært intensivert i 2019. NTNUs mottaksapparat er styrket gjennom opprettelsen av et eksternt utvalg som skal ta imot varslere om seksuell trakassering og gi råd til arbeidsgiver om videre behandling av varslene. Det er også inngått rammeavtaler med eksterne konsulenter for granskinger og undersøkelser av

varslingssaker for å bedre likebehandlingen i slike saker.

Den nasjonale spørreundersøkelsen viste også at det er mangelfull kjennskap til NTNUs rutiner for varsling. For å bøte på dette, skal alle ledere informere ansatte om NTNUs rutiner i oppfølgingen av arbeidsmiljøundersøkelsen vinteren 2020. Varslingsrutinene for ansatte og studenter finnes på NTNUs nettsider.

Som ledd i oppfølgingen av NTNUs internrevisjon av varslingsordningen og nye lovregler om varsling fra 2020, har universitetets retningslinjer og saksbehandlingsrutiner blitt gjennomgått og kvalitetssikret. I dette arbeidet har det vært viktig å ivareta hensyn både til forvaltningsrett og personvernlovgivning, foruten de nye bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som utvider hvem som kan varsle og hva det kan varsles om.

5.4.2 Tilretteleggingstjenesten ved NTNU

Tilretteleggingstjenesten har ansvar for tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse. Det antas at ca. 7 % av studentmassen har en funksjonsnedsettelse, og dette tilsvarer ca. 2700 studenter. God tilgjengelighet er viktig på mange områder, og mange enheter har en rolle i arbeidet med å gjøre NTNU universelt tilgjengelig.

NTNU Tilrettelegging er en pådriver og et støtteapparat for universell utforming og individuell tilrettelegging. Tjenesten bistår med kompetanse til enhetene, støtter fakultet/institutt når omfattende tilretteleggingstiltak må på plass, og etablerer tilbud til studenter med funksjonsnedsettelse for å øke deres forutsetninger for å mestre studiene.

I 2019 har NTNU Tilrettelegging hatt følgende hovedaktiviteter:

- Studentrettet veiledning, mentortilbud, kurs og grupper
- Informasjonsvirksomhet internt og eksternt om tilretteleggingsmuligheter
- Videreføring av tilbud om ulike kurs
- Handlingsplan for inkluderende læringsmiljø for studenter med funksjonsnedsettelse for perioden 2019–2023 er utarbeidet og vedtatt
- Møter i Tilretteleggingsforum for å sikre erfaringsutveksling, kompetanseheving og likeverdig behandling ved NTNU
- Hørselskampanje med bl.a. stikkprøver av mikrofonbruk blant forelesere i 80 undervisningsrom i Trondheim, Gjøvik og Ålesund.
- Oppstart av prosjekt om synshemming og studier med fokus på kompetanseheving og gode måter å ta imot synshemmede studenter på

Resultater fra hørselskampanjen følges opp med en spørreundersøkelse blant studenter for å få informasjon og tall på mikrofonbruken. Uten mikrofon under undervisningen blir det vanskeligere å oppfatte det som formidles for studenter med utenlandsk bakgrunn, hørselshemmede studenter og studenter som sitter ved siden av noen som lager støy. Stikkprøven av mikrofonbruk og tilbakemeldinger har avdekket at vi har utfordringer på dette området.

Som et ledd i NTNUs arbeid med internasjonalisering vil Tilretteleggingstjenesten kartlegge utfordringer studenter med funksjonsnedsettelse møter

på utveksling, og få en oversikt over hvilke rettigheter innreisende studenter med funksjonsnedsettelse har når det gjelder norske velferdsordninger.

Det er en økning i antall studenter med sammensatte tilretteleggingsbehov hvor det kreves at flere parter er involvert. For å kunne møte dette på en god måte, er tilbudene fra NTNU Tilrettelegging gjennomgått, og behov for endringer og videreutvikling er kartlagt.

5.4.3 Universell

Den nasjonale enheten Universell hadde i 2019 et totalt driftstilskudd på kr 3.325.000 via rammetilskudd fra KD til NTNU. Dette inkluderer overførte midler fra 2018, samt et utvidet driftstilskudd fra KD på kr 800 000. Enheten hadde lønns- og driftsutgifter på kr 3.453.000. Merforbruket ble dekket ved å overføre midler fra prosjekt finansiert av KD og Kulturdepartementet.

Universell har videre tilskudd fra KD til å gjennomføre arbeid for fagskolesektoren. Når overføringer fra 2018 inkluderes, hadde Universell et tilskudd på kr 1.175.000, og et forbruk på kr 904.000. Av underforbruket er kr 171.000 overført til 2020.

Hovedaktiviteter i 2019:

Universell prioriterte i 2019 å delta aktivt ute i sektoren innenfor enhetens hovedarbeidsområder, med et fokus på kunnskapsspredning, møteplasser, kurs og presentasjoner. I tillegg har enheten lagt stor vekt på arbeidet med endringer av universitets- og høyskoleloven blant annet i samarbeid med Universitets- og høyskolelovutvalget, samt arbeidet med nye krav til universell utforming og tilrettelegging gjennom presiseringer i sektorlovverket og i Likestillings- og diskrimineringsloven.

Andre viktige aktiviteter:

- Arrangør av den 13. nasjonale konferansen om inkluderende læringsmiljø, med 185 deltakere fra de fleste universiteter og høyskoler samt et utvalg fagskoler.
- Gjennomføring av obligatorisk og valgfri modul om inkluderende utdanning som en integrert del av opplæringen i utdanningsfaglig basiskompetanse ved NTNU.
- Gjennomføring av prosjektet «Mobilitet og funksjonsnedsettelse i høyere utdanning i Norden» som inkluderte fire nasjonale seminarer i Norge, Færøyene, Island og Finland.
- Deltakelse i EU-prosjekt om Universell utforming av e-læring (TINEL)
- Gjennomført en rekke institusjonsbesøk innenfor enhetens arbeidsfelt
- Utviklet opplæringsmateriell (også digitalt) for læringsmiljøutvalgene (LMU)
- Utvikling av digitale nettressurser om inkludering, tilrettelegging og universell utforming på enhetens nettportal www.universell.no
- Gjennomføring av FOU-prosjekt om universell utforming i IKT-utdanningene

- Samarbeid med Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek, Tilsynet for universell utforming (Difi), Enhet for likestilling og universell utforming (Bufdir) mfl. for å finne gode løsninger for inkludering og likestilling av studenter med nedsatt funksjonsevne.

Universell har siden 2018 arbeidet med inkludering og tilrettelegging i fagskolen. Dette omfatter en rekke tiltak:

- Læringsmiljøundersøkelsen for fagskolen ble gjennomført i november 2018. 20 fagskoler som til sammen representerer over halvparten av alle fagskolestudenter, deltok. Analysen fra undersøkelsen er tilgjengelig på Universells nettsted, og er presentert for fagskolesektoren både på konferanser og lærestedsbesøk, samt på et eget dagsseminar i Oslo for fagskolene som deltok i undersøkelsen.
- Det er etablert en referansegruppe for inkluderingsarbeid i fagskolesektoren hvor Organisasjonen for norske fagskolestudenter (ONF) og ni av de største fagskolene deltar. Første felles nettverkssamling i Oslo satte to saker på dagsorden for fagskolenes videre arbeid med inkludering: Handlingsplan for universell utforming og tilrettelegging, samt studielitteratur som lydbok; et samarbeid med Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek (NLB).
- Det er gjennomført institusjonsbesøk til en rekke fagskoler i arbeidet med læringsmiljøundersøkelsen og i forbindelse med opprettelsen av et nettverk og en referansegruppe for fagskolene.
- Det er produsert veiledningsmaterieell som er distribuert til en rekke fagskoler. Materiellet er tilgjengelig på Universells nettsider.

Oppdrag i «Regjeringens handlingsplan for universell utforming 2015–2019»:

Universell løser tiltak SO3 Kompetanseheving om universell utforming blant universiteter og høyskoler og mottar årlige midler fra Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet for dette arbeidet. Dette vil rapporteres særskilt til departementene innen 15.3.2020.

5.4.4 Læringsmiljøutvalget (LMU)

Studentenes psykososiale læringsmiljø var ledesnor i arbeidet med utvikling av studentenes læringsmiljø ved hele NTNU i 2018, og har også i 2019 vært et prioritert fokusområde for arbeidet med læringsmiljøet. NTNU vedtok i 2019 *Politikk for kvalitet i og utvikling av studieporteføljen*, hvor læringsmiljø et av fem utvalgte kvalitetsområder.

NTNU har i 2018 og 2019 iverksatt grep for å styrke oppfølgingen av læringsmiljøet, og enhetene har fulgt opp disse på en god måte. Resultatene fra fakultetenes kvalitetsmeldinger og ulike studentundersøkelser følges tett opp på fakultets-, institutt- og studieprogramnivå. Studiebarometeret 2018 og 2019 viser blant annet at studentene ikke er tilfreds med tilbakemeldinger og mulighet til innflytelse og medvirkning. LMU er opptatt av å sikre at studentenes innspill og tilbakemeldinger aktivt følges opp.

Ifølge Studiebarometeret 2019 er det kun 20 % av studentene som oppgir å ha fått informasjon om retningslinjer for behandling av trakassering og mobbing hvor studenter er involvert. LMU vil følge opp at NTNU senest innen semesteroppstart høsten 2020 har fått på plass retningslinjer og et system for

håndtering av avviksmeldinger og alle typer varslingsaker hvor studenter er involvert, og at organisering, ansvar og opplæring er implementert.

Framover vil LMU også følge arbeidet med å styrke mottaket av førsteårsstudenter, sikre lik undervisningskvalitet ved studietilbud som tilbys ved flere studiesteder, øke arbeidsrelevansen i studiene, og øke ansattes og studenters digitale kompetanse. Videre vil LMU ha fokus på etablering av identitetsarealer, tilrettelegging for at studentene kan medvirke i kvalitetsarbeidet og oppfølging av studentenes innspill og tilbakemeldinger.

6. Vurdering av framtidsutsikter

6.1 Årsplanen for 2020

Ved NTNU ønsker vi å bidra til «Kunnskap for en bedre verden». Vi vil arbeide aktivt til å nå FNs bærekraftsmål og være premissleverandør for omstillingen til et bærekraftig samfunn. NTNUs strategi inneholder 36 utviklingsmål for hva som må endres for å realisere ambisjonene innen 2025, og som vi må arbeide systematisk med over tid. Årsplanen for 2020 tar inn over seg strategiens ambisjon å styrke NTNUs posisjon som kunnskapsinstitusjon, samtidig som den balanserer behovet for å følge opp endringsarbeid som er iverksatt som følge av fusjon med ønsket om å svare på nye utfordringer.

I årsplanen for 2019 vedtok vi å strukturere arbeidet med å gjennomføre strategien etter fem hovedområder. De fem områdene er gjensidig forsterkende, går på tvers av virksomhetsområdene og vil både kreve og stimulere til samarbeid. De fem områdene (illustrert i «blomsten» til høyre) bygger på en risikovurdering av strategien, og definerer hvilke områder det er viktig å starte med for å nå målene innen 2025. De representerer områder som er store, tunge og tidkrevende å endre. Det er derfor viktig at det settes inn innsats tidlig i strategiperioden for å realisere målene på lenger sikt.

En organisasjon som vår krever kontinuitet i arbeidet med å realisere strategiene. Vi holder derfor fast ved de fem hovedområdene også i 2020. Vi har startet på store oppgaver, ansatte og ledere har nedlagt en betydelig innsats og organisasjonen er i god driv. Mye pågående utviklingsarbeid må fortsette inn i 2020 og det er nødvendig å fortsette arbeidet med full kraft med å hente ut gevinstene av fusjonen, og å utvikle en campus for fremtiden.

Videreutvikling av **sterke fagmiljøer** er fundamentet for vår virksomhet og helt avgjørende for å realisere strategien. Spiss krever bredde, og det er behov både for å løfte den faglige kvaliteten i bredden og å utvikle flere spissmiljøer. Dette gjelder både innenfor utdanning, forskning, kunst, nyskaping og formidling. Fagmiljøene må i økt grad ta i bruk vår kunnskap i **samspill** med samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig, og det **tverrfaglige** samarbeidet internt må forbedres. Videre arbeid med utvikling av et **framtidensrettet studietilbud** og tilrettelegging for livslang læring innebærer fortsatt fokus på faglig integrasjon, og er viktig både for vår posisjon i sektoren og for styrking av handlingsrommet. NTNU har en unik mulighet gjennom campusprosjektet i kombinasjon med nye tekniske løsninger og organisasjonsutvikling, til å fornye infrastrukturen for både **arbeids- og læringsmiljøer**. De sterke fagmiljøene har behov effektive og moderne **teknisk-administrative tjenester**, med riktig kvalitet tilpasset sine behov.

6.2 Revidert utviklingsavtale med KD

Departementet ønsker en samordning av avtaleperiodene for alle institusjonene, og ber derfor om at NTNUs utviklingsavtale forlenges med 3 år, ut 2022. I henhold til avtale med departementet vil NTNU oversende endelig avtaleforslag i august 2020. Videre følger en grov beskrivelse av hvordan vi ser for oss revidert innhold.

På nåværende tidspunkt mener vi det er formålstjenlig å forlenge dagens avtale uten å gjøre for store endringer. En organisasjon som vår krever kontinuitet og langsiktighet i arbeidet med å realisere strategiene, og målene i utviklingsavtalen

ÅRSPLANENS FEM HOVEDOMRÅDER:

- Sterke fagmiljøer
- Styrket samspill og tverrfaglighet
- Framtidens studietilbud og livslang læring
- Fornyelse av infrastruktur for lærings- og arbeidsmiljøer
- Effektive og moderne støttefunksjoner

er på områder som det vil være helt vesentlige å løfte og ha særskilt fokus på, også de neste 3 årene. NTNU foreslår å forlenge alle de fem målene, men at tekst og måleparametere oppdateres i forhold til status i arbeidet. Flere prioriteringer innen utdanning, nyskaping og miljø som innebærer en videreføring av utviklingsavtalen er allerede diskutert og forankret. Målene bør derfor inkludere disse prioriteringene. Samtidig ønsker vi å løfte «Bærekraft og kvalitet» som overbygning for revisjonsarbeidet.

DEN OPPRINNELIGE UTVIKLINGSAVTALENS FEM MÅL:

1. Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.
2. Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle et system for pedagogisk merittering
3. fremtidsrettet, samlet campus som kan bli modell for fremtidige offentlige utbygginger i Norge.
4. Vi skal synliggjøre og øke nyskappingsaktiviteten med utspring fra klynger og sentre.
5. Vi skal heve kvaliteten i forskningen og utvikle flere fagmiljøer på høyt internasjonalt nivå.

NTNU vil foreslå å forlenge alle målene, men oppdatere og tilpasse til dagens situasjon. I tillegg ønsker vi å løfte «Bærekraft og kvalitet» som paraply for den reviderte avtalen.

Videre arbeid med studieporteføljen vil stå sentralt i årene som kommer. I videreføringen foreslår vi en reformulering av innholdet i dette målet slik at det støtter opp om arbeidet med å få en framtidsrettet studieportefølje som samspiller med de store samfunnsutfordringene, bidrar til å oppfylle FNs bærekraftsmål og ivaretar arbeidslivets og samfunnets behov i perioden fra 2025 og fremover. Det er naturlig å knytte en videreføring av dette utviklingsmålet til arbeidet med prosjektene «Framtidens teknologistudier» og «Framtidens HUMSAM-studier».

Gjennom avtalen hittil, har vi utviklet nye systemer innen både pedagogisk merittering og utdanningsfaglig basiskompetanse. Vi foreslår at videreføringen av dette målet rettes inn mot å styrke disse ordningene, og støtte opp om arbeidet med å få ordningene permanente og integrert i ordinær drift.

Kvalitet i forskning prioriteres høyt. For å utvikle kvaliteten i forskningen må vi bygge i både bredde og spiss. Derfor ønsker vi å følge utviklingen i ekstern portefølje fra NFR sine programmer og virkemidler, i tillegg til Horisont 2020/ Horisont Europa. Avtalerevisjonen foreslås å inkludere indikatorer fra NFR sine programmer og virkemidler sammen med H2020/HEuropa.

Vi erfarer at det fortsatt er et stort potensial for økt nyskappingsaktivitet, og har som ambisjon om å omsette mer av kunnskap og resultater fra forskningsaktiviteten til nye innovative og bærekraftige løsninger til nytte for samfunn og arbeidsliv, og dermed videreutvikle rollen til sektoren både nasjonalt og internasjonalt. I revisjonen av utviklingsavtalen vil vi vektlegge at nye systemer og virkemidler nå «får satt seg», samtidig som vi også arbeider med et ytterligere løft.

Campusutvikling handler ikke først og fremst om å bygge, men om hvordan utviklingen av fysisk infrastruktur legger til rette for at NTNU kan løse sitt samfunnsoppdrag og bidra til omstillingen som Norge står overfor. I revisjonen av utviklingsavtalen er det behov for en oppdatering ut fra status i arbeidet. Utviklingsmålet bør handle om å sikre kvalitet i campusutviklingen gjennom innovative og fremtidsrettede prosesser, med rom for en nyskapende planprosess med piloter, eksperimentering og følgeforskning. Vi ønsker å både utvikle og bruke framtidsrettet kunnskap på egne campus i alle tre byer.

6.3 Budsjett for 2020

NTNUs bevilgning for 2020 er økt med 285 mill. kroner til 7 mrd. kr. Dette er en nominell økning på 4,2 prosent som tilsvarer en realøkning på 1 prosent. Viktige forhold i årets rammefordeling er at vi sikrer inndekking av tidligere forskutteringer. Vi har prioritert å komme ajour med ABE-kuttet, samtidig som vi har prioritert tiltak som gir miljøeffekt. SO-ramma er videreført på samme nivå som i 2019 (14%). Det er samtidig gjort en gjennomgang av RSO-porteføljen for å frigjøre midler til et løft på utdanningsområdet.

NTNU budsjetterer også i 2020 med høyere kostnader enn inntekter, og en nedbygging av de ubrukte bevilgningene med 75 mill.kr. I tillegg forventes en BOA-aktivitet på nærmere 2,5 mrd.kr. De fleste fakultetene legger opp til et driftsnivå som er omtrent i overensstemmelse med inntektsnivået. Nedbyggingen av ubrukte bevilgninger ved fakultetene ligger i hovedsak på strategi- og omstillingsmidler, og er knyttet til forskuttering av rekrutteringsstillinger. Eiendomsområdet skal samtidig ha en tilbakebetaling av tidligere forskutteringer med i overkant av 30 mill.kr.

NTNU har fordelt bevilgningen fra KD som det fremkommer av tabellen.

Tall i 2020 tusen kr	Historikk	Fordeling	Endring
År	2019	2020	2019-2020
Rammebevilgning fra KD	6 931 147	7 001 007	69 860
Ramme drift fakultetene og VM	4 235 369	4 271 498	36 129
Fellesadm og andre fellestiltak	1 697 507	1 712 721	15 213
Sum driftsrammer (RD)	5 932 876	5 984 219	51 343
Rekrutteringsstillinger	565 454	553 990	-11 464
Strategiske satsinger, vit.utstyr, omstilling	405 272	426 151	20 879
Sum ramme strategi og omstilling (RSO)	970 726	980 141	9 415
Sum rammefordeling	6 903 602	6 964 360	60 758
<i>Usikkerhetsmargin</i>	<i>27 545</i>	<i>36 647</i>	<i>9 102</i>

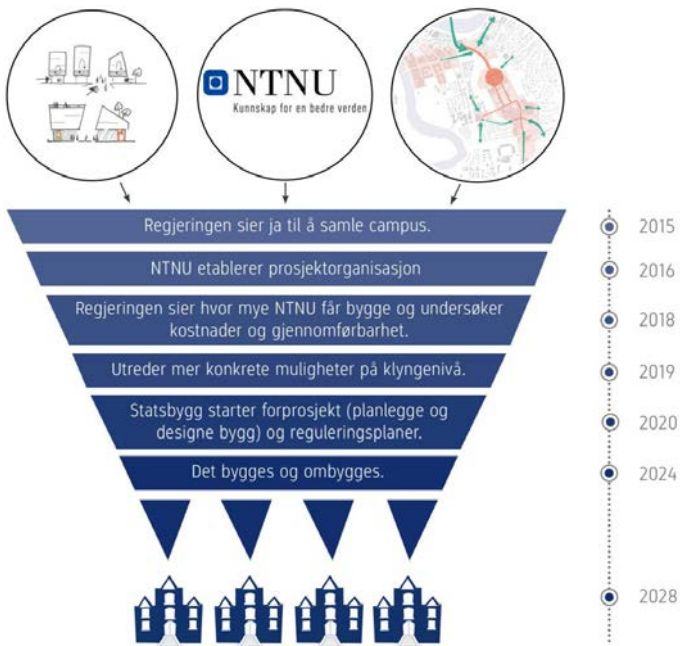
6.4 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

CAMPUSSAMLING

Prosjektet NTNU Campussamling er det største prosjektet i NTNUs portefølje for campusutvikling, og er en driver i NTNUs campusutvikling. Våren 2019 var rapport for oppstart forprosjekt (OFP – rapport levert desember 2018) gjenstand for en ekstern kvalitetssikring, og det ble anbefalt en videreføring av prosjektet. Det ble også tatt en beslutning om faglig lokalisering, som beskriver plassering av de ulike faglige klyngene i en samlet campus i Trondheim. I det oppfølgende arbeidet er det gjort utredninger som vil gi premisser for det videre arbeidet med prosjektet NTNU Campussamling:

- Innovasjonsstruktur, innovasjonssenter og samarbeidspartners plass på campus.
- Levende campus – der kunnskap og mennesker møtes. Utredninger for studentvelferd og frivillighet i ny campus.
- Sensitiv forskningsinfrastruktur.

I tillegg har det startet et arbeid med å beskrive NTNUs kvalitetsmål for bygg og utomhus, som gjelder for alle byggeprosjekter ved NTNU.

Planprogrammet for NTNU Campussamling har blitt politisk behandlet i Trondheim kommune, og det gir rammer for videre reguleringsplanarbeid i planområdet.

I oppdragsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Statsbygg, datert 20.12.2019, ber Kunnskapsdepartementet Statsbygg om å videreføre prosjektet for NTNU Campussamling fram til ferdig forprosjekt. Kunnskapsdepartementet viser til Statsbyggs oversendelse av Oppstart forprosjektrapport (OFP) for NTNU Campussamling datert 17.12.2018, og til ekstern kvalitetssikring av denne i rapport av 15.05.2019, og ber Statsbygg videreføre prosjektet med utgangspunkt i basisprosjektet som er beskrevet i OFP-rapporten.

Første kvartal 2020 jobber NTNUs prosjektorganisasjon i tett samarbeid med Statsbygg om å omsette rammene fra

oppdragsbrevet til gjennomføring av forprosjektfasen på operativt nivå. Dette inkluderer fremdriftsplaner, leveranser, omfang, ressurspådrag, samt hvilke dilemma, konsekvenser og muligheter dette gir for NTNU. NTNU har som forvalter og bruker ansvar for gevinstrealisering. Våren 2020 er det satt i gang arbeid med å lage en gevinstrealiseringsplan for å hente ut effektene av prosjektet Campussamling.

OCEAN SPACE CENTER

Havromsvitenskap og havromsteknologi er et av fire tematiske satsningsområder ved NTNU. Ocean Space Center er et prosjekt for utvikling av infrastruktur og kompetanse knyttet til dette satsningsområdet. Hovedgrepet er en oppgradering og utvikling av det marintekniske senteret på Tyholt i Trondheim til en framtidrettet utdannings- og forskningsinfrastruktur for NTNU og for Sintef Ocean. Dette vil gi grunnlag for at fagmiljøene også i fremtiden blir en viktig leverandør av kunnskap som bidrar til fortsatt verdiskaping og til bærekraftig utnyttning av havet.

OFP-rapporten har gått gjennom ekstern kvalitetssikring. Den slår fast at satsingen er samfunnsøkonomisk lønnsom, og prosjektet går nå inn i en ny fase. Regjeringen har besluttet å videreføre arbeidet for å realisere Ocean Space Centre i Trondheim, og prosjektet har mottatt bevilgning til forprosjektfasen i tråd med innspilt behov.

ELGESETERGATE 10

Tett på resten av campus og byens helsetilbud, skal NTNUs helse- og sosialfag og Studentsamskipnadens (Sit) idretts- og serveringstilbud samles under samme tak.

Kunnskapsdepartementet har i 2019 gitt klarsignal for at prosjektet kan gjennomføres som kurantprosjekt, finansiert gjennom husleieordning, og forventet oppstart er i 2020. Statsbygg får oppdatert fremdriftsplan fra entreprenør i månedsskiftet mars/april. Målet er oppstartsseminar med arbeidsgrupper og Statsbygg før sommeren.

En betydelig andel brukerutstyr er medtatt som en del av leveransen i byggeprosjektet, dvs. at kostnaden ligger i Statsbyggs investeringsramme. Dette

Nybygget i Elgeseter gate 10 er planlagt med et totalt areal på rundt 19 000 kvadratmeter. Det skal samle helse- og sosialfagmiljøene ved NTNU og inneholde et stort treningssenter.

FOTO: BACKE/LINK ARKITEKTUR

er i stor grad utstyr som er byggpåkkelig og fastgjort til bygget. Alt løst utstyr skal NTNU selv bekoste i henhold til avtale om kurantprosjekt. Det vil være sterkt fokus på gjenbruk av utstyr, både fra arealene som fraflyttes i Tungasletta og hva som ellers er tilgjengelig ved NTNU.

6.5 Overordnet risikovurdering

Mens selve årsplanen er utarbeidet med utgangspunkt i vurderinger av suksessfaktorer for å realisere strategien, er risikovurderingen av årsplanen rettet mot vår evne til å gjennomføre det vi har planlagt i 2020 og risikoer for forsinkelser eller endringer.

Samlet sett vurderes risikoen for svikt i gjennomføring av årsplan og budsjett for 2020 som lav. Vi har imidlertid noen forhold som blir ekstra viktige for å lykkes i 2020. Endrede økonomiske rammebetingelser og NTNUs evne til omstilling er fellestrekk ved punktene under. Flere av usikkerhetsmomentene som omtales under følges opp gjennom tiltak i blant annet utviklingsplanene og andre tiltak eller prosjekter.

ENDRINGER I ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

Omlegging av etter- og videreutdanningsvirksomheten

I april 2018 lanserte NTNU en EVU-satsing som innebærer at omfanget av EVU-virksomheten skal dobles i løpet av tre år. Satsingen innebærer også at vi vurderer behov for omlegging av måten vi organiserer virksomheten på. Samtidig pågår det viktige avklaringer i regi av UHR/KD vedrørende regelverket for finansiering av etter- og videreutdanning som tilbys av UH-sektoren. Samlet sett innebærer endringene en viss usikkerhet, både med tanke på gjennomføring og økonomiske konsekvenser.

Politisk risiko

Horizon Europa, kombinert med Brexit, representerer både en politisk og «kommersiell» risiko. Det er grunn til å tro at Norges bidrag til EU-forskning vil øke og at finansieringen til NFR vil bli redusert som følge av dette. NTNU må justere finansieringskilde raskere enn dette. Gitt den betydelige vekten EU-forskning har i finansieringsmodellen til universitets og høyskolesektoren, så er dette både en stor risiko og en stor potensiell oppside for NTNU. Det vurderes som vesentlige risikofaktorer hvorvidt vi klarer å øke eksterntfinansiert virksomhet fra dagens nivå, og om vi klarer å dreie fra hovedsakelig NFR-finansierte prosjekter til i hovedsak EU-finansierte prosjekter.

Endret økonomisk situasjon

Vi er i ferd med å gå fra en lang periode med relativt høy realvekst til en periode der bevilgningen ser ut til å flate ut for mange av NTNUs enheter. Dette gjelder til tross for vekst i resultatene, fordi ABE-kuttet «spiser opp» veksten, noe som vil treffe hele virksomheten. Dette vil oppleves som en ny situasjon for mange enheter, og krever omstilling og at vi evner å bruke de ressursene som vi allerede har bedre.

OMSTILLINGSEVNE

Samlet endringstrykk

Siden fusjonen trådte i kraft har organisasjonen gjennomgått betydelige endringer. Det er en krevende balansegang å sikre at allerede iverksatte endringer ferdigstilles og «får satt seg», samtidig som vi er opptatt av å svare på utfordringene fra samfunnet rundt oss og gripe muligheter som kan styrke virksomheten ytterligere. Det er nødvendig å følge nøye med på det samlede

endringstrykket for de ansatte og organisasjonen som helhet i 2020 og sikre god koordinering med tidligere igangsatte og pågående initiativ slik at oppgavene fordeles hensiktsmessig gjennom året.

Digital kompetanse

NTNU må bygge digital kompetanse i mange deler av organisasjonen. En konsekvens av manglende kompetanse om digitalisering med påfølgende prosess- og organisasjonsutvikling kan være at vi ikke griper mulighetene i stor nok grad eller ikke endrer oss raskt nok til å sikre at gevinstene som digitaliseringsarbeidet gir kan hentes ut. Gjennom en kombinasjon av kompetanseutviklingstiltak og nyrekruttering ønsker vi å styrke organisasjonen.

Kapasitet og tilgjengelighet i ledelse og støtteapparat

Erfaringer fra de siste årene viser at tilstrekkelig kapasitet hos lederne og i støtteapparatet er en vesentlig risikofaktor for gjennomføring av utviklingstiltak samtidig med at den daglige driften skal ivaretas, og at begrenset kapasitet i ledelse og administrativt støtteapparat kan være en trussel mot både arbeidsmiljø og gjennomføringsevne. Det legges fortsatt opp til et høyt aktivitetsnivå i organisasjonen, og mange av prioriteringene fordrer at lederne tar aktivt grep. Vi risikerer at lederne (og lederstøtteapparatet) blir en flaskehals og at gjennomføringen av strategien forsinkes.

Lederutvikling

Både den daglige virksomheten og realiseringen av NTNUs strategi innebærer endringer som utfordrer ledere og ansatte til å arbeide på nye måter. Det handler om digitalisering, samhandling, utforming av arealer, samtidig som mindre vekst i bevilgningene gjør at det økonomiske handlingsrommet blir strammere. Dette krever utvikling av lederkompetansen i organisasjonen. Status i dag er at denne varierer.

En heterogen organisasjon

NTNUs strategi framhever at vi skal ha ressursstyring som bidrar økt produktivitet og sikrer handlingsrom for strategiske prioriteringer og fornyelse i alle deler av organisasjonen. Betydningen av god framdrift i dette forsterkes av den forventede rammeutviklingen som følge av ABE-trekket.

NTNU er en stor og til dels heterogen organisasjon med betydelige forskjeller i størrelse og funksjoner på samme organisatoriske nivå. Dette kompliserer effektiviseringen av deler av vår tjenesteproduksjon, for eksempel standardisering av tjenester på ulike nivåer og i ulike deler av organisasjonen. Det er derfor naturlig å gå inn i denne heterogenitetsutfordringen. Et eksempel på et tjenesteområde er NTNUs omfattende støtteapparat for EU-forskning hvor det planlegges en gjennomgang av tilbud og organisering av dette.

ØVRIGE RISIKOMOMENTER

Rekruttering av ansatte

Nyrekruttering er et av våre mest kraftfulle virkemidler for strategisk utvikling av alle deler av virksomheten. Rask og riktig rekruttering er en kritisk suksessfaktor for hele strategiperioden. Vi har hatt utfordringer knyttet til at rekrutteringsprosessene tar tid og vi mister gode kandidater underveis. I 2019 ruller vi ut en forbedret og digitalisert rekrutteringsprosess for vitenskapelig ansatte. Samtidig iverksetter vi et nytt verktøy for bemanningsplanlegging som vil kunne hjelpe lederne på alle nivå til mer strategisk og langsiktig utvikling av bemanningen. I 2020 vil vi ha høy oppmerksomhet på om vi oppnår ønsket kvalitetsheving og utnytter mulighetsrommet nyrekruttering gir i alle deler av virksomheten.

Campussamling

Det er viktig å opprettholde fremdriften i planleggingen og realiseringen av campusprosjektet, da en samling av fagmiljøene er vurdert som en viktig faktor for å realisere gevinster av fusjonen og prosjektet gir viktige bidrag til NTNUs arbeid med å løse store samfunnsutfordringer. Opprettholdelse av framdriften er viktig også for at kostnadene med prosjektet ikke skal øke.

Informasjonssikkerhet, personvern og internkontroll

Informasjonssikkerhet og personvern (GDPR) representerer vesentlige risikoområder. Selv om det legges ned et betydelig arbeid for å forbedre organisasjonen på dette området kan det ikke utelukkes at vi kan få uønskede hendelser som kan gå utover NTNUs omdømme eller kapasitet til å ivareta andre prioriterte oppgaver.

Nivå på usikkerhet i planleggingsrammene

Vi bør tilstrebe noe høyere risikonivå i planleggingsrammene (fra 2021 og utover). Erfaringene tilsier at vi budsjetterer inntektssiden for konservativt, og at dette kan medføre at vi vi for liten grad evner å utnytte handlingsrommet. Gjennom høstens arbeid med langtidsbudsjett 2020–23 er det satt fokus på ambisjonsnivå og risikoprofil i estimeringen av framtidige bevilgnings- og BOA-inntekter.

7 Årsregnskapet

7.1 Styrets kommentarer til årsregnskapet

1. NTNUS FORMÅL

NTNUs visjon er «Kunnskap for en bedre verden». NTNU skal legge premisser for kunnskapsutvikling og skape verdier i og for samfunnet – økonomisk, kulturelt og sosialt.

NTNU er et breddeuniversitet med en teknisk- naturvitenskaplig hovedprofil, og står for hovedtyngden av høyere teknologiutdanning i Norge. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud i naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomi, entreprenørskap, arkitektur og kunstfag. NTNUs forskning er internasjonalt orientert og kjennetegnes ved teknologisk spisskompetanse, faglig spennvidde og tverrfaglig tilnærming. Universitetet har om lag 42000 studenter og ca 7600 årsverk.

2. VURDERING AV INSTITUSJONENS DRIFT

Årsplanens inndeling i strategiområder og etablering av utviklingsplaner for prioriterte delområder dannet grunnlag for gjennomføringen av NTNUs strategi 2019. Det overordnede bildet er at det arbeides systematisk og godt innenfor de fem strategiske hovedområdene som var definert i årsplanen for 2019, og det holdes også fast på disse også i 2020.

For de fem målene som inngår i utviklingsavtalen med KD viser at NTNU gjennom de tre siste årenes arbeid har gjort vesentlige fremskritt, og den samlede måloppnåelsen vurderes som meget god.

3. REGNSKAPSAVLEGGELSEN

Regnskapet er avlagt i tråd med gjeldende statlige regnskapsstandarder og er utarbeidet i henhold til gjeldende krav om oppstilling og presentasjon. Regnskapet gir etter Rektors mening et riktig bilde av resultatene og den økonomiske situasjonen per 31.12.2019.

Institusjonen revideres av Riksrevisjonen.

4. OMTALE AV VESENTLIGE AVVIK MELLOM PERIODISERT RESULTATBUDSJETT OG RESULTATREGNSKAP

NTNU har i budsjettet for 2019 lagt opp til et resultatmessig underskudd på 177 mill. kr. (nedbygging av ubrukte bevilgninger). Ved årets slutt viser regnskapet et mindreforbruk mot budsjett på 80 mill. Årets resultat innen bevilgningsfinansiert virksomhet ble et underskudd på 97 mill. Avviket skyldes lavere aktivitet i 3. tertial enn forventet i budsjettet. Avviket i 3. tertial skyldes forsinkelser i byggeprosjekter og høyere inntektsnivå på fakultetene enn budsjettet.

5. OMTALE AV UTVIKLINGEN I AVSATT ANDEL AV TILSKUDD TIL BEVILGNINGSFINANSIERT VIRKSOMHET

Sum andel bevilgningsfinansiert aktivitet er pr. 31.12 på 235 mill. tilsvarende ca. 3,5 % av bevilgning for 2019 fra Kunnskapsdepartementet. NTNU hadde en høy aktivitet de første åtte månedene. Aktiviteten siste tertial ble noe lavere enn

forventet i budsjett og prognose. Avsetningen pr. 31.12.19 er innenfor nedre del av ønsket avsetningskorridor for NTNU.

6. OMTALE AV GJENNOMFØRTE INVESTERINGER I PERIODEN OG PLANLAGTE INVESTERINGER SENERE I PERIODER.

Samlokaliseringen etter fusjonen går som planlagt. Omlag halvparten av teknologimiljøene på Kalvskinnet ble flyttet til Gløshaugen i 2018, og i desember 2019 ble deler av Institutt for datateknologi og informatikk flyttet til Gløshaugen. Høsten 2019 ble det igangsatt ombygging for å flytte deler av Institutt for Bygg og miljø til Gløshaugen sommeren 2020. Det er også igangsatt arbeid for å samlokalisere deler av fellesadministrasjonen på Kalvskinnet fra årsskiftet 2020/21.

Fortettingen på Gløshaugen har, sammen med vekst i studenttallene generelt, ført til at det er blitt høy belastning på undervisningsrom og studentarbeidsplasser, og det er derfor igangsatt tiltak for å øke kapasiteten på læringsareal.

KD har gitt 8 millioner til etableringen av NCR. Denne arenaen, der næringsliv, forskere og studenter skal trene på å motstå dataangrep, er planlagt på campus i Gjøvik. Byggingen starter i januar 2020 og er planlagt ferdigstilt sommeren.

NTNU Campusutvikling fortsetter arbeidet knyttet til Campussamling, i tett samarbeid med Statsbygg. OFP-rapporten gikk gjennom ekstern kvalitetssikring i 2019, og det er besluttet oppstart av forprosjekt.

Trondheim, 12. mars 2020.

Vedtak i styret 12. mars 2020:
Årsregnskapet for 2019 godkjennes.

 Svein Richard Brandtzæg Styreleder	 Nils Kristian Nakstad	 Nina Refseth
 Bjørn Otto Sverdrup (vara)	 Kristin Melum Eide	 Aksel Tjøta
 Tim Torvatn	 Karoline Abildsnes	 Per Kristian Røkkum Berget
 Ewa Morsund	 Kjersti Møller	

Merk: På grunn av situasjonen med koronaviruset SARS-CoV-2 deltok styreleder og flere av styremedlemmene på styremøtet via Skype, og har derfor ikke fysisk signert protokollen.

7.2 Prinsippnote SRS

GENERELT

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) av desember 2018. Virksomheten har tatt i bruk alle de oppdaterte standardene, også oppdaterte SRS 1 Presentasjon av virksomhetsregnskapet og SRS 10 Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer, samt overføringer til og fra staten.

Som følge av forenklinger i de oppdaterte statlige regnskapsstandardene er det gjort enkelte endringer i presentasjon av regnskapet og i presentasjon av fjorårets regnskapstall. I avsnittet for statens kapital del C, punkt III er overskriften endret fra Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler til Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Her presenteres regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, og ny regnskapslinje Ikke inntektsført bevilgning. Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

I avsnittet for gjeld del D, punkt III er teksten på regnskapslinjen Ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte) endret til Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte). Sammenligningstall for 2018 er endret tilsvarende.

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

ANVENDTE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, ansett som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er inntektsført i den perioden midlene er bevilget. Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i del C Statens kapital i balansen. Bevilgninger der det er angitt en konkret oppgave med et angitt beløp i tildelingsbrev som ikke er utført på balansedagen, er ubenyttet bevilgning knyttet til denne oppgaven og klassifisert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt CIII Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte) i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Den andelen av inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, inntektsføres ikke på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultateffekt.

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbruket.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 30 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere m.m.) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer er balanseført som egne grupper.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Kjøp av bistand til utvikling av programvare er balanseført. Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital* avsnitt C1 Virksomhetskapital i balanseoppstillingen. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte). Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskaper ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

STATLIGE RAMMEBETINGELSER

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

7.3 Resultatregnskapet

Org.nr: 974767880

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	6 905 672	6 623 107	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	2 231 558	2 076 931	RE.3
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Salgs- og leieinntekter	1	424 792	411 259	RE.5
Andre driftsinntekter	1	13 750	13 093	RE.6
Sum driftsinntekter		9 575 772	9 124 390	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader	0	111	205	RE.9
Lønnskostnader	2	6 242 836	5 820 609	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	787 238	787 011	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	2 635 258	2 820 586	RE.10
Sum driftskostnader	0	9 665 443	9 428 411	RE.14
Driftsresultat		-89 671	-304 021	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	5 666	2 853	RE.16
Finanskostnader	6	4 193	3 849	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	1 473	-996	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-88 198	-305 017	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7			RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	96 666	316 822	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-8 468	-11 805	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		88 198	305 017	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	RE.32
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	RE.34

7.4 Balanseregnskapet

Virksomhet: NTNU

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Programvare og lignende rettigheter	4	7 845	9 487	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse		0	0	AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		7 845	9 487	AI.1
II Varige driftsmidler				
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	7 152 465	7 561 703	AII.01
Maskiner og transportmidler	5	955 111	870 600	AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	443 303	519 512	AII.03
Anlegg under utførelse	5	921 684	581 057	AII.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	AII.06
Sum varige driftsmidler		9 472 563	9 532 872	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	60 635	65 477	AIII.03
Obligasjoner		0	0	AIII.04
Andre fordringer	11A	0	0	AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		60 635	65 477	AIII.1
Sum anleggsmidler		9 541 043	9 607 836	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	7 920	12 340	BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		7 920	12 340	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	305 422	305 344	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	6 684	5 156	BII.3
Andre fordringer	14	81 025	83 478	BII.2
Sum fordringer		393 131	393 978	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	2 286 287	2 540 214	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17	97 494	83 264	BIV.2A
Andre bankinnskudd	17	171 864	135 984	BIV.2B
Kontanter og lignende	17	0	0	BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		2 555 645	2 759 462	BIV.4
Sum omløpsmidler		2 956 696	3 165 780	BIV.5
Sum eiendeler drift		12 497 739	12 773 616	BIV.6
IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer				
Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9	0	0	BV.01
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	BV.1A
Sum eiendeler		12 497 739	12 773 616	BV.1

Virksomhet: NTNU
Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskaper				
Innskutt virksomhetskaper	8	40	422	CI.01
Opptjent virksomhetskaper	8	271 216	262 366	CI.03
Sum virksomhetskaper		271 256	262 788	CI.1
II Avregninger				
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	234 766	331 432	CII.02
Sum avregninger		234 766	331 432	CII.1
III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	9 480 408	9 542 359	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	0	0	CIII.02
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		9 480 408	9 542 359	CIII.1A
Sum statens kapital		9 986 430	10 136 579	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelser				
Avsetninger langsiktige forpliktelser		0	0	DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		404 128	543 191	DIII.1
Skyldig skattetrekk		226 216	226 011	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		218 194	212 205	DIII.3
Avsatte feriepenger		499 783	473 622	DIII.4
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	559 224	615 306	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	51 145	46 124	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	552 619	520 578	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		2 511 309	2 637 037	DIII.7
Sum gjeld		2 511 309	2 637 037	DIII.9
Sum statens kapital og gjeld drift		12 497 739	12 773 616	CD.1
IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer				
Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A,10B	0	0	DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	10C	0	0	DIV.02
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		0	0	DIV.1
Sum statens kapital og gjeld		12 497 739	12 773 616	SKG.1

7.5 Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020	Referanse
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter					
Innbetalinger					
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		6 755 245	6 562 262	7 018 007	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		82 956	114 430	75 000	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		320 989	331 214	320 000	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer		2 175 476	2 076 931	2 200 000	KS.6
innbetaling av refusjoner		0	0	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler		5 520	6 899	0	KS.9A
andre innbetalinger		124 127	122 498	130 000	KS.10
Sum innbetalinger		9 464 313	9 214 234	9 743 007	KS.INN
Utbetalinger					
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		6 269 202	5 820 609	6 500 000	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester		0	0	0	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		5 989	0	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		0	0	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		2 670 696	2 662 512	2 700 000	KS.15
Sum utbetalinger		8 945 887	8 483 121	9 200 000	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		518 426	731 113	543 007	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		519	246	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-725 312	-847 494	-700 000	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)		2 550	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)		0	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)		0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-722 243	-847 248	-700 000	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
innbetalinger av virksomhetskapital (+)		0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)		0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)		0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer					
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)		0	0	0	KS.3C
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)		0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkreivingsvirksomhet (-)		0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-203 817	-116 135	-156 993	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		2 759 462	2 875 597	0	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		2 555 645	2 759 462	-156 993	KS.BEH

* Avstemming	Note	31.12.2019	31.12.2018	
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet		-96 666	-316822	KS.27B
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)		8 468	11805	KS.28
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	0	KS.29
ordinære avskrivninger		787 238	787011	KS.30
nedskrivning av anleggsmidler		0	0	KS.34
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		-725 312	-847494	KS.37
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		-61 951	60484	KS.38
endring i beholdninger av varer og driftsmateriell		4 420	85	KS.39
endring i kundefordringer		-78	34972	KS.40
endring i ikke inntektsført bevilgning, tilskudd og overføringer		-76 222	-122417	KS.41
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		20 139	0	KS.42
endring i leverandørgjeld		-139 063	39494	KS.43
effekt av valutakursendringer		0	0	KS.46
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter		725 312	847494	KS.48
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer		0	0	KS.47
endring i andre tidsavgrensningsposter		72 140	236501	KS.AVS
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		518 426	731 113	KS.AVS

7.6 Bevilgningsoppstilling

PRINSIPPNOTE FOR BEVILGNINGSOPPSTILLING

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2019 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2019

Del I

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev					
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	Referanse
260	Universiteter og høyskoler	50	Stattige universiteter og høyskoler	6 740 228	BRIII.011
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0	BRIII.012
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0	BRIII.013
280	Felles enheter	50	DIKU Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning	0	BRIII.014
280	Felles enheter	51	UNIT Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning	0	BRIII.015
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nyttes under post 70	10 707	BRIII.016
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres	0	BRIII.017
281	Felles tiltak for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nyttes under post 01	0	BRIII.018
Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler				6 750 935	BRIII.01
226	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa	22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	3 310	BRIII.019
241	Formålet/virksomheten	21		1 000	BRIII.019
2xx	Formålet/virksomheten			0	BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under programråde 07 Kunnskapsdepartementet				6 755 245	BRIII.01A
xxx	Tilskudd/overføringer fra andre dep	xx		82 956	BRIII.021
xxx	[Formålet/Virksomheten]	xx		0	BRIII.021
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				82 956	BRIII.02
Sum utbetalinger i alt				6 838 201	BRIII.1

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2019	Referanse
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 540 214	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		-253 927	BRII.002
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 286 287	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	83264	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		14 230	BRII.022
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	97494	BRII.2

Del III

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet							
Konto	Tekst	Note	31.12.2019	31.12.2018	Endring	Referanse	
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 286 287	2 540 214	-253 927	BRI.011	
628002	Leieboerinnskudd	11	0	332	-332	BRI.012	
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		97 494	83 264	14 230	BRI.015	

1) Dersom virksomheten disponerer flere oppgjørskontoer i Norges Bank enn den ordinære driftskontoen, skal også disse beholdningene spesifiseres med inngående saldo, endring i perioden og utgående saldo. Slike beholdninger skal også inngå i oversikten over beholdninger rapportert til kapitalregnskapet. Vesentlige beløp spesifiseres særskilt nedenfor.

2) Oversikten skal omfatte andre konti som virksomheten har i Norges Bank. Som eksempel nevnes gavekonti.

7.7 Noter

Videre følger noter til regnskapet. Enkelte nummer er ikke med, enten fordi de ikke gjelder vår sektor eller fordi vi ikke har data for den aktuelle noten.

Note 1. Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Budsjett 2020	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	6 760 765	6 569 161	7 018 007	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-725 312	-847 495	-700 000	N1.3
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	787 238	787 011	780 000	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	25	0	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	6 822 716	6 508 677	7 098 007	N1.10
Inntekt fra bevilgninger fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	82 956	114 430	75 000	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	82 956	114 430	75 000	N1.19
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	6 905 672	6 623 107	7 173 007	N1.20
Gebyrer og lisenser^{1) 2)}				
Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66

1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	521 345	521 244	520 000	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-25 495	-33 442	-25 000	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	495 850	487 802	495 000	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	917 143	904 268	940 000	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	345 547	330 845	340 000	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-122 664	-173 572	-120 000	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 140 026	1 061 541	1 160 000	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	1 635 876	1 549 343	1 655 000	N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet ¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	1 541	3 627	1 500	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	4 412	2 517	4 000	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	-114	-303	-200	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	5 839	5 841	5 300	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	27 819	17 567	25 000	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	44 801	32 370	45 000	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	233 035	219 561	240 000	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	30 404	21 495	35 000	N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	-35 883	-30 963	-35 000	N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	300 176	260 030	310 000	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	61 921	89 183	70 000	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	112 949	109 151	105 000	N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	-556	-2 008	-1 000	N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	174 314	196 326	174 000	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	24 825	6 853	20 000	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	8 723	8 446	9 000	N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-250	-2 207	-500	N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	33 298	13 092	28 500	N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0	0	N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	513 627	475 289	517 800	N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger ¹⁾				
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	82 055	52 299	70 000	N1.40A
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	82 055	52 299	70 000	N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	2 231 558	2 076 931	2 242 800	N1.44
---	------------------	------------------	------------------	--------------

Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet ¹⁾				
Statlige etater	47 629	37 502	50 000	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	4 507	4 160	4 500	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	537	903	700	N1.51
Næringsliv/privat	41 666	45 687	42 000	N1.52
Andre	9 464	4 641	10 000	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	103 803	92 893	107 200	N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Inntekter fra kurs og seminarer	91 874	99 510	105 000	N1.56
Refusjon/inntekter fra bygningsdrift/lokaler	95 178	97 572	85 000	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	133 937	121 284	134 000	N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	320 989	318 366	324 000	N1.59

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	424 792	411 259	431 200	N1.60
--	----------------	----------------	----------------	--------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	13 231	12 847	13 000	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	13 231	12 847	13 000	N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. ¹⁾

Salg av eiendom	0	0	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	519	246	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	519	246	0	N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	9 575 772	9 124 390	9 860 007	N1.67
----------------------------	------------------	------------------	------------------	--------------

Note 2. Lønn og sosiale kostnader

DEL I

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Lønninger	4 334 287	4 063 316	N2.1
Feriepenger	531 926	500 421	N2.2
Arbeidsgiveravgift	766 631	719 585	N2.3
Pensjonskostnader	597 269	524 467	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-155 114	-134 809	N2.5
Andre ytelser	167 837	147 629	N2.6
Sum lønnskostnader	6 242 836	5 820 609	N2.7

Antall årsverk: **7 558** **7 459** **N2.8**

NTNU har 7557,7 årsverk pr. desember 2019. Dette er en samlet økning på 99,2 årsverk siden desember året før. Økningen i antall årsverk er størst innen vitenskapelige stillinger. Størst endring er det innen rekrutteringsstillinger som har økt med 39,8 årsverk. I den nevnte gruppen ned rekrutteringsstillinger ligger det en økning på 63,2 årsverk i stipendiatstillinger og en nedgang på 23,4 årsverk i postdoc-stillinger. Undervisnings- og forskerstillinger har fra desember 2018 til desember 2019 økt med 38,2 årsverk, mens saksbehandler-/utredningsstillinger i den samme perioden økt med 27,2 årsverk. Størst reduksjon i denne perioden er det innen ingeniørstillinger med en reduksjon på 6,6 årsverk, og i renholdstillinger med en reduksjon på 5,8 årsverk. De øvrige stillingsgruppene har kun mindre endringer.

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,2 prosent for 2019.

DEL II

	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Lønn og godtgjørelser til ledende personer				
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 784 782	6 482		N21.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		282 425		N21.02
Administrerende direktør				N21.03

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2019.

Note 3. Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Husleie	476 133	489 207	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	101 701	136 226	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	5 867	5 341	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	175 890	181 506	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	61 551	54 210	N3.5
Mindre utstyrsanskaffelser	266 922	278 482	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	41 471	38 574	N3.7
Kjøp av konsulenttjenester	410 838	425 136	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tjenester	128 076	107 493	N3.8B
Reiser og diett	374 987	373 268	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	591 822	731 143	N3.10
Sum andre driftskostnader	2 635 258	2 820 586	N3.11

1) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					Sum	DBH-referanse
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløse, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler		
Varighet inntil 1 år		4 560		17 740		22 300	N31.01
Varighet 1-5 år		41 977				41 977	N31.02
Varighet over 5 år		429 596				429 596	N31.03
Kostnadsført leiebetaling for perioden	0	476 133	0	17 740	0	493 873	N31.1

Utdvidet informasjon av beløpene i note 3 som gjelder konsulenttjenester:

	31.12.2019	31.12.2018
Konsulenttjenester innen juridisk og økonomisk bistand	20 413	985
Konsulenttjenester til utvikling av IKT løsninger og programvare	65 183	
Konsulenttjenester til løpende driftsoppgaver IKT	55 900	41 319
Konsulenttjenester til organisasjonsutvikling mv.	16 837	6 494
Konsulenttjenester til rekruttering mv.	5 990	
Konsulenttjenester til kommunikasjonsrådgivning, design mv.	18 621	
Konsulenter til byggeprosjekter	55 339	88 745
Andre konsulenttjenester	144 728	265 184
Innleie av vikarer	27 827	22 409
Sum Kjøp av konsulenttjenester:	410 838	425 136

	31.12.2019	31.12.2018
Drift og vedlikeholdstjenester	29 407	25 684
Kjøp av FoU-tjenester fra andre norske universiteter/høgskoler og institutter	16 490	8 213
Fremmøte- /Pasientonorar	736	502
Undervisningstjenester, kjøp	54 855	49 276
Kjøp av labtjenester	26 588	23 818
Sum Kjøp av andre fremmede tjenester	128 076	107 493

Note 4. Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	Programvare og lignende rettigheter	Andre rettigheter mv.	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2018	35 306	0	0	35 306	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2019 (+)	1 132	0	0	1 132	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2019	36 438	0	0	36 438	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2018 (-)	-25 819	0	0	-25 819	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	-2 774	0	0	-2 774	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2019 (+)	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2019	7 845	0	0	7 845	N4.10
Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	5 år / lineært	Ingen		

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	N4.13

Note 5. Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transport- midler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2018	765 726	15 279 028	96 515	581 057	0	1 743 690	2 942 981	21 408 997	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2019 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2019 (+)	0	0	0	340 627	0	258 497	125 057	724 181	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	0	-968	-39	-1 007	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2019	765 726	15 279 028	96 515	921 684	0	2 001 219	3 067 999	22 132 171	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2018 (-)	0	-8 579 566	0	0	0	-873 090	-2 423 469	-11 876 125	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2019 (-)	0	-409 238	0	0	0	-173 960	-201 266	-784 464	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2019 (+)	0	0	0	0	0	942	39	981	N5.10
Balansført verdi 31.12.2019	765 726	6 290 224	96 515	921 684	0	955 111	443 303	9 472 563	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	298	23	321	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	-25	0	-25	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	273	23	296	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 6. Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	871	401	N6.1
Agio gevinst	2 230	2 402	N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	2 550	0	N6.2B
Annen finansinntekt	15	50	N6.3
Sum finansinntekter	5 666	2 853	N6.4
Finanskostnader			
Rentekostnad	47	117	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	2 179	N6.6
Agio tap	2 212	1 312	N6.7
Annen finanskostnad	1 934	241	N6.8
Sum finanskostnader	4 193	3 849	N6.9
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>			
NTNU Technology Transfer AS	2 550	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	2 550	0	N6.11

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Note 8.

Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet opptjent virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2019	422	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	-382	N8I.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2019	40	N8I.1
<i>Bunden opptjent virksomhetskaper:</i>		
Bunden opptjent virksomhetskaper pr. 01.01.2019	65 055	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	-200	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	-4 260	N8I.025
Bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	60 595	N8I.2
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	60 635	N8I.SUM
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>		
Virksomhetskaper ved enhetene 01.01.2019	169 695	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.201	27 616	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2019	197 311	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	8 850	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	4 460	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2019	210 621	N8II.1
Sum virksomhetskaper 31.12.2019	271 256	N8.TOTAL
<i>Virksomhetskaper ved enhetene</i>		
Virksomhetskaper ved enhetene 01.01	169 695	
Ny avsetning 2019	12 500	
Benyttet andel 2019	-4 032	
Virksomhetskaper ved enhetene 30.04.2018 * se spesifikasjon under	178 163	
<i>Spesifikasjon bundet egenkapital:</i>		
Bokført verdi balanseførte aksjer og leieboerinnskudd jfr. Note 11	60 635	
Bokført verdi innskutt virksomhetskaper - aksjer og leieboerinnskudd	-40	
Netto verdi balanseførte aksjer	60 595	

*Spesifikasjon Virksomhetskapskapital ved enhetene.

	IB 2019	Ny avsetning 2019	Benyttet andel 2019	UB 2019
<i>Fakultetene:</i>				
Fakultet for økonomi (ØK)	2 990	18		3 008
Fakultet for arkitektur og design (AD)	2 613	145		2 758
Det humanistiske fakultet (HF)	2 935	4		2 939
Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE)	23 186	1 807	-407	24 586
Fakultet for ingeniørvitenskap (IV)	55 619	7 384	4 115	67 118
Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH)	6 861	133	-9	6 985
Fakultet for naturvitenskap (NV)	26 046	200	-249	25 997
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap (SU)	13 035	2 559		15 594
NTNU Vitenskapsmuseet (VM)	4 101	1 823	-487	5 437
Andre enheter inkl. NTNU Videre	32 309	-1 573	-6 995	23 741
Sum virksomhetskapskapital ved enhetene	169 695	12 500	-4 032	178 163

Note 11. Investeringer i aksjer og selskapsandeler

Beløp i 1000 kroner

	Organisasjons- nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/andeler	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat*	Balansført egenkapital**	Balansført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)	Referanse
<i>Aksjer</i>										
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	984829906	19.08.2002	40 000	2,7 %	2,7 %	-1 175	16 906	40	40	N11.010
NTNU Technology Transfer AS	986251782	22.10.2003	6 100 000	85,0 %	85,0 %	566	48 770	7 000	7000	N11.010
Vangslund AS	946091693	28.06.2005	398	100,0 %	100,0 %	1 664	69 420	48 059	48058,5	N11.010
Senter for økonomisk forskning AS	986230416	11.09.2003	1 020	51,0 %	51,0 %	770	8 650	510	510	N11.010
NTNU Samfunnsforskning AS	986243836	13.11.2003	1 000	100,0 %	100,0 %	2 048	58 319	1 000	1000	N11.010
Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	18.01.2005	60	13,0 %	13,0 %	-593	3 665	300	300	N11.010
NTNU Ocean Training AS	997761987	02.12.2011	100	100,0 %	100,0 %	267	2 190	115	115	N11.010
Møreforskning AS	991436502	22.06.2007	180	18,0 %	18,0 %	-172	10 354	100	100	N11.010
Møreforskning Ålesund AS	916095627	02.10.2015	2 598	49,0 %	49,0 %	97	5 746	2 598	2598	N11.010
Offshore Simulator Centre AS	987067357	06.07.2004	700	25,0 %	25,0 %	1 603	17 330	910	910	N11.010
Vitensenteret Innlandet AS	986387625	10.02.2011	3	3,0 %	3,0 %	155	9 898	3	3	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
Sum aksjer			3 301			5 230	251 248	60 635	60634,5	N11.1
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>										
Leieboerinnskudd - borettslagsleiligheter			0			0	0	0	332	N11.021
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0	N11.022
Sum andeler			0			0	0	0	332	N11.2
Balansført verdi 31.12.2019						5 230	251 248	60 635	60966,5	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

(1) Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St. 3

Note 12. Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	7 920	12 340	N12.2
Sum anskaffelseskost	7 920	12 340	N12.3
Ukurans			
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	7 920	12 340	N12.7

Dersom virksomheten har foretatt forskuddsbetalinger til leverandører, skal det opplyses om forskuddsbetalt beløp i note 14. Forskudd til leverandører som leverer varer eller tjenester som er en direkte del av varekretsløpet eller tjenesteproduksjonen, og forskudd til andre leverandører skal rapporteres som forskuddsbetalte kostnader på linjen N14.5, for eksempel: husleie, strøm og tidsskrifter.

Note 13. Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Kundefordringer til pålydende	308085	308007	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 663	-2 663	N13.2
Sum kundefordringer	305 422	305 344	N13.3

Note 14. Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	890	599	N14.1
Reiseforskudd	18 784	22 035	N14.2
Personallån	857	836	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalt leie	3 684	0	N14.5A
Andre forskuddsbetalte kostnader	28 396	28 073	N14.5B
Andre fordringer	28 414	31 935	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum andre fordringer	81 025	83 478	N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15.

Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Den andel av ordinære bevilgninger og midler som er inntektsført, men ikke benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor ordinær bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2019	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
<i>Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver</i>				
Rekrutteringsstillinger	135 111	168 730	-33 619	N151.011
Innovasjonsledere/stipend	14 457	16 660	-2 203	N151.011
Andre RSO-prosjekter inkl HUNT 4	64 222	106 478	-42 256	N151.011
Driftsoppgaver fakultetene	173 971	213 205	-39 234	N151.011
Driftsoppgaver Fellesadministrasjonen	-83 123	-48 359	-34 764	N151.011
Periodisering av lønnskostnader, fleksitid og ferie	-111 559	-118 590	7 031	N151.011
Midlertidig omdisponert til påbegynte investeringsprosjekter	-193 079	-228 824	35 745	N151.011
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	N151.012
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver	0	109 300	-109 300	N151.1
<i>Vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver</i>				
Rekrutteringsstillinger	4 370	-10 606	14 976	N151.021
SFI/SFE/FME/SFU	24 197	27 639	-3 442	N151.021
Tematiske satsningsområder	13 645	9 451	4 194	N151.021
Andre strategiske prosjekter	42 015	34 831	7 184	N151.021
Midlertidig omdisponert til påbegynte investeringsprosjekter	-84 227	-61 315	-22 912	N151.021
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	N151.022
SUM vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver	0	0	0	N151.2
<i>Påbegynte investeringsprosjekter</i>				
Byggeprosjekter inkl samlokaliseringprosjektet	-262 197	-273 822	11 625	N151.031
Vitenskapelig utstyr	-32 822	-16 317	-16 505	N151.031
Midlertidig omdisponert fra konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter	193 079	228 824	-35 745	N151.031
Midlertidig omdisponert fra vedtatte, ikke igangsatte prosjekter	84 227	61 315	22 912	N151.031
Midlertidig omdisponert fra andre formål	17 713	0	17 713	N151.031
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	N151.032
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	0	0	N151.3
<i>Andre formål</i>				
Interne driftsprosjekter	245 996	207 102	38 894	N151.041
Midlertidig omdisponert til påbegynte investeringsprosjekter	-17 713	0	-17 713	N151.041
Formål 3	0	0	0	N151.041
Andre formål ¹⁾	0	0	0	N151.042
SUM andre formål	228 283	207 102	21 181	N151.4
Sum Kunnskapsdepartementet	228 283	316 402	-88 119	N151.KD
Andre departementer				
<i>Andre departementer</i>	6 483	15 030	-8 547	N151.051
Oppgave 2	0	0	0	N151.052
Oppgave 3	0	0	0	N151.053
Andre oppgaver ¹⁾	0	0	0	N151.054
Sum andre departementer	6 483	15 030	-8 547	N151.5
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	234 766	331 432	-96 666	N151.5A
Tilført fra annen virksomhetskapital			0	N151.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet			-96 666	N151.11

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2019	Avsetning pr. 31.12.2018	Endring i perioden	Referanse
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Tiltak/opp-gave/formål	321 909	298 494	23 415	N15II.061
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.061
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	321 909	298 494	23 415	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/opp-gave/formål	-53 222	11 127	-64 349	N15II.031
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.031
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	-53 222	11 127	-64 349	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/opp-gave/formål	625	-3 196	3 821	N15II.041
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15II.041
Tiltak/opp-gave/formål ¹⁾	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	625	-3 196	3 821	N15II.4
Andre bidragsytere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	21 650	9 714	11 936	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	-1 716	5 546	-7 262	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	75 935	135 699	-59 764	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	29 729	38 639	-8 910	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra ramme-program for forskning	37 397	13 768	23 629	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	15 059	13 796	1 263	N15II.051F
Sum andre bidrag²⁾	178 053	217 162	-39 109	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer ³⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	178 053	217 162	-39 109	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	447 365	523 587	-76 222	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/opp-gave/formål/giver	111 858	91 719	20 139	N15II.071
Tiltak/opp-gave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/opp-gave/formål/giver ¹⁾	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	111 858	91 719	20 139	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	559 224	615 306	-56 082	N15II.BBG

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)⁴⁾

	Forpliktelse pr. 31.12.2019	Forpliktelse pr. 31.12.2018	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Periodisering driftsbevilgning - KD (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.01
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15III.01
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15III.01
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15III.1
Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.02
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/opp-gave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	0	0	0	N15III.BST

Avsetning pr 31.12.2019 Norges forskningsråd:

På bidragsprosjekter hvor NTNU er koordinator balanseføres mottatte midler i påvente av videreformidling til andre partnere, jf SRS 9 nr. 26. Mottatte midler som ikke er videreformidlet til partnere vises i Note 18 Kortsiktig gjeld. Pr 31.12.2019 inneholdt denne kontoen ca. 60-70 mill. som skulle vært overført til NTNU sine prosjekter og fremkommet som avsetning fra Norges forskningsråd.

Avsetning på NFR ville da vært på ca +10 mill og ikke -53,22 mill som noten viser nå pr 31.12.2019. NTNU skal kvalitetssikre rutinene slik at flytting til NTNU prosjektene skal skje tidligere enn det har gjort i 3. tertial 2019.

- 1) Vesentlige poster spesifiseres om nødvendig i egne avsnitt under oppstillingen
- 2) Skal bare omfatte prosjekter som tilfredsstill kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13.
- 3) Skal omfatte tilskudd og overføringer som ikke tilfredsstill kravene til bidragsfinansiert aktivitet i rundskriv F-07/13
- 4) Del III gjelder bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet til tiltak som er omhandlet i tildelingsbrevet og bevilgninger fra andre departementer som skal behandles tilsvarende. Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte tiltak hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i denne delen. Eventuelle periodiseringer av ordinære bevilgninger i delårsregnskapene skal presenteres på egen linje i denne delen av noten.

Generelle merknader:

I del I Inntektsførte ordinære bevilgninger skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av noten som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. Avsnittene gjelder tiltak som skal dekkes av den løpende driftsbevilgningen. I avsnittet "Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp tildelinger til påbegynte aktiviteter virksomhet som ikke er fullført i perioden. I avsnittet "Avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte prosjekter og oppgaver" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planvedtak er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom ordinære bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Påbegynte investeringsprosjekter" skal institusjonene føre opp avsetninger til påbegynte investeringsprosjekter med dekning over den løpende driftsbevilgningen som er forutsatt fullført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom slike bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre formål" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

Større bevilgningsfinansierte tiltak med utsatt inntektsføring og bevilgningsfinansierte prosjekter hvor det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin eller senere fra bevilgende myndighets side, skal spesifiseres i notens del III, jf. fotnote 4) ovenfor.

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	1 098	362	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	174	27	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	41	227	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	5 262	3 519	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	109	1 021	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	6 684	5 156	N16.1

DEL II

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
<i>Mottatt forskuddsbetaling</i>			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	27 752	18 047	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	3 635	1 966	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	848	139	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	15 465	17 764	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	3 445	8 208	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum mottatt forskuddsbetaling	51 145	46 124	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstill kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank ³⁾	2 286 287	2 540 214	N17.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger ³⁾	97 494	83 264	N17.2A
Andre bankinnskudd ¹⁾	171 864	135 984	N17.2B
Kontanter og lignende ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	2 555 645	2 759 462	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Skyldig lønn	24 006	31 165	N18.1
Skyldige reiseutgifter	5 645	8 386	N18.2
Annen gjeld til ansatte	80 200	78 600	N18.3
Påløpte kostnader	35 094	53 243	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	174 443	169 949	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	233 231	179 235	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	552 619	520 578	N18.7

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsone-program til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
ENSEMBLE	ENSEMBLE - Neural mechanisms for memory retrieval	0	3 722	0	0	3 722	Nei	EU.011
RAT MIRROR CELL	RAT MIRROR CELL -Deconstructing action planning and action observation in parietal circuits in rats	0	2 254	0	0	2 254	Nei	EU.011
IRPWIND	IRPWIND (MB)	0	-721	0	0	-721	Nei	EU.011
GRIDCODE	GRIDCODE - Cortical maps for space	0	3 731	0	0	3 731	Nei	EU.011
Chemosensory Circuits	Chemosensory Circuits	0	4 438	0	0	4 438	Nei	EU.011
e-Gnosis	e-Gnosis	0	805	0	0	805	Nei	EU.011
ABYSS	ABYSS	0	832	0	0	832	Nei	EU.011
CleanSky	CleanSky, Network for Cloud Computing Eco-System	0	738	0	0	738	Nei	EU.011
QoE-Net	QoE-Net	324	0	0	0	324	Nei	EU.011
AWESOME (MB)	AWESOME	405	0	0	0	405	Nei	EU.011
COST Action TN1302: BESTPRAC	COST Action TN1302: BESTPRAC	0	0	0	17	17	Nei	EU.011
EM-CoMEM	EM CoMEM - Coastal and Marine Engineering and Management	0	0	0	2 486	2 486	Nei	EU.011
COST IS1308	COST IS1308	0	0	0	171	171	Nei	EU.011
HINEWS	HINEWS - Health inequalities in European Welfare states	0	0	628	0	628	Nei	EU.011
ERA-NET WineSys Eivind Almaas	ERA-NET WineSys Eivind Almaas	0	0	197	0	197	Nei	EU.011
Origins	Origins	-69	0	0	0	-69	Nei	EU.011
CITYCoP	CITYCoP	-154	0	0	0	-154	Nei	EU.011
COFASP	COFASP	0	0	121	0	121	Nei	EU.011
AfricanBioServices	AfricanBioServices -	5 554	0	0	0	5 554	Ja	EU.011
PROTEUS	PROTEUS	0	0	0	111	111	Ja	EU.011
LIFT	LIFT	0	0	0	13	13	Ja	EU.011
Waves	Waves	547	0	0	0	547	Nei	EU.011
ARISE2	ARISE2	18	0	0	0	18	Nei	EU.011
READEX	READEX - Runtime Exploitation of Application Dynamism for Energy-efficient xAscale computing	-196	0	0	0	-196	Nei	EU.011
IRES-8	IRES-8	0	0	0	225	225	Nei	EU.011
Aquaexcel2020	Aquaexcel2020	391	0	0	0	391	Nei	EU.011
Elixir - Excelerate	Elixir - Excelerate	37	0	0	0	37	Nei	EU.011
EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	0	0	0	544	544	Nei	EU.011
ERA-NET LeanProt	ERA-NET LeanProt	0	0	608	0	608	Nei	EU.011
HYDRALAB-PLUS	HYDRALAB-PLUS	918	0	0	0	918	Nei	EU.011
INSULATRONICS	INSULATRONICS	4 959	0	0	0	4 959	Ja	EU.011
ERA-NET Safefishdish	ERA-NET Safefishdish	0	0	114	0	114	Nei	EU.011
EET+	EET+	0	0	0	573	573	Nei	EU.011
SWARMS	SWARMS	0	0	674	0	674	Nei	EU.011
CLIMSEC	CLIMSEC	0	0	0	75	75	Nei	EU.011
SET-NAV	SET-Nav	1 610	0	0	0	1 610	Nei	EU.011
Thermoplast	Thermoplast	710	0	0	0	710	Nei	EU.011
PreventIT	PreventIT	1 267	0	0	0	1 267	Ja	EU.011
Socratic	Socratic	234	0	0	0	234	Nei	EU.011
INHERIT	INHERIT	859	0	0	0	859	Nei	EU.011
TULIPP	TULIPP - Towards Ubiquitous Low-power Image Processing Platforms	-320	0	0	0	-320	Nei	EU.011
MINDMAP	MINDMAP	1 042	0	0	0	1 042	Nei	EU.011
ecoINSIDE Interreg	ecoINSIDE Interreg	0	0	0	8	8	Nei	EU.011
GRACE	GRACE -	471	0	0	0	471	Nei	EU.011
DCOMM	DCOMM	32	0	0	0	32	Nei	EU.011
BLUE NODULES	Blue Nodules	395	0	0	0	395	Nei	EU.011
ADOPT BBMRI-ERIC	ADOPT BBMRI-ERIC	227	0	0	0	227	Nei	EU.011
CADENT	CADENT	1 915	0	0	0	1 915	Nei	EU.011
SINET	SINET - Software-defined Intermittent Networking	684	0	0	0	684	Nei	EU.011
ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	0	0	1 520	0	1 520	Nei	EU.011
ERA-NET Sweedhart	ERA-NET Sweedhart	0	0	275	0	275	Nei	EU.011
METAFLUIDICS	Metafluidics	1 449	0	0	0	1 449	Nei	EU.011
ERA-NET Thermo Factories	ERA-NET Thermo Factories	0	0	1 270	0	1 270	Nei	EU.011
ERA-IB2	ERA-IB2 Z-fuels	0	0	1 069	0	1 069	Nei	EU.011
NextGame	NextGame M-EraNet	0	0	1 051	0	1 051	Nei	EU.011
MultiPack	MultiPack	3 453	0	0	0	3 453	Ja	EU.011
CircEuit	CircEuit - Circular European Economy Innovative Training Network	533	0	0	0	533	Nei	EU.011
COST CA 15104 IRACON	COST CA 15104 IRACON	0	0	0	7	7	Nei	EU.011
COST RECODIS CA15127	COST RECODIS CA15127	0	0	0	25	25	Nei	EU.011
MinFuture	MinFuture	619	0	0	0	619	Ja	EU.011
Serious	Serious Games and Welfare Technology	0	0	0	95	95	Ja	EU.011
HiPerNav	HiPerNav	475	0	0	0	475	Nei	EU.011
NAGRALED	NAGRALED	0	0	1 205	0	1 205	Nei	EU.011
ECHOES	ECHOES - no cost here	3 240	0	0	0	3 240	Ja	EU.011
IncluSme	IncluSme	0	0	0	116	116	Nei	EU.011
SATE	SATE	0	0	0	44	44	Nei	EU.011
ERA-NET-Mar3Bio	ERA-NET Mar3Bio	0	0	376	0	376	Nei	EU.011
RECAP	RECAP	1 002	0	0	0	1 002	Nei	EU.011
TRANSPIRE	TRANSPIRE	661	0	0	0	661	Nei	EU.011

Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	0	0	815	0	815	Nei	EU.011
Road-CSR	Road-CSR	0	0	0	244	244	Nei	EU.011
URBAN-EU-CHINA	URBAN-EU-CHINA	616	0	0	0	616	Ja	EU.011
MARINET2	MARINET2	17	0	0	0	17	Nei	EU.011
Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	725	0	0	0	725	Nei	EU.011
SHAPE-ENERGY	SHAPE-ENERGY	64	0	0	0	64	Nei	EU.011
ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	0	0	1 036	0	1 036	Nei	EU.011
SAFEFOOD	SAFEFOOD	0	0	1 324	0	1 324	Nei	EU.011
CoupledDB	CoupledDB	1 321	0	0	0	1 321	Nei	EU.011
TICOH	TICOH	1 347	0	0	0	1 347	Nei	EU.011
SAFER-LC	SAFER-LC	418	0	0	0	418	Nei	EU.011
INITIATE	INITIATE	1 245	0	0	0	1 245	Nei	EU.011
FIT4RRI	FIT4RRI	245	0	0	0	245	Nei	EU.011
SENSE-GARDEN	Sense-Garden	0	0	843	0	843	Nei	EU.011
GEOCOG	GEOCOG	4 503	0	0	0	4 503	Nei	EU.011
CLASS	CLASS	0	0	359	0	359	Nei	EU.011
Designing new renewable nano-structured electrode and membrane materials for direct alkaline ethanol fuel cell	Designing new renewable nano-structured electrode and membrane materials for direct alkaline ethanol fuel cell	0	0	516	0	516	Nei	EU.011
GreenCOAT	GreenCOAT	0	0	1 073	0	1 073	Nei	EU.011
ANNULIGHT	AnnLight	1 024	0	0	0	1 024	Ja	EU.011
OPVET	OPVET	0	0	0	337	337	Ja	EU.011
Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	0	0	0	593	593	Nei	EU.011
TAI-MRI	TAI-MRI	0	0	1 319	0	1 319	Nei	EU.011
ERA-NET Chitowound	ERA-NET Chitowound	0	0	325	0	325	Nei	EU.011
ENDURCRETE	EndurCrete	1 667	0	0	0	1 667	Nei	EU.011
PROSTOMICS	ProstOmics -	5 134	0	0	0	5 134	Nei	EU.011
EDUChange	EDUChange	0	0	0	144	144	Nei	EU.011
DOOLEE	DOOLEE	0	0	226	0	226	Nei	EU.011
ERA-NET Polybugs	ERA-NET Polybugs	0	0	767	0	767	Nei	EU.011
Creative Internprize	Creative Internprize	0	0	0	95	95	Nei	EU.011
HIPPOCAMPUS	HIPPOCAMPUS	0	0	0	115	115	Nei	EU.011
ENSUREAL	ENSUREAL	2 061	0	0	0	2 061	Nei	EU.011
NUNATARYUK	Nunataryuk	1 286	0	0	0	1 286	Nei	EU.011
CitiSense	CitiSense	0	0	1 098	0	1 098	Nei	EU.011
Climate KIC c-valuate	Climate KIC c-valuate	371	0	0	0	371	Nei	EU.011
WOOD: STRUCTURE AND EXPRESSION	Erasmus+ - Wood: Structure and Expression	0	0	0	208	208	Nei	EU.011
BACK-UP	Back-Up	3 300	0	0	0	3 300	Nei	EU.011
INTERNABROAD	InternAbroad 2017	0	0	0	25	25	Nei	EU.011
TRANS-URBAN-EU-CHINA	TRANS-URBAN-EU-CHINA	775	0	0	0	775	Nei	EU.011
Climate KIC Greenhouse and Accelerator	Climate KIC Greenhouse and Accelerator	2 516	0	0	0	2 516	Nei	EU.011
Climate KIC Climate Launchpad	Climate KIC Climate Launchpad	161	0	0	0	161	Nei	EU.011
Climate KIC Journey 2018	Climate KIC Journey 2018	692	0	0	0	692	Nei	EU.011
Climate KIC Logging	Climate KIC Logging	25	0	0	0	25	Nei	EU.011
MECEDGE	MECEDGE	360	0	0	0	360	Nei	EU.011
MetalloGutRepair	MetalloGutRepair	1 300	0	0	0	1 300	Nei	EU.011
Climate KIC EU-PACE	Climate KIC EU-PACE	53	0	0	0	53	Nei	EU.011
BIF	BIF - Ringers phd	0	0	438	0	438	Nei	EU.011
SECTECH	SECTECH	0	0	0	-95	-95	Nei	EU.011
Climate KIC REWOOD	Climate KIC REWOOD	16	0	0	0	16	Nei	EU.011
Climate KIC Woodeducation	Climate KIC Woodeducation	17	0	0	0	17	Nei	EU.011
MAP	Raw Materials MAP	233	0	0	0	233	Nei	EU.011
SMARTEES	SMARTEES -	3 411	0	0	0	3 411	Ja	EU.011
HYDROFLEX	Hydroflex	4 634	0	0	0	4 634	Ja	EU.011
C1PRO	ERA-NET C1Pro	0	0	178	0	178	Nei	EU.011
IFERMENTER	iFermenter	2 072	0	0	0	2 072	Ja	EU.011
REMOVAL	Removal	641	0	0	0	641	Nei	EU.011
COM_N_PLAY-SCIENCE	CoM_n Play-Science	1 615	0	0	0	1 615	Ja	EU.011
INTENDU - MarTera	INTENDU - MarTera	0	0	1 644	0	1 644	Nei	EU.011
Europa 2018/2019	Europa 2018/2019	0	0	0	3 470	3 470	Ja	EU.011
CEE-SIMP3	Raw Materials CEE-SIMP3	5	0	0	0	5	Nei	EU.011
Boundaries: Religion, Region, Language and the State	Boundaries: Religion, Region, Language and the State	895	0	0	0	895	Nei	EU.011
RECONNECT	RECONNECT	843	0	0	0	843	Nei	EU.011
CoolWine	CoolWine	0	0	628	0	628	Nei	EU.011
Differentiated Integration	Differentiated Integration	0	0	0	189	189	Nei	EU.011
REM	Erasmus Mundus Joint Master Degree on Renewable Energy in the Marine Environment - REM	0	0	0	64	64	Nei	EU.011
Climate KIC Confronting Nature	Climate KIC Confronting Nature	96	0	0	0	96	Nei	EU.011
LEAN 4.0	LEAN 4.0	0	0	0	895	895	Ja	EU.011
INNO INDIGO	INNO INDIGO	0	0	1 356	0	1 356	Nei	EU.011
Raw Materials MaSMeP	Raw Materials MaSMeP	21	0	0	0	21	Nei	EU.011
Erasmus Strategic Partnerships (Key Action 2)	Erasmus Strategic Partnerships (Key Action 2)	0	0	0	217	217	Nei	EU.011
Climate KIC City Finance Lab	Climate KIC City Finance Lab	30	0	0	0	30	Nei	EU.011
Climate KIC Heat map of transport	Climate KIC Heat map of transport	23	0	0	0	23	Nei	EU.011
Training the mindSET	Training the mindSET	0	0	0	179	179	Nei	EU.011
SYNCHROS	SYNCHROS	1 722	0	0	0	1 722	Nei	EU.011
EDCMET	EDCMET	958	0	0	0	958	Nei	EU.011
Climate KIC SMNAPI	Climate KIC SMNAPI	11	0	0	0	11	Nei	EU.011
GIFT	GIFT - Geographical Islands Flexibility	3 870	0	0	0	3 870	Nei	EU.011
Enhancing European Teacher education through University schools	Enhancing European Teacher education through University schools	0	0	0	301	301	Nei	EU.011
SOTAMD	SOTAMD - State of the art of Morphing Detection	0	0	0	1 927	1 927	Nei	EU.011
CyberSec4Europe	CyberSec4Europe - Cyber Security Network of Competence Centres for Europe	1 502	0	0	0	1 502	Nei	EU.011
CHANGE	CHANGE - Cultural Heritage Analysis for New Generations	3 112	0	0	0	3 112	Ja	EU.011

ApPEARS - Appearance Printing - European Advanced Research School	ApPEARS - Appearance Printing - European Advanced Research School	849	0	0	0	849	Ja	EU.011
Climate KIC Travelviewer	Climate KIC Travelviewer	5	0	0	0	5	Nei	EU.011
GLADIATOR	GLADIATOR	2 684	0	0	0	2 684	Nei	EU.011
AI4EU	AI4EU	986	0	0	0	986	Nei	EU.011
HoloFood	HoloFood	7 160	0	0	0	7 160	Nei	EU.011
CA17131 SAGA	CA17131 SAGA, The Soil Science & Archaeo-Geophysics Alliance	0	0	0	1 647	1 647	Nei	EU.011
THOR	THOR	1 268	0	0	0	1 268	Nei	EU.011
SPIDER	SPIDER	2 001	0	0	0	2 001	Nei	EU.011
SkillSea	SkillSea	0	0	0	1 276	1 276	Nei	EU.011
ESTEEM3	ESTEEM3	1 428	0	0	0	1 428	Nei	EU.011
Wat-Qual	Wat-Qual	9	0	0	0	9	Nei	EU.011
TRI-HP	TRI-HP	2 886	0	0	0	2 886	Nei	EU.011
Raw Materials RAMES	Raw Materials RAMES	153	0	0	0	153	Nei	EU.011
ANAT-MEC	ANAT-MEC	1 394	0	0	0	1 394	Nei	EU.011
RAFFAEL	RAFFAEL	0	0	0	117	117	Nei	EU.011
TeRRitoria	TeRRitoria	854	0	0	0	854	Nei	EU.011
SUNRISE	SUNRISE	137	0	0	0	137	Nei	EU.011
D4FLY	D4FLY	3 625	0	0	0	3 625	Nei	EU.011
HUGE	HUGE	0	0	24	0	24	Nei	EU.011
Palmera	Palmera	1 357	0	0	0	1 357	Nei	EU.011
QUEST	QUEST	798	0	0	0	798	Nei	EU.011
Mobilise-D	Mobilise-D	4 378	0	0	0	4 378	Nei	EU.011
Energy-SHIFTS	Energy-SHIFTS	989	0	0	0	989	Nei	EU.011
SIRAMM	SIRAMM	1 325	0	0	0	1 325	Nei	EU.011
NAVIGATE	NAVIGATE	1 027	0	0	0	1 027	Nei	EU.011
LIFEBOTS Exchange	LIFEBOTS Exchange	1 118	0	0	0	1 118	Ja	EU.011
Arrowhead Tools	Arrowhead Tools	393	0	0	0	393	Nei	EU.011
FLOWER	FLOWER	4 265	0	0	0	4 265	Nei	EU.011
SDN-microSENSE	SDN-microSENSE	847	0	0	0	847	Nei	EU.011
CEGUM	CEGUM	1 364	0	0	0	1 364	Nei	EU.011
OpenEntrance	OpenEntrance	2 438	0	0	0	2 438	Nei	EU.011
ERA-NET SHAPE	ERA-NET SHAPE	0	0	459	0	459	Nei	EU.011
CA18136 EFAP	CA18136 EFAP	0	0	0	802	802	Nei	EU.011
CM4SMART	CM4SMART	0	0	0	293	293	Nei	EU.011
5G-SOLUTIONS	5G-SOLUTIONS	3 537	0	0	0	3 537	Nei	EU.011
LOCARD	LOCARD	2 568	0	0	0	2 568	Nei	EU.011
BIKE	BIKE	1 512	0	0	0	1 512	Nei	EU.011
CIRCLE Erasmus Mundus program Johan Berg Pettersen	CIRCLE Erasmus Mundus program Johan Berg Pettersen	0	0	0	490	490	Nei	EU.011
HANSEALTAR no costs here	HANSEALTAR no costs here	1 347	0	0	0	1 347	Nei	EU.011
ERANet-ForestValue DynaTTB	ERANet-ForestValue DynaTTB	0	0	1 261	0	1 261	Nei	EU.011
XPRESS	XPRESS	1 738	0	0	0	1 738	Nei	EU.011
Align	Align	0	0	2 416	0	2 416	Nei	EU.011
DE-TEL	DE-TEL Doctoral Education for Technology-Enhanced Learning	0	0	0	235	235	Ja	EU.011
Erasmus + 2019-2021 Global Mobility	Erasmus + 2019-2021 Global Mobility	0	0	0	1 102	1 102	Ja	EU.011
Erasmus+ Europa 2019/2020	Erasmus+ Europa 2019/2020	0	0	0	16 786	16 786	Ja	EU.011
NIPOLECS	NIPOLECS - Non-Intrusive Pwer Monitor for Low-Energy Computing Systems	0	0	0	-2	-2	Nei	EU.011
SECCLO	SECCLO Erasmus Mundus Master Program	0	0	0	141	141	Nei	EU.011
ISSA	ISSA - Internationalisation for Social and Innovative Start Up's and Entrepreneurs	0	0	0	112	112	Ja	EU.011
LASH FIRE	LASH FIRE	3 666	0	0	0	3 666	Nei	EU.011
Yard4all	Yard4all	0	0	0	66	66	Nei	EU.011
NIPOLECS	NIPOLECS (Non-Intrusive Pwer Monitor for Low-Energy Computing Systems) (TETRAMAX)	0	0	0	130	130	Nei	EU.011
HYPOS	HYPOS	2 343	0	0	0	2 343	Nei	EU.011
MetroFood	MetroFood	1 099	0	0	0	1 099	Nei	EU.011
GEOPRO	GEOPRO	1 115	0	0	0	1 115	Nei	EU.011
Choreomundus	Choreomundus - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	0	0	0	-107	-107	Nei	EU.011
Sum	Sum	154 908	15 799	27 213	36 506	234 426		EU.1

Forklaring

Tabellen skal omfatte de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatrorolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2019	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2019	Regnskap pr 31.12.2018	Referanse
Driftsinntekter					
Inntekt fra bevilgninger	6 861 228	6 905 672	-44 444	6 623 107	N31.1
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0	N31.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	2 200 000	2 231 558	-31 558	2 076 931	N31.3
Salgs- og leieinntekter	420 000	424 792	-4 792	411 259	N31.4
Andre driftsinntekter	13 000	13 750	-750	13 093	N31.5
Sum driftsinntekter	9 494 228	9 575 772	-81 544	9 124 390	N31.6
Driftskostnader					
Varekostnader	110	111	-1	205	N31.7
Lønn og sosiale kostnader	6 143 808	6 242 836	-99 028	5 820 609	N31.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	780 000	787 238	-7 238	787 011	N31.9
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	N31.10
Andre driftskostnader	2 735 000	2 635 258	99 742	2 820 586	N31.11
Sum driftskostnader	9 658 918	9 665 443	-6 525	9 428 411	N31.12
Driftsresultat	-164 690	-89 671	-75 019	-304 021	N31.13
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter	0	5 666	-5 666	2 853	N31.14
Finanskostnader	0	4 193	-4 193	3 849	N31.15
Sum finansinntekter og finanskostnader	0	1 473	-1 473	-996	N31.16
Resultat av periodens aktiviteter	-164 690	-88 198	-76 492	-305 017	N31.17
Avregninger					
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0	N31.18
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	176 690	96 666	80 024	316 822	N31.19
Tilført annen opptjent virksomhetskaptal	-12 000	-8 468	-3 532	-11 805	N31.20
Sum avregninger	164 690	88 198	76 492	305 017	N31.21
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten					
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0	N31.22
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0	N31.23
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0	0	0	N31.24
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten					
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0	N31.25
Tilskudd til andre	0	0	0	0	N31.26
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0	0	0	N31.27

Note 32 Datagrunnlaget for indikatorer i finansieringssystemet

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2019	31.12.2018	Referanse
Tilskudd fra EU	207 612	209 418	N32.3
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	1 140 026	1 061 541	N32.20
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	5 839	5 841	N32.21
Sum tilskudd fra NFR og RFF	1 145 865	1 067 382	N32.2
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)			
- diverse bidragsinntekter	300 176	260 030	N32.10
- tilskudd fra statlige etater	495 850	487 802	N32.12
- oppdragsinntekter	103 803	92 893	N32.13
Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	899 829	840 725	N32.1

7.8 Tabeller

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap			Budsjett 2020	Regneregler
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019		
1. Utgifter					Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	5 490 826	5 820 609	6 269 202	6 500 000	KS.11
Varer og tjenester	2 398 378	2 662 512	2 676 685	2 700 000	KS.12+KS.14+KS.15
Sum driftsutgifter	7 889 204	8 483 121	8 945 887	9 200 000	
<i>Investeringsutgifter</i>					
Investeringer, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	593 816	847 494	725 312	700 000	KS.17
Sum utgifter til større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	593 816	847 494	725 312	700 000	
<i>Overføringer fra virksomheten</i>					
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0	KS.14A
Andre utbetalinger	0	0	0	0	KS.14B+KS.14BI+KS.3B
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Kjøp av aksjer og andeler	0	0	0	0	KS.19
Andre finansielle utgifter	0	0	0	0	KS.13+KS.21B+KS.23+KS.24+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	0	0	0	0	
SUM UTGIFTER	8 483 020	9 330 615	9 671 199	9 900 000	
2. Inntekter					Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
<i>Driftsinntekter</i>					
Inntekter fra salg av varer og tjenester	278 034	331 214	320 989	320 000	KS.4
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0	KS.5
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0	KS.9
Andre driftsinntekter	287 113	129 397	129 647	130 000	KS.9A+KS.10
Sum driftsinntekter	565 147	460 611	450 636	450 000	
<i>Inntekter fra investeringer</i>					
Salg av varige driftsmidler	529	246	519	0	KS.16
Sum investeringsinntekter	529	246	519	0	
<i>Overføringer til virksomheten</i>					
Inntekter fra statlige bevilgninger til drift	8 199 657	8 753 623	9 013 677	9 293 007	KS.1A+KS.1B+KS.6
Innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre	0	0	0	0	KS.3
Innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre	0	0	0	0	KS.3C
Andre innbetalinger	0	0	0	0	KS.3A
Sum overføringer til virksomheten	8 199 657	8 753 623	9 013 677	9 293 007	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	KS.18+KS.21A
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	0	0	2 550	0	KS.7+KS.8+KS.22+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	0	0	2 550	0	
SUM INNTEKTER	8 765 333	9 214 480	9 467 382	9 743 007	
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	282 313	-116 135	-203 817	-156 993	

Inntektstype	Regnskap 31.12.2017	Regnskap 31.12.2018	Regnskap 31.12.2019	Budsjett for 2020	Regneregler
Bevilgninger til finansiering av statsoppdraget					
Bevilgninger fra fagdepartementet	6 283 252	6 569 161	6 760 765	7 018 007	N1.2+N1.8+N1.9+(N15III.1)
Bevilgninger fra andre departement	159 956	114 430	82 956	75 000	N1.11A+N1.17+N1.18+(N15III.2)
Tildelinger fra andre statlige forvaltningsorganer	559 781	498 282	519 265	495 000	N1.21E+N1.30+(N15II.6)
Tildelinger fra Norges forskningsråd	1 005 404	995 197	1 075 677	1 160 000	N1.29A+(N15II.3)
Sum bevilgninger til statsoppdraget	8 008 393	8 177 070	8 438 663	8 748 007	
Offentlige og private bidrag					
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner ¹⁾	35 785	26 241	49 415	30 300	N1.32A+(N15II.051A)+N1.22D+(N15II.4)
Bidrag fra private	193 116	192 367	196 420	285 000	N1.32F-N1.32A+(N15II.051B+N15II.051C+N15II.051D+N15II.052)
Tildelinger fra internasjonale organisasjoner	153 636	157 157	232 504	202 500	N1.35C+N1.36C+(N15II.051E+N15II.051F)
Sum bidrag	382 537	375 765	478 339	517 800	
Oppdragsinntekter m.v.					
Oppdrag fra statlige virksomheter	62 555	55 187	74 283	50 000	N1.49+(N16.021A-N16.010A)
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	4 963	6 099	7 968	4 500	N1.50+(N16.021B-N16.010B)
Oppdrag fra private	108 585	72 575	66 013	52 700	N1.51+N1.52+N1.54+(N16.021C+N16.021D+N16.021E-N16.010C-N16.010D-N16.010E)
Andre inntekter og tidsavgrensninger	198 300	527 784	402 116	370 000	N1.48+N1.59+N1.65+N1.66+Saldering mot tabell 1
Sum oppdragsinntekter m.v.	374 403	661 645	550 380	477 200	
SUM INNTEKTER	8 765 333	9 214 480	9 467 382	9 743 007	

Balansedag 31. desember Beløp i TNOK	Regnskap 31.12.2017	Regnskap 31.12.2018	Regnskap 31.12.2019	Endring 2018 til 2019	Regneregler
Kontanter og kontantekvivalenter					
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	2 688 024	2 540 214	2 286 287	-253 927	BIV.1
Beholdning på andre bankkonti	187 572	219 248	269 358	50 110	BIV.2A+BIV.2B
Andre kontantbeholdninger	1	0	0	0	BIV.3
Sum kontanter og kontantekvivalenter	2 875 597	2 759 462	2 555 645	-203 817	
Avsetninger til dekning av pålopte kostnader som forfaller i neste budsjettår :					
Feriepenger m.v.	449 198	473 622	499 783	26 161	DIII.4
Skattetrekk og offentlige avgifter	382 901	438 216	444 410	6 194	DIII.2+DIII.3
Gjeld til leverandører	496 213	538 035	397 444	-140 591	DIII.1-BII.3
Gjeld til oppdragsgivere	-284 187	-259 220	-254 277	4 943	DIII.06-BII.1
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	262 168	424 760	463 674	38 914	DIII.6-BII.2-BI.1
Sum til dekning av pålopte kostnader som forfaller i neste budsjettår	1 306 293	1 615 413	1 551 034	-64 379	
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak i fremtidige budsjettår:					
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	77 471	11 127	-53 222	-64 349	N15II.3
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	187 470	0	0	0	N15I.3
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilgningen fra fagdepartementet	255 882	109 300	0	-109 300	N15I.1
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål ¹⁾	180 962	-3 196	625	3 821	N15I.2+N15II.4
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilgninger fra andre departementer	20 028	15 030	6 483	-8 547	N15I.5
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	721 813	132 261	-46 114	-178 375	
Andre avsetninger:					
Avsetninger til andre formål/ikke spesifiserte formål	664 164	814 477	840 103	25 626	N15I.4+N15II.1+N15III.2+N15II.5+N15II.6+N15II.7
Fri virksomhetskapital	183 327	197 311	210 621	13 310	CI.1-AIII.1+AIII.04A
Sum andre avsetninger	847 491	1 011 788	1 050 724	38 936	
Langsiktig gjeld (netto)					
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0	CIII.01-AII.1-AI.1
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0	DI.01+DII.1-AIII.04A
Sum langsiktig gjeld	0	0	0	0	
Annen gjeld knyttet til overføringer (netto)					
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer	0	0	0	0	DIV.1-BV.1
Sum annen gjeldknyttet til overføringer	0	0	0	0	
SUM NETTO GJELD OG FORPLIKTELSER	2 875 597	2 759 462	2 555 645	-203 817	

Beløp i 1000 kroner	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
<i>I Immaterielle eiendeler</i>	7 845	9 487	6 218
<i>II Varige driftsmidler</i>	9 472 563	9 532 872	9 475 657
<i>III Finansielle anleggsmidler</i>	60 635	65 477	67 656
Sum anleggsmidler	9 541 043	9 607 836	9 549 531
B. Omløpsmidler			
<i>I Beholdninger av varer og driftsmateriell</i>	7 920	12 340	12 425
<i>II Fordringer</i>	393 131	393 978	422 315
<i>III Bankinnskudd, kontanter og lignende</i>	2 555 645	2 759 462	2 875 597
Sum omløpsmidler	2 956 696	3 165 780	3 310 337
Sum eiendeler drift	12 497 739	12 773 616	12 859 868
<i>IV Fordringer vedrørende innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	0	0	0
Sum eiendeler	12 497 739	12 773 616	12 859 868
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
<i>I Virksomhetskapital</i>	271 256	262 788	250 983
<i>II Avregninger</i>	234 766	331 432	648 254
<i>III Utsatt inntektsføring av bevilgninger</i>	9 480 408	9 542 359	9 481 875
Sum statens kapital	9 986 430	10 136 579	10 381 112
D. Gjeld			
<i>I Avsetning for langsiktige forpliktelser</i>	0	0	0
<i>II Annen langsiktig gjeld</i>	0	0	0
<i>III Kortsiktig gjeld</i>	2 511 309	2 637 037	2 478 756
Sum gjeld	2 511 309	2 637 037	2 478 756
Sum statens kapital og gjeld drift	12 497 739	12 773 616	12 859 868
<i>IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer</i>	0	0	0
Sum statens kapital og gjeld	12 497 739	12 773 616	12 859 868

8. Alfabetisk liste over uttrykk og forkortelser

BIBSYS: Den ledende norske databasen for bøker ved universitets- og høyskolebibliotekene.

BOA: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, dvs. finansiering av forskning og utdanning postert utenom NTNUs grunnbevilgning.

BOTT: Samarbeid mellom universitetene i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø

BTA: Bruttoareal.

CIP: Center for Intellectual Property, er en videreføring av IPIIN (Nasjonalt senter for immatrielle rettigheter). CIP er et samarbeid mellom NTNU, Göteborgs universitet og Chalmers tekniska högskola.

Cristin: «Current Research Information System in Norway». Felles forskningsdokumentasjonssystemet i Norge. Systemet skal brukes i universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren og de regionale helseforetakene.

DBH: Database for statistikk om høyere utdanning.

DiVA: NTNUs Digitale Institusjonelle Vitenskapelige Arkiv. Inneholder i hovedsak vitenskapelig materiale produsert ved institusjonen.

EiT: Ekspert i Team. Obligatoriske emne for studenter som tar høyere grad ved NTNU.

EM: Erasmus Mundus-programmet er et samarbeids- og mobilitetsprogram i høyere utdanning som fremmer EU som et senter for utmerkelse i læring i verden. Det støtter europeiske fremragende mastergradskurs og synliggjør EUs høyere utdanning for omverden. Programmet bidrar også med stipend for partnere over hele verden.

ERC: European Research Council. NTNU deltar i flere prosjekter i EUs rammeprogrammer. Flere forskere ved NTNU har mottatt grunnforskningsbevilgning fra Det europeiske forskningsråd (ERC).

EVU: Etter- og videreutdanning.

ESFRI: European Strategy Forum for Research Infrastructures. Det europeiske vegkartet for forskningsinfrastruktur.

Fellesadministrasjonen: Tidligere benevnelse «Sentraladministrasjonen» ved NTNU. Består av felles administrative tjenester for hele NTNU og Rektors staber.

FME: Forskningscenter for miljøvennlig energi, støttet av Forskningsrådet.

FORNY2020: Forskningsbasert nyskaping, Forskningsrådets program for forskningsbasert nyskaping ved universiteter, høyskoler, helseforetak og offentlig finansierte forskningsinstitusjoner. Erstatte tidligere FORNY-program.

FORNY Student: er nå erstattet av programmet STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap

FP7 = Frame programme 7 = Seventh RP = 7RP: EU's Seventh Framework Programme for Research / EUs 7. rammeprogram for forskning, 2007–2013.

FS: Felles Studentsystem for universitetene og de vitenskapelige høyskolene i Norge.

FUGE: Forskningsrådets program Funksjonell genomforskning.

Geminisenter: Samarbeid mellom fagmiljøer på NTNU og SINTEF på en rekke felt for felles strategiprosesser og koordinering av søknader om større FoU-prosjekter og -programmer.

HiST: Høgskolen i Sør-Trøndelag.

HiG: Høgskolen i Gjøvik

HiÅ: Høgskolen i Ålesund

HMS: Helse, miljø og sikkerhet.

Horisont 2020: EUs 8. rammeprogram for forskning.

Horisont Europa: EUs 9. EUs rammeprogram for forskning og innovasjon (2021–2027)

HR: «Human Resources». Personal- og organisasjonsarbeid.

HUNT: Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Det medisinske fakultet, NTNU. HUNT er Norges største samling av helseopplysninger om en befolkning, med data fra 1984–86, 1995–97 og 2006–08.

IFM: Inntektsfordelingsmodellen ved NTNU; en nøkkel til fordeling av NTNUs offentlige bevilgninger.

INFRA: Forskningsrådets «Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur».

IPIN: Nasjonalt senter for immaterielle rettigheter. Se også CIP.

IPR: Intellectual Property Rights/Immaterielle rettigheter. Rettigheter til åndsverk/oppfinnelser.

Joint Research Centres: I denne sammenhengen et bilateralt samarbeid mellom NTNU og andre/utenlandske universitet på avgrensede felter. Ikke å forveksle med EUs sentrale enhet av samme navn.

KD: Kunnskapsdepartementet.

KIC: Knowledge and Innovation Communities; et virkemiddel organisert av EIT (European Institute of Innovation & Technology) der målsettingen er innovasjon, entreprenørskap og å utdanne neste generasjons entreprenører. EIT samler europeiske nettverk bestående av universitet, institutt, industri, offentlig forvaltning og NGOs innenfor nærmere definerte samfunnsområder.

KVASS: NTNUs nettbaserte kvalitetsstøttesystem for undervisning, læring og støtteprosesser.

LMS: Learning Management System; datasystem for læringskommunikasjon.

LMU: Læringsmiljøutvalget ved NTNU.

MNT-fag: Matematikk, naturvitenskap og teknologi

MOOC: Massive open online courses.

MUSIT: Universitetsmuseenes felles IT-organisasjon.

NIRS: NTNU International Researcher Support skal bidra til utvikling av kompetanse knyttet til økt forskermobilitet i NTNU (immigrasjon, bolig, lønn, skatt, pensjon, to-karriere, utstasjonering osv).

NFR: Norges forskningsråd, kortform Forskningsrådet.

NNDC: Nordic Network of Disability Coordinators.

NOKUT: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen. NOKUT er et uavhengig, statlig organ som skal kontrollere og bidra til å utvikle kvaliteten på høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge.

NordicFiveTech/Nordic 5Tech: Et nettverk bestående av fem nordiske universiteter: Danmarks Tekniske Universitet, Tekniska Högskolan i Helsingfors, Norges teknisk-naturvitenskaplige Universitet, Chalmers tekniska högskola og Kungliga Tekniska högskolan.

NTNU Discovery: En finansieringsordning rettet mot potensielt kommersialiserbare forskningsresultater.

Onsager Fellowship: Gjennom OF rekrutteres unge, internasjonalt anerkjente forskere for å styrke universitetets fagmiljøer.

Ph.d.: Den akademiske graden philosophiae doctor, som nå er den felles/vanlige doktorgraden som har sitt eget studieløp.

RBO: Resultatbasert omfordeling; budsjettuttelling for universitet og høyskoler etter relativ resultat-oppnåelse i forskning (publikasjonspoeng) og utdanning (studiepoeng).

RFF: Regionale forskningsfond

RHF: Regionalt helseforetak

RSA: Råd for samarbeid med arbeidslivet

SAKS: Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing.

SFF: Senter for fremragende forskning.

SFI: Senter for forskningsdrevet innovasjon.

SPARK* NTNU: Spark* er en gratis veiledningstjeneste for studenter som har en idé.

Stjerneprogrammet: En satsing på unge forskere som har utmerket seg internasjonalt. Ved hjelp av mentorer, opphold i utlandet, bevilgninger og

talentutvikling gjennom Olympiatoppen er målet at forskerne skal hevde seg i internasjonal forskning.

STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap

TDI: Forkortelse for «Tid, Direkte og Indirekte kostnader», en modell for beregning av totale kostnader i eksternt finansierte prosjekter.

NTNU Toppforskning: En satsing for å utvikle eliteforskere og forskningsmiljøer i internasjonal klasse.

TRL-nivåer: Technology readiness level. Skala som brukes i Horisont 2020 for å si noe om i hvilken grad utlysningen gjelder grunnforskning (lavt nivå) eller anvendt forskning (høyt nivå).

TTO: NTNU Technology Transfer [Office]. Kontoret for kommersialisering av ideer fra NTNUs faglige virksomhet.

TSO: Tematisk satsingsområde ved NTNU. Tverrfaglige, langsiktige satsinger.

UH-sektoren: Universitets- og høgskolesektoren.

UHR: Universitets- og høgskolerådet. En sammenslutning av institusjoner i norsk høyere utdanning.

UiT – Norges arktiske universitet: Universitetet i Tromsø

UNIMUS: Universitetsmuseenes samlinger på nett: Inneholder universitetsmuseenes nettportaler utviklet av Universitetsmuseenes IT-organisasjon (MUSIT).

Universell: Den nasjonale pådriverenheten for funksjonshemmede i høyere utdanning. Enheten holder til ved NTNU.

Årsrapport (2019–2020)

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Ved NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet skapes kunnskap for en bedre verden og løsninger som kan forandre hverdagen.

NTNU er et internasjonalt orientert universitet med hovedsete i Trondheim og campuser i Ålesund og Gjøvik. NTNU har en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, en rekke profesjonsutdanninger og en stor faglig bredde som også inkluderer humaniora, samfunnsvitenskap, økonomi, medisin, helsevitenskap, utdanningsvitenskap, arkitektur, entreprenørskap, kunstfag og kunstnerisk virksomhet.

NTNU har åtte fakultet, vitenskapsmuseum og universitetsbibliotek, 42 000 studenter og 7400 årsverk (ansatte).

NTNU satser på innovativ utdanning, spesielt økt bruk av studentaktive læringsformer og digitalisering.

NTNU har fire tematiske satsingsområder for forskning i 2014–2023 innen bærekraft, energi, havrom og helse. Universitetet er i tillegg vertskap eller partner for 35 større forskningssentra.

NTNU har om lag 9 prosent utenlandske studenter og et bredt internasjonalt nettverk. Det finnes eget NTNU-kontor i Brussel (sammen med Universitetet i Bergen og SINTEF).

7491 Trondheim | Tlf: 73 59 50 00

NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE
UNIVERSITET NTNU
Org. nr.: 974767880

Riksrevisjonens beretning

Til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Norges teknisk-naturvitenskapelige universitets (NTNU) årsregnskap for 2019. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer, oppstilling av bevilgningsrapportering og virksomhetsregnskap, inklusive kontantstrømoppstilling og noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019.

Virksomhetsregnskapet viser at resultatet av periodens aktiviteter er -88 198 134 kroner.

Etter Riksrevisjonens mening gir NTNUs årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger for 2019 og kapitalposter per 31. desember 2019, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Vi mener videre at virksomhetsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens resultat for 2019 og av eiendeler, gjeld og statens kapital per 31. desember 2019, i samsvar med statlige regnskapsstandarder (SRS).

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens, styrets og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlige for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen og styret er også ansvarlige for å etablere den interne kontrollen som de mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet og styret har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimer og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen og styret, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer også overordnet departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og styret og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Basert på revisjonen av årsregnskapet er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 27.04.2020

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Bernt Nordmark
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur